

Fomentar la comprensió com a estratègia contra el racisme

La tensió disminueix a Ca n'Anglada després de l'onada racista

La greu escalada de tensió racial que va afectar el barri de Ca n'Anglada de Terrassa sembla que finalment s'ha aturat. Les persones que viuen en aquest barri hauran de fer un esforç per aconseguir una bona convivència i integració, per afrontar i resoldre el difícil problema de la immigració. També s'ha d'analitzar el que ha passat a Terrassa perquè una situació com aquesta no apareixi d'un dia per un altre.

La societat hauria d'apostar per evitar que la discriminació racial arrel·li i s'estengui, en un moment en què es preveu que el futur anirà acompanyat d'un increment de persones d'altres països que vindran a viure i a treballar al nostre país.

Pàgines 3, 5 i 6

Foto: Ana S. Mir

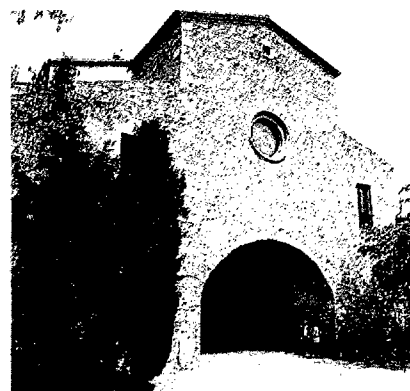
Els nens ja tornen a jugar a les places de Ca n'Anglada.

SANTUARIS CATALANS

Aquest estiu us oferim una nova secció quinzenal que ens portarà a recórrer alguns dels principals santuaris catalans. Comencem amb el de la Mare de Déu de la Font de la Salut a la serralada del Collsacabra. També us oferim una entrevista amb Mn. Salvador Batalla, delegat del Secretariat de Pastoral de Turisme i de Santuaris de Catalunya.

Pàgines 20, 21 i 22

Bona resposta als cursos bíblics d'estiu

Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya (ABC), valora positivament els resultats dels cursos bíblics d'estiu a Tarragona, que del dia 5 al 17 de juliol van congregar una vuitantena de persones al Seminari. Es tracta d'una quanti-

tat important si es té en compte que ja fa 26 anys seguits que s'organitzen. A Vic, els cursos, que es fan per segon any, també han tingut força acceptació la qual cosa n'assegura la continuïtat.

Pàgina 24

Sumari

Pàg. 8 Joves europeus en marxa cap a Santiago

Pàg. 11 Carta de la Congregació per al Clergat als preveres

Pàg. 18 Presència catòlica al Kazakhstan

Pàg. 29 Camps de treball del Centre Cristià dels Universitaris

Pàg. 31 Exposició de creus a Poblet

Editorial

Acolliment, tolerància i convivència

Els incidents i les provocacions racistes al barri de Ca n'Anglada de Terrassa, i a d'altres indrets de Catalunya, ens han portat un cop més preocupació i indignació. El racisme ha tornat a estar a la primera plana dels nostres mitjans de comunicació, ben a prop nostre, en alguns dels nostres pobles i ciutats.

És ben cert que es tracta d'un fenomen complex, amb molts interrogants encara per resoldre. En el cas de Terrassa, que ha estat el més significatiu, no sabem del cert si els incidents van ser iniciats per joves magribins descontrolats o per joves ultradretans més coneguts com a *skins*. El que sí sabem és que es va desbordar una sèrie d'actes bandàlics contra la població immigrant del nord d'Àfrica, que els ha tingut ben tancats a casa seva per por a perdre els seus interessos econòmics i fins i tot la seva vida.

Els habitants del barri de Ca n'Anglada i en general tots els egarencs han manifestat amb rotunditat el seu rebuig al racisme amb actes i manifestacions multitudinàries en favor de la tolerància i la convivència, i contra el racisme i la xenofòbia. Aquesta mobilització popular demostra que els incitadors a la violència són una minoria, entre els que es troben molts joves partidaris del nazisme, vinguts d'arreu. Hi ha qui comenta que aquesta ha estat una bona excusa per reunificar elements dispersos de la ultradreta, ben poc actius des del tancament de la llibreria Europa de Barcelona.

La parròquia de Sant Cristòfol, al barri de Ca n'Anglada, Càritas diocesana de Barcelona i altres entitats d'Església s'han mobilitzat, per expressar el rebuig que ens produeix com a cristians, fenòmens d'aquest estil. Sortosament ja han que-

dat enrere els temps en què la diferència de religió era motiu de rebuig i d'incomprensions. Davant de tot, l'immigrant magribí, sigui quina sigui la seva religió, és una persona, i té uns drets i una dignitat, que els cristians hem de defensar.

Les pàgines de la Bíblia són plenes de personatges que van marxar o fugir de la seva terra per instal·lar-se en altres indrets de cultura, llengua i costums ben diferents. El primer de tots el nostre pare en la fe, Abraham, que va sortir del seu país, Mesopotàmia, tot seguint la crida de Déu: «Vés-te'n del teu país, de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom» (Gn 12:1-2).

¿Què seria de nosaltres, si uns estrangers, amb una religió diferent, amb una cultura jueva, no haguessin vingut a casa nostra a portar-nos la Paraula de Déu, en nom del Senyor Jesús? Certament, que si els apòstols com Pau i Jaume i els primers evangelitzadors no haguessin vingut o no haguessin estat ben acollits a les nostres terres, se'ns hauria escapat l'anunci de l'Evangeli en la seva primera etapa.

Tampoc podem oblidar que en d'altres moments de la història, han estat els ciutadans catalans, andalusos, castellans... els qui s'han vist obligats a marxar a d'altres terres, perquè la condició d'immigrant no acostuma a ser desitjada sinó que arriba quan hom ja no hi veu una altra possibilitat. Nosaltres mateixos, si tinguéssim unes condicions semblants a les dels magribins als seus països d'origen, probablement, també marxariem del nostre territori, tot esperant ser ben rebuts als indrets on aniríem a parar. Almenys ser tractats com a persones, i si fos en terres cristianes, ser tractats com a veritables germans.

Sumari

8

Joves europeus en marxa cap a Santiago

11

Carta de la Congregació per al Clergat als preveres

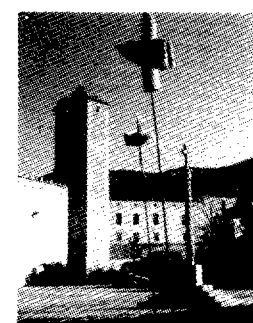
18 i 19

Presència catòlica al Kazakhstan

29

Camps de treball del Centre Cristià dels Universitaris

31

Exposició de creus a Poblet

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Miriam Díez, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Manuela Vázquez, *MADRID*; Jean Pierre Denis, *PARÍS*; Lluís Serra, *ROMA*; Guillem Ferrer, *SES ILLES*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronati Guillem Soler, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberetnet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Racisme al carrer

■ La tranquil·litat torna al barri de Ca n'Anglada

Després de diverses agressions de caps rapats, apedregaments a comerços magribins i declaracions racistes d'alguns veïns de Ca n'Anglada sembla que la tempesta s'ha acabat i a poc a poc retorna la calma al barri. Es restableix la normalitat després que un ampli dispositiu policial al barri detingués 11 joves *skin heads*. D'altra banda, el col·lectiu de magribins que viu a Ca n'Anglada va decidir suspendre dues manifestacions pacífiques convocades, per al dissabte 17 de juliol a la tarda i per al diumenge dia 18 al matí, per no escalfar més els ànims.

La policia va detenir 11 joves, cinc d'ells van prestar declaració al Jutjat de Primera Instància i Instrucció Número 3 de Terrassa el dia 17. Dos d'aquests cinc joves estan en llibertat provisional amb càrrec per incitació a la xenofòbia, danys materials i lesions. Els tres restants estan en presó preventiva. Un d'ells és Juan Ramos Salmerón, de 20 anys, presumpte autor d'una ganivetada que va ferir de gravetat un jove magribí, Mohamed G., de 21 anys, que evoluciona favorablement a l'Hospital Mútua de Terrassa. Salmerón va ser detingut el divendres dia 16, el mateix dia que Carlos Javier Egea, un jove *skin head*, va proferir amenaces de mort davant de les càmeres de televisió contra el col·lectiu magribí. El tercer jove que es troba en presó preventiva, després d'haver declarat al jutjat, és el que va aparèixer al costat d'Egea davant les càmeres de televisió exhibint diverses armes amb què els dos joves «volien anar a caçar moros».

Mohamed G., el jove marroquí ferit d'arma blanca, va explicar, el dia 20 de juliol, que els pares del seu presumpte agressor, Juan Ramos Salmerón, el van anar a veure a l'Hospital de la Mútua de Terrassa. Però no el van anar a visitar per informar-se de com estava o a disculpar-se, sinó que el van pressionar perquè canviés la declaració i exonerés el seu fill. Mohamed va explicar la visita en declaracions a Onda Rambla i va mostrar la seva sorpresa perquè els pares de la víctima no haguessin anat a demanar-li perdó.

Mohamed va comentar que quan es curi se'n vol anar del barri perquè té por de seguir-hi vivint. També va dir que va passar molta por quan el van agredir, ja

que va sortir a comprar tabac i de cop i volta un grup d'una cinquantena de persones va començar a donar-li cops de puny i punyalades.

Acostar posicions

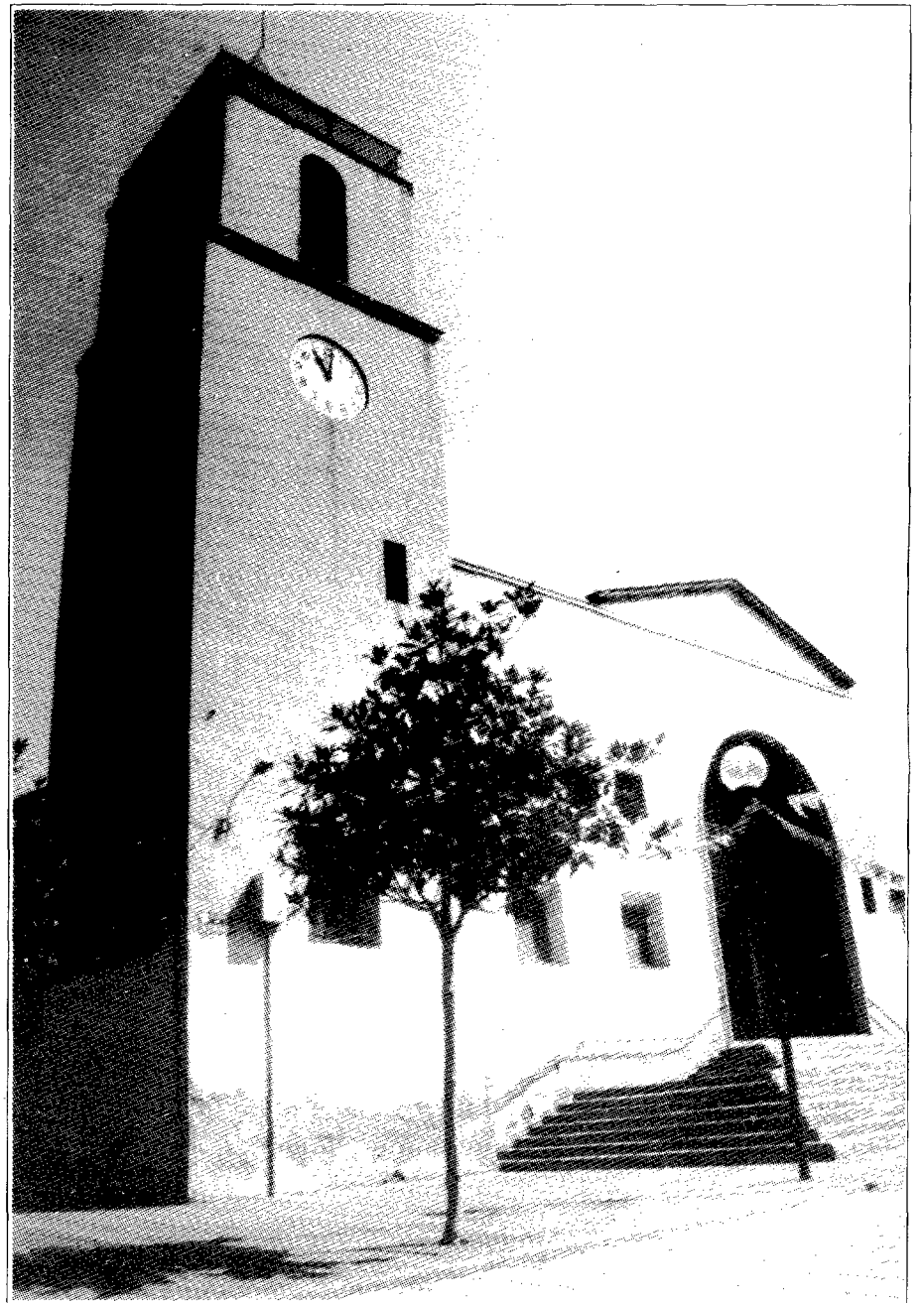
El dimarts 20 de juliol Manuel Royes, alcalde de Terrassa (PSC), va visitar el barri de Ca n'Anglada i va dir que no ho havia fet abans «per no provocar més tensions». L'alcalde es va reunir amb representants d'onze entitats del barri per intentar que tornés la normalitat. La solució del conflicte, segons l'alcalde i les entitats, és incrementar les activitats al barri, fent esport o actes folklòrics. En aquests actes es vol que participi l'Associació Cultural Musulmana de Terrassa. El president d'aquesta entitat, Mustafa Abaijtour, estava indignat pel comportament d'alguns veïns en una assemblea que s'havia fet dilluns 19 de juliol i es queixava perquè els veïns de Can'Anglada els dema-

naven que s'integressin, però no entenien bé el que és la integració «perquè volen que les dones deixin de tapar-se el cap, que deixem de vestir la gel·laba i d'anar a la mesquita. Això no és inte-

grar-se sinó que és abandonar la nostra cultura». Abaijtour també es queixava que a l'assemblea no l'haguessin deixat parlar perquè no viu al barri.

Per la seva banda, Abdeslam Tanyaqui, portaveu de l'Associació Cultural Musulmana, va afirmar que «és molt positiu que organitzem amb la parròquia del barri una paella popular on també es faran cuscús i altres plats musulmans».

Tanyaqui, portaveu de l'Associació Cultural Musulmana, va afirmar que «és probable que organitzem amb la parròquia del barri una paella popular, també amb plats musulmans»

L'església de Sant Cristòfol de Ca n'Anglada.

Sembla que costarà netejar la imatge del barri i oblidar que, durant la setmana d'aldarulls, va haver un augment de vendes de ganivets i destrals, com van reconèixer a la secció d'instruments de cuina de l'hipermercat Continente, situat a prop de Ca n'Anglada: «Aquests dies s'han

(continua a la pàg. 5)

LLARD'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Necessitem grans persones per ajudar persones grans

Segur que no ens deixareu sols en aquesta gran tasca humanitària, d'acolliment a persones grans, us diem de tot cor: molt agraïts.

Sense el vostre ajut, no ens en sortirem.

Feu, si us plau, el vostre donatiu a qualsevol oficina de "la Caixa" al c/c 2100 0681 09 0100029142. O bé mitjançant un gir postal, un xec nominatiu o, fins i tot, venint-nos a visitar.

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39 - 5è - 08010 Barcelona - Tel. 932 681 867 - NIF: G-08862781

SIGNUM

INGENIERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament

Relotges

Carillons

Campanes

Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Rosselló 207 pral. 1a 08008 Barcelona Telefax 93 416 17 98

10
aniversari
companyia

PREUS
molt
ajustats

20è
aniversari
companyia

Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

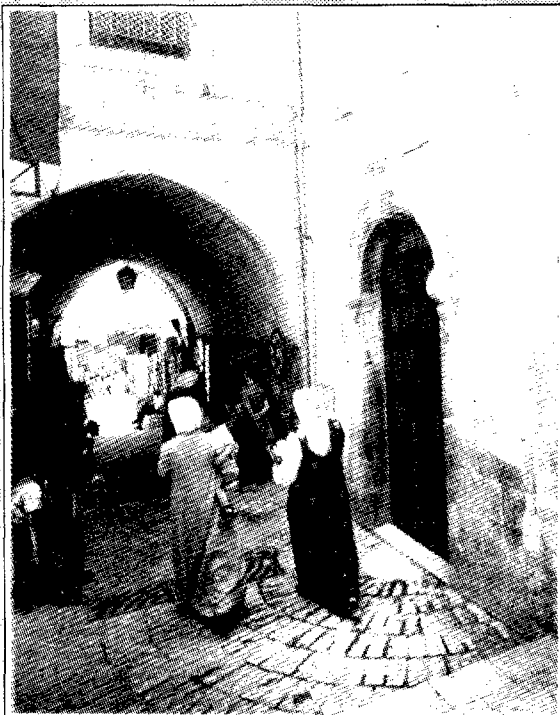

MERCATRAVEL S.A.

«PELEGRINS DE LA PARAULA» AL PAÍS DE JESÚS

Del 2 al 9 d'agost

TERRA SANTA

Una bona manera de
preparar-se per al Jubileu
de l'any 2000

Altres dates:

Del 17 al 24 d'octubre

Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

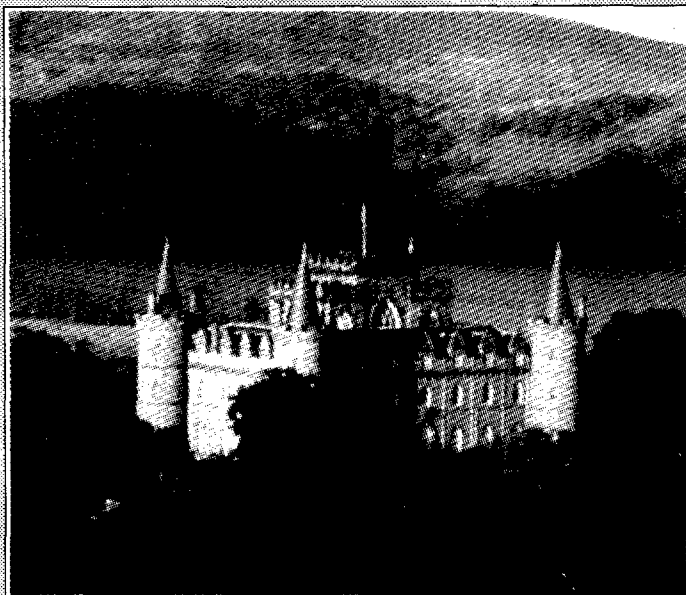
UN INDRET DIFERENT, BEN SINGULAR

Del 2 a l'11 d'agost

ESCÒCIA

Castells i palaus
Rius i cascades
Destil·leries i prats
Trens i ferris
Llacs i muntanyes
Monuments de
tota mena

Un país on amb prou feines
arribà la romanització

DESCOBRIR UN ANTIC IMPERI

De l'1 a l'11 d'octubre

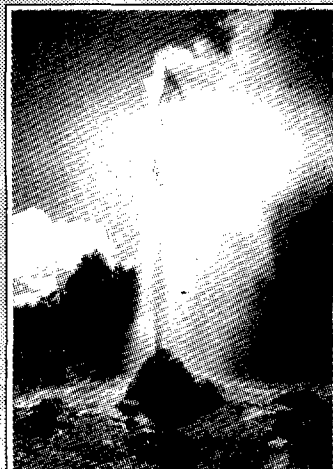
VIATGE AL MARROC

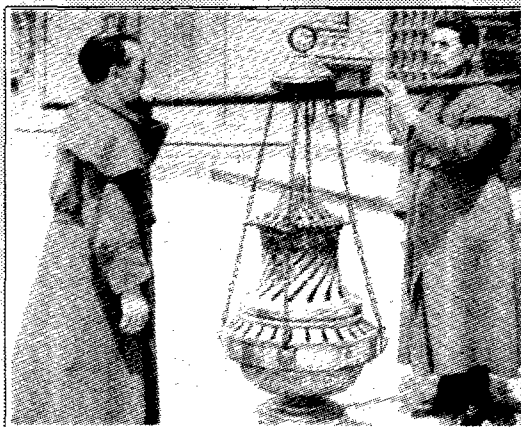
VIATGE A UN PARADÍS

Del 21 de novembre
al 6 de desembre

VIATGE A NOVA ZELANDA

PER LA CULTURA RELIGIOSA I POPULAR

Del 3 al 5 de setembre

PELEGRINATGE A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

amb motiu de l'Any Sant compostel·là

DEMANEU INFORMACIÓ, per telèfon, per correu o bé personalment a AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Resultats del
sorteig 1999

1r premi **64.045**

2n premi **09.945**

3r premi **25.751**

Premi especial de portada: **1.151**

Moltes gràcies per la vostra col·laboració

Ca n'Anglada recupera la normalitat a poc a poc.

Altres brots racistes

La violència racista es va estendre el diumenge dia 19 de juliol a Banyoles i a Girona. Uns desconeguts van calar foc a una casa de Banyoles on vivien cinc famílies africanes. Aquest incendi va causar tres ferits, el més greu Fataomata Touray, que va caure d'un segon pis en intentar escapar de l'incendi, té la boca destrossada i els braços i una cama trencats. De moment els afectats estan allotjats a la casa Missió del bisbat de Girona. Amb poques hores de diferència una mesquita a Girona va registrar petits desperfectes a causa d'un altre foc intencionat.

venut més ganivets dels que es vénen normalment.»

Jordi Labòria és actualment regidor del districte 3 de Terrassa i exregidor del districte 2, d'on forma part el barri de Ca n'Anglada. Aquest regidor de l'equip de govern del PSC de l'Ajuntament comentava que «el que ha passat s'explica per un augment relativament sobtat de presència de gent de procedència magribina en un sector de la ciutat, principalment a Ca n'Anglada, que ha fet més evident la presència de la immigració al carrer i que ha produït alguns petits problemes de convivència, bàsicament, en l'espai públic». Labòria afegia que «al carrer grups de joves magribins actuaven amb certa impunitat, sense poder dir que estigues-

sin cometent cap delictes, amb una actitud una mica provocativa amb les persones, sobretot amb les dones i altres joves. Això ha provocat que es despertés un sentiment molt perillós de refús per part d'algunes persones del barri, no contra aquests joves per ser joves, sinó per ser d'origen magribí».

Per al regidor del descontentament contra els immigrants se suma a problemes de caràcter més general al barri, com la degradació dels habitatges construïts molts d'ells fa 40 anys, una certa crisi en els sectors del comerç i un envelliment de la població, que fan que aquest barri sigui menys valorat econòmicament i permeti anar a viure-hi a la gent amb menys recursos, entre ells els immi-

grants. «Per tant no hi havia cap conflicte greu, però posant un exemple metafòric amb els incendis, es pot dir que el barri era com un bosc sec amb calor i una petita espuma, per exemple la baralla, al final de la festa major celebrada per Sant Cristòfol, el 10 de juliol, entre joves magribins i uns altres del barri, podia provocar un incendi. Quan l'incendi es va produir van aparèixer sectors violents que van anar atiant-lo com és el cas de joves skins, alguns del barri o de Terrassa i altres de fora.»

Jordi Labòria apunta que s'ha de fer una reflexió dels incidents i veure que a la condició humana en general li costa admetre la diferència i pot atribuir a un col·lectiu, pel fet de ser diferent, més

problemes dels que objectivament són responsables. «Aquest és per a mi el tema que ens ha de fer reflexionar i també crec sincerament que hem de tenir molta cura en acusar de racistes persones que potser expressen malament problemes reals de tipus econòmic, urbanístic o de convivència amb algun col·lectiu. Els racistes són aquells que instrumentitzen tot això per fer-ne bandera política, en alguns casos, o bé per exercir la violència a partir d'ideologies clarament racistes.»

El Partit Socialista, que actualment governa a l'Ajuntament de Terrassa, havia plantejat, en el programa electoral, abans dels incidents i per escrit, tallar de soca-rel els problemes de convivència, de marginació urbanística i de l'habitatge a través de la creació d'una societat anomenada «Promoció Ca n'Anglada», que destinés importants recursos públics en aquest barri per evitar que es tornés una bossa de marginació a la ciutat. Com apunta Labòria, «el projecte estava preparat per començar al setembre i així es farà, comptant amb una aportació inicial de 300 milions de pessetes i demanant recursos a altres administracions, bàsicament a la Generalitat, per temes d'habitatge i benestar social, sense oblidar la possibilitat de recórrer a fons europeus».

Marta Puyol

Fotos: Anna S. Mir

Càritas davant dels fets de Ca n'Anglada

Davant dels darrers fets que s'han anat produint al barri de Ca n'Anglada, que han desencadenat una espiral de violència i de brots racistes, Càritas, com a entitat que des de fa anys treballa amb col·lectius d'immigrants, vol fer les següents consideracions:

- El fenomen de la immigració és una matèria massa sensible que s'ha de contemplar des d'una perspectiva global i de continuïtat. No n'hi ha prou amb actuacions puntuals. Ni es pot considerar exclusivament des d'un vessant d'ordre públic. Cal una política social consensuada des de les diferents administracions que afronti el repte de la nova realitat social, que constitueix a les nostres ciutats i pobles la presència creixent de les persones d'altres ètnies, cultures i religions. La majoria d'aquests immigrants ve a la recerca d'un futur millor, cosa humanament legítima. Convé recordar que el nostre país, ara receptor d'immigrants, va ser abans un país exportador d'immigrants.

- La pobresa i la precarietat de tota mena són un terreny adobat per a l'eclosió de conflictes. Cal fer un esforç per

millorar les condicions de vida als barris més deprimits, que acostumen a ser els receptors de la població immigrada, perquè és allà on es troben els habitatges més barats. S'ha demostrat que una actuació coordinada d'entitats públiques i privades, en barris amb un alt percentatge de població immigrada, evita problemes.

- Cal reconèixer l'esforç que des de l'àmbit de l'educació, a les escoles, i des de l'àmbit sanitari s'ha fet i es fa per atendre la població immigrada, independentment que tinguin o no «papers». El treball educatiu de les escoles, sobretot d'aquelles que han obert les seves portes a les diferents cultures dels barris i pobles, posa les bases per a un futur de respecte que contribuirà a una millor convivència.

- Càritas dona suport a la campanya promoguda pel Col·legi de Periodistes de Catalunya per tal d'eradicar l'ús del terme *il·legal* en les informacions referides als immigrants «sense papers». És essencial que els mitjans de comunicació facin sempre un tractament informatiu acurat i responsable dels temes relacionats amb la immigració. També així s'afavoreix la convivència.

LOURDES

VIATGE EN AUTOCAR, del 16 al 19 d'agost.
Sortida des de BARCELONA,
TARRAGONA, REUS, VALLS, VIC...
conegui els llocs de la Verge
en un viatge acompanyat,

Viatges **Alemanya**

• Pau Claris, 151 - Tel. 932 723 670
• Major, 10 - Tel. 938 833 330 - Vic

Truqui i l'informarem

«Desitjo que la convivència sigui possible»

■ Entrevista a Mn. Jesús Navarro, vicari de la parròquia de Ca n'Anglada

Mn. Jesús Navarro fa vuit anys que viu al barri de Ca n'Anglada de Terrassa, que malauradament s'ha fet famós aquests dies per una onada de racisme contra la població magribí que hi viu. És vicari de la parròquia de Sant Cristòfol de Terrassa i rector de Viladecavalls.

—Alguna vegada hi havia hagut una situació similar al barri?

—Ca n'Anglada és un barri obrer fruit de la immigració. Molts immigrants van arribar fa anys amb un carro, algun moble, un llit i quatre cadires. Alguns d'ells són els que van malparlant dels magribins.

El que ha passat és que des de fa un any i mig o dos, de la mateixa manera que van fer els immigrants espanyols als seixanta, els magribins han portat les seves dones i els seus fills quan han trobat un mínim de condicions. Quan només hi havia els homes, després de treballar la seva presència no es notava gaire perquè estaven tancats a casa, però ara, en venir les dones i els fills, com que viuen en condicions infrahumanes no passen molta estona a casa, sinó que estan molt temps al carrer. En una habitació moltes vegades hi viuen 10 o 12 persones. A cada habitació hi ha una família i només hi tenen l'espai just per a dormir. Per a diverses famílies només hi ha una cuina, una dutxa i un lavabo. A la dutxa, ni tan sols hi tenen aigua calenta.

—Quan va començar tot el conflicte?

—Per la Festa Major, el 10 de juliol passat, Sant Cristòfol. Va ser per una baralla entre un adolescent magribí i un jove d'aquí. Aquest incident va ser el que va destapar la caixa dels trons. Hi ha immigrants magribins que ja fa 30 anys que hi són i no havia passat mai res. Afortunadament aquests ja viuen en condicions més bones.

—Què és el que ha agreujat més el problema?

—Ara surten moltes queixes: que els magribins no paguen impostos, que ells ocupen les cabines telefòniques i la gent

del barri no pot trucar. Suposo que part de raó deuen tenir, però si et dediques a veure defectes, sempre en trobaràs. Per a mi, el problema és que s'estan exagerant petites coses puntuals. També diuen que

a nivell de construcció, amb cases de planta baixa, petites, i pisos amb aluminosi. Els joves si es poden comprar una cosa una mica millor ho fan. És un barri sense projecció.

—Com encara vostè la situació?

—Aprofito els sermons per queixar-me que ningú planti cara als *skins heads*, que ningú els digui res. En un bar em vaig discutir amb un perquè va dir: «Moros fuera.» La pregunta que jo em faig és que

—La gent de fe s'ha unit per demanar una convivència pacífica?

—Vaig trucar a la gent més significativa de les comunitats religioses del barri per posar-nos d'acord, catòlics, musulmans i protestants, per organitzar una paella ecumènica al barri. Almenys que es vegi que la gent de fe, ens unim i volem convidar tothom.

—Quina valoració fa dels incidents?

—Crec sincerament que el que ha passat és greu. Però també ha passat que els mitjans de comunicació quan han explicat tot el rebombori han fet que tot s'amplifiqués. El discurs que transmeto és que l'odi i la violència engendren odi i violència. Per tant si som capaços de donar amor, rebrem amor. Als bateigs i misses que estic fent aquests dies sempre faig servir aquest fil conductor. Hem de transformar l'odi que no-

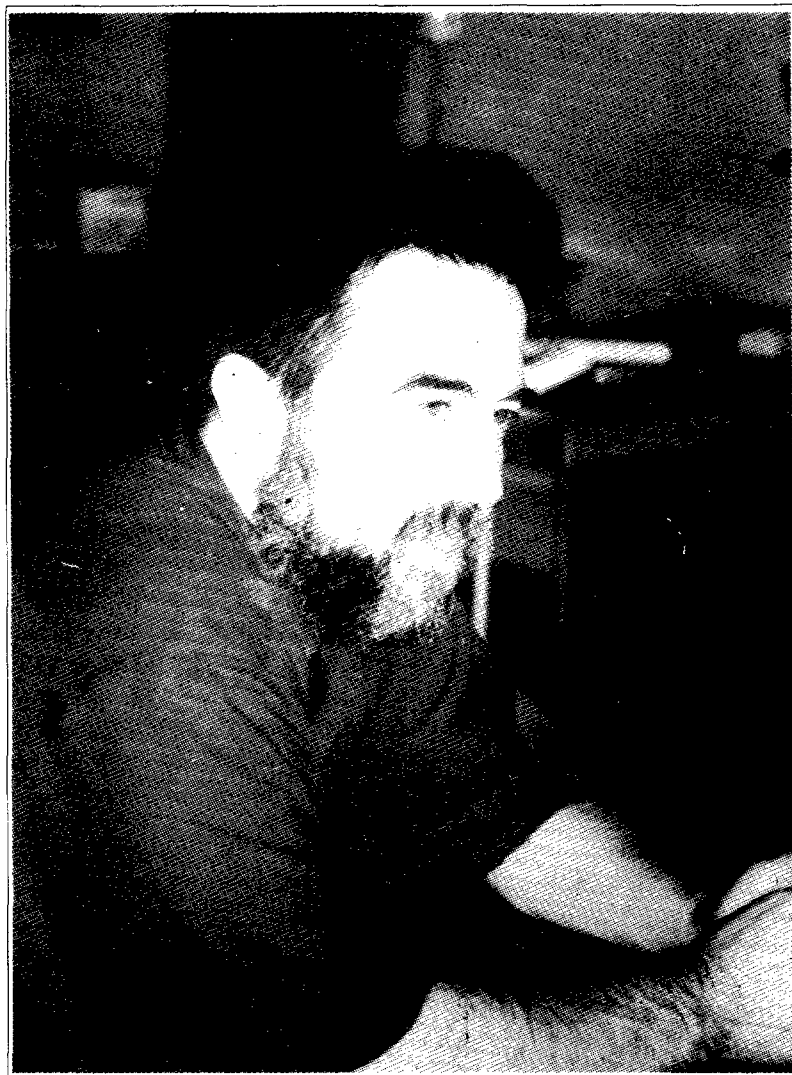

Foto: Gemma Morató

Mn. Jesús Navarro, vicari de la parròquia de Ca n'Anglada.

«Si som capaços de donar amor rebrem amor»

més genera malestar en amor, o si més no en cordialitat.

—Com a mossèn com ha viscut la situació?

—Per a mi, ha estat un desengany a nivell personal. Fa vuit anys que pronuncio sermons cada dia i intento dir a la gent que han de donar testimoni cristià. En un barri obrer com el de Ca n'Anglada, que han lluitat pels drets dels treballadors i contra el franquisme, han de veure els valors evangèlics. En tot aquest conflicte contra els magribins, quan s'haurien d'haver demostrat aquests valors alguns han perdut els papers i molts d'altres han mirat cap a un altre cantó. Tinc la sensació d'haver predicat al desert, quina pena que al nostre barri la convivència es faci difícil.

També és cert que hi ha hagut molts creients que han estat al costat dels magribins i han donat el seu testimoni no anant a manifestacions contra ells. És molt positiu que moltes persones de la parròquia hagin fet costat als immigrants i no hagin caigut en la provocació ni hagin entrat en el joc dels qui propugnen el racisme. Si el 1962 van morir 151 persones a causa de les inundacions i es va reconstruir el barri, esperem que ara se superi aquesta inundació d'odi i desitjo que la convivència sigui possible.

Marta Puyol

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues l'informaran **gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

els magribins insulten les dones del barri. Tot això passa perquè hi ha gent entossudada a veure només la punta de cada cultura.

Diuen que els magribins prenen llocs de treball als d'aquí, però fan les feines que ningú vol fer, les més pesades. Treballen de repartidors de butà, d'escombriaires, també fan de manobres, carreguen els totxos, perquè no tenen la categoria de paleta. Alguns gent de Ca n'Anglada sembla que tingui una mena de gelos incomprensibles cap els magribins.

—Com és el barri?

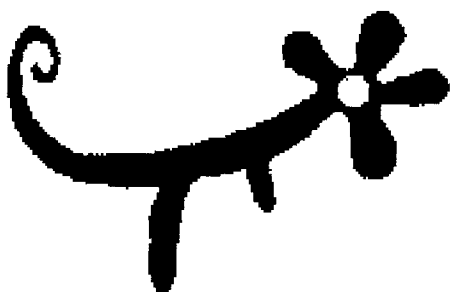
—És un barri molt senzill amb moltes cases fetes pels immigrants que van venir als anys seixanta. Moltes parelles joves, si poden, quan es casen van a viure a d'altres barris. El barri està molt limitat

potser a les persones del barri ja els està bé. Van a una manifestació i no se'n retiren si hi ha caps rapats. Si no els rebutges de ple estàs dient que estàs d'acord amb ells. M'ha dolgut veure en manifestacions contra els immigrants exalumnes meus de l'ESO.

—Però també han vingut *skins* de fora de Terrassa?

—Sí, n'han vingut molts. La policia m'explicava que hi ha bandes de *skins* que veuen un concert *heavy* o una manifestació contra els *okupes*, i hi van en grup. A Ca n'Anglada la policia només en té vuit localitzats com a conflictius i en canvi a les manifestacions n'hi havia molts.

Dels onze joves detinguts amb estètica *skin*, cinc són del barri de Ca n'Anglada i sis, d'altres barris de Terrassa.

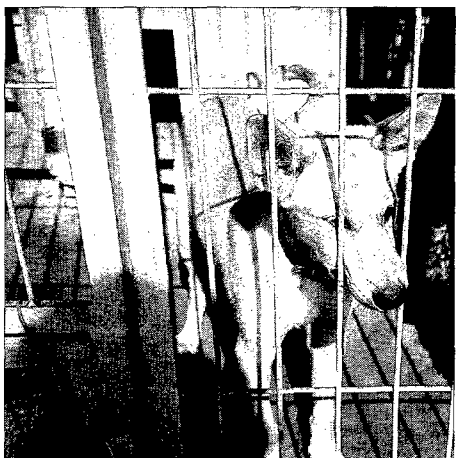
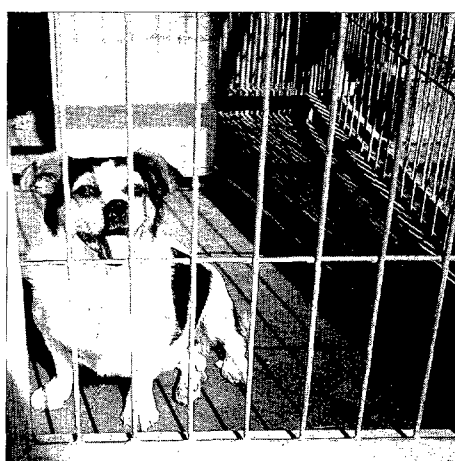

LLIGA PER A LA PROTECCIÓ D'ANIMALS I PLANTES DE BARCELONA

Cada any, per vacances, s'abandonen gossos per ciutats i camps: alguns són atropellats a la carretera i uns altres esperen algú que els vulgui adoptar.

Una adopció costa 15.000 ptes. i inclou vacuna i documentació.

Adoptant un gos portaràs a casa un ésser que necessita que l'estimis i que, a canvi, ho donarà tot per tu.

TAMBÉ POTS COL-LABORAR FENT-TE SOCI:

Nom: _____ Edat: _____

Adreça: _____

Ciutat: _____ Codi Postal: _____ Telèfon: _____

Ordre de pagament per Banc o Caixa

Entitat: _____ Oficina: _____

Adreça oficina: _____

Entitat: Oficina: DC: Compte:

Signatura: _____

Quota: ☐ Fins a 17 anys, 5.000 ptes./ any
☐ De 18 a 59 anys, 10.000 ptes./ any
☐ Des de 60 anys, 3.000 ptes./any

CC0899

Espanya

església en el món

Nou provincial dels dominics d'Aragó

MADRID.— Fra Antonio García Lozano és el nou provincial dels dominics d'Aragó. Té 49 anys i fins ara era prior del convent de San Vicente Ferrer de València i rector del col·legi d'aquest mateix nom. Fra Antonio va néixer a la província de Conca, però des de ben jove va viure a Burjasot (València). Des d'aquesta localitat es va traslladar al noviciat de Cardedeu, Barcelona. Aquí va iniciar els estudis eclesiàstics que més tard va acabar a la facultat Vicente Ferrer de València. Va rebre l'orde sacerdotal el 30 de març del 1974. Es va llicenciar en Història per la Universitat de València. Ha estat delegat provincial de vocacions i prior del convent de Girona. (SIC)

Afany missioner de la Companyia del Sagrat Cor de Jesús

MADRID.— La Companyia Missionera del Sagrat Cor de Jesús estén el seu desig de ser l'any 2000 signe i presència del Cor de Crist al Marroc, Cambotja i Cuba. Dues germanes espanyoles, Olga Castro i M. Luisa Ruiz, han sortit dels seus llocs de missió al Perú i Colòmbia i es troben al Marroc estudiant francès i àrab, alhora que discerneixen amb Mons. Antonio Peteiro, bisbe de Tànger, el lloc i la manera de dur a terme el seu servei en aquesta diòcesi. A mitjan setembre, tres germanes més, Bertha Vigo, Helen Menezes i Paola Piras sortiran de les missions del Perú, l'Índia i Colòmbia per reunir-se a Phnom Penh i formar comunitat a la prefectura apostòlica de Kompong Cham (Cambotja). Tan bon punt obtinguin els visats de residència a Cuba, sortiran de la missió de Colòmbia tres germanes més, Sonia Vallejo, Rosa Saumell i Milagros Azpitarte, cap a la diòcesi de Cienfuegos.

H. Carmen Palacios

Joves europeus en marxa cap a Santiago

■ «En la teva paraula..., podem!», lema de la Trobada

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— La ciutat de l'apòstol sant Jaume ja està preparada per rebre milers de joves procedents de tot Europa. Arribaran a peu, en bicicleta, en tren, en autocar..., són pelegrins i pelegrines

que arriben per visitar la tomba de l'apòstol, guanyar el Jubileu i trobar-se amb altres joves que volen traspassar el llindar del Tercer Mil·lenni i construir una Europa més justa, més humana i més cristiana.

«Recollint l'eco de la XIII Jornada Mundial de la Joventut, celebrada a París, els joves han d'activar l'esperança cristiana enmig de la desconfiança estèril d'una societat fonamentada en relacions purament contractuals i en un optimisme superficial i convulsiu.» Aquest és el sentir de l'arquebisbe de Santiago, Julián Barrio, a punt de començar la Trobada Europea de Joves.

Prèviament a aquesta cita, Santiago de Compostel·la acull del 23 al 28 de juliol la IX Trobada de l'Associació d'Universitaris Catòlics Europeus (AUCE) que, sota el lema «Les religions monoteistes: camins cap a Déu», aplega 200 universitaris, entre professors i estudiants de diverses universitats. En aquestes jornades es duen a terme conferències, taules rodones, seminaris, treballs per grups, celebracions litúrgiques, espais de pregària i convivència. A continuació, del 1 al 3 d'agost, se celebrarà un simposi on es debatrà sobre l'evangelització del món juvenil a Europa.

Els organitzadors s'hi han abocat perquè aquestes jornades comptin amb el suport i la participació de personalitats destacades «que contribueixin a un desenvolupament més gran de la societat i fomentin l'acostament entre els ciutadans europeus».

Fot: Àngels Barbié

Joves pelegrins arribant a Santiago.

L'Europa del futur

Els joves són l'esperança de l'Església, com ha assenyalat moltes vegades Joan Pau II. A les seves mans està també el futur d'una Europa que està a punt d'entrar al nou mil·lenni. Del 4 al 8 d'agost, tindrà lloc la Trobada Europea de Joves, on es reflexionarà sobre l'antic continent i la manera de transformar-lo sota el prisma de l'Evangeli. «En la teva paraula..., podem!» és el lema que serveix de fil conductor d'aquesta Trobada.

Els joves seran rebuts el 4 d'agost en un multitudinari acte d'acollida a la plaça de l'Obradoiro, presidit per l'arquebisbe de Santiago. Mons. Barrio ha mostrat la seva satisfacció davant de la «invasió» de joves europeus: «Aquesta Església compostel·lana us ofereix la seva hospitalitat amb el cor joïós i les portes obertes, tot acollint el testimoni de la vostra fe, una fe sempre jove. Estigueu disposats a descobrir cada dia del vostre pelegrinatge l'horitzó nou que és Crist. Només Ell és «el Camí, la Veritat i la Vida».»

Durant aquests quatre dies les activitats giraran al voltant de quatre eixos: espiritual, de diàleg i reflexió, lúdic, i

espectacles. Cada dia es dedicarà a un valor humà: la vida, l'amor i la solidaritat. Les conferències programades (*La Europa de las Patrias*, *La Europa de la Ciencia y la Cultura*, i *La Europa de las Gentes*) aniran a càrrec de ponents com Vytautas Landsbergis, president del Parlament de Lituània i líder de la independència d'aquest país; Janna Haalan Matlary, secretària d'Estat d'Afers Estrangers de Noruega; Marian Krzaklewski, president del sindicat Solidarnosc de Polònia; Krzysztof Zanussi, director de cinema polonès; Vincenzo Cappeletti, membre de la Pontificia Acadèmia de les Belles Arts i de les Lletres; L.A. Caffarelli, catedràtic de Matemàtiques de la Universitat de Texas; Imanol Zubero, fundador de Gest per la Pau, i Ricardo Díaz-Hotchleiner, membre del Club de Roma i president de la Fundació Santillana.

Les activitats es complementen amb tallers, exposicions i representacions teatrals. Cada dia acabarà amb un final de festa al Monte do Gozo amb la participació de la Real Banda de Gaitas de Ourense, Luar na Lubre, Cristina Pato, i Milla doiro, entre d'altres.

Rosa María Jané Chueca

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truquí al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Vaticà

El Sínode d'Europa planteja abatre els nous murs

■ Els bisbes analitzaran especialment la situació de l'Est europeu

ROMA.— Deu anys després de la caiguda del mur de Berlín i vuit després de la celebració del primer Sínode de la història dels Bisbes d'Europa, Roma tornarà a acollir de l'1 al 23 d'octubre una nova cimera de l'Església del vell continent. La Secretaria del Sínode acaba de publicar el document de treball on es marquen els temes que tractaran el pares sinodals.

El text fa un ampli examen de la dècada que acaba de transcórrer i conclou amb el «compromís per edificar una nova Europa». El document subratlla com, a signe d'esperança la nova vitalitat de les Esglésies i destaca la recuperació de la llibertat d'acció que experimenten les comunitats que han viscut amagades durant 50 anys i el millor coneixement entre els pobles, que s'ha traduït en més ajudes entre les Esglésies locals.

El document també marca els problemes a què s'enfronta Europa: la diferència pràctica entre els països; l'ateisme pràctic; el relativisme moral i la ruptura de la relació entre la consciència privada i els valors públics; la preocupació que provoquen els nacionalismes, ja que «cal replantejar-se la idea mateixa de nació, que no ha de desaparèixer, sinó que necessita obrir-se a les altres identitats nacionals tot promovent relacions de col·laboració i de solidaritat»; la descristianització i paganització del continent, etc.

L'Europa de l'Est ocupa un lloc destacat en el text i analitza fenòmens com «el materialisme pràctic, el consumisme, l'hedonisme, el relativisme cultural i religiós, i la difusió salvatge del capitalisme. S'ha substituït el predomini cultural del marxisme pel predomini d'un pluralisme indiferenciat i tendencialment escèptic i nihilista».

El procés d'unificació monetària també és motiu de reflexió: «Pot ser un gran instrument de llibertat, pot ser un salt qualitatiu en la manera de concebre la convivència al nostre continent (...), però pot ajudar a imposar la lògica de caràcter mercantilista en benefici i avantatge dels potents, tot generant desigualtats, injustícies i marginacions, i incrementar l'atur fins a constituir-se en una nova amenaça per a l'Estat social.»

A partir d'aquestes consideracions, el document assenyalava que Europa està necessitada d'«una renovada evangelització i d'un nou esforç missioner». (Zenit)

REPÚBLICA DEMOCRÁTICA DEL CONGO

Continuen les agressions a l'Església

KANANGA.— A la regió eclesiàstica de Kananga, «els membres del clergat són continuament agredits i els béns de la parròquia són segrestats. Dones i infants són empresonats arbitràriament per membres de les forces armades congoleeses». Així ho denuncia sor Albertine Mbuyi, presidenta de la comissió diocesana de Justícia i Pau de Kananga. La religiosa també ha denunciat la gravetat de la situació dels drets humans a la província eclesiàstica que està al capdavant de la diòcesi de Kananga i que comprèn les diòcesis de Mbuji-Mayi, Luiza, Mweka, Kabinda, Kole i Tshumbe. Carine Bapita Mbuyanganda, advocat que col·labora amb la comissió, ha fet saber que «als poblets fronterers amb Angola, amb la protecció de les autoritats, es produeix cocaïna i es trafica amb nenes». (Fides)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça N.I.F.

D.P. Població Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Entitat Oficina DC Compte

Data Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: **CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions)**
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Itàlia

Els salesians obriran un centre professional a Kosovo

■ Els refugiats «volen Don Bosco» a la seva terra

ROMA.— Durant aquests mesos de guerra a Iugoslàvia, els preveres, els religiosos i les religioses s'han abocat per ajudar els refugiats. Una mostra d'aquesta tasca entregada la trobem en els salesians, al Centre Don Bosco de Tirana.

Segons un comunicat del Voluntariat Internacional Salesià (VIS), els refugiats kosovars, acollits al Centre Don Bosco de Tirana, han expressat un desig abans de tornar al seu país: «Volem Don Bosco a Kosovo.» Aquesta petició l'han formulada després d'experimentar l'acollida, la solidaritat i l'estimació de la família salesiana durant la guerra, lluny de la seva terra, al Centre de Formació Professional i al Centre Juvenil de Tirana.

«El camp de refugiats de Tirana està completament buit perquè totes les famílies han tornat a la seva pàtria. (...) Molts grups, de diverses confessions religioses, abans de sortir han demanat poder pregar junts amb el personal del camp per expressar el seu reconeixement i confiar al Senyor el futur i l'amistat que ha nascut amb els salesians i els voluntaris», assenyala el VIS. Els salesians, que han estat al costat dels refugiats en aquests moments durs, volen aportar la seva ajuda per construir la convivència i les noves perspectives de desenvolupament.

«Avui podem anunciar —afirma el VIS— que s'ha presentat el pla per estudiar i realitzar a Prístina, capital de Kosovo, una escola de formació professional, mentre que a Podgorica, Montenegro, caldrà potenciar l'Oratori Centre Juvenil, el Centre Catequístic i

Els refugiats kosovars tornen al seu país.

un Centre d'Orientació i Suport Social. El VIS obrirà en els pròxims dies una petita residència a Prístina, en col·laboració amb altres ONG italianes, per poder continuar el programa Emergència Infants Kosovo.»

A l'hora de fer balanç del camp de refugiats de Tirana, els salesians informen que han gastat uns 417.000 dòlars i que hi han enviat uns 55 voluntaris: «El record més bonic ha estat l'escola, iniciada al quart dia del camp, i que permet reconquerir la confiança en el futur.»

D'altra banda, la Conferència Epis-

copal italiana ha decidit destinar 150.000 dòlars al patriarca Pavle per a «les necessitats dels refugiats serbis de Kosovo». Amb aquest gest, vol mostrar «solidarietat amb totes les poblacions que de manera diversa pateixen les conseqüències del conflicte». (C.C.)

Preparar l'hivern

«La maquinària de les ajudes alimentàries de les grans organitzacions és massa lenta; n'hi ha que encara estan estudiant les modalitats d'intervenció», assegura Segundo Tejado, director de Càritas Albània. Una de les preocupacions de Càritas és com ajudar els kosovars a passar l'hivern: «M'alegro que hagin tornat a casa, perquè és el que desitjaven. Han tornat a la seva terra, a les seves cases que, tot i que estan mig destruïdes, és l'únic que tenen. El problema és com organitzar-nos per passar l'hivern», explica Juan Carlos, de la campanya d'acollida de refugiats de Càritas, que acaba de tornar d'Albània. I afegeix: «Encara és difícil entrar a Kosovo perquè l'exèrcit intenta assegurar la zona. Necessitem material per a la construcció, roba d'abric, mantes, fusta per fer foc a les zones urbanes, reconstrucció de fonts d'energia, etc.»

Un altre gran problema al qual intenta fer front Càritas és la convivència entre serbis i albanokosovars perquè els sentiments d'odi i de venjança estan a l'ordre del dia i el descobriment de les fosses comunes no contribueix a la pau: «L'UCK encara deté i tortura serbis. La ràbia i l'odi són molt grans», afirma Juan Carlos. Càritas centra esforços per aconseguir que l'ajuda humanitària sigui «universal, que no discrimini catòlics, musulmans i ortodoxos», apunta el P. Tejado. Per això, procura potenciar projectes que afavoreixin la convivència i la reconciliació. (R.M.J.)

HONDURES

Sobreviure a l'huracà «Mitch»

TEGUCIGALPA.— Gairebé ningú no recorda l'huracà Mitch. Enrere queden les imatges, els reportatges, els dramàtics testimonis de les persones d'un país destruït per aquell desastre natural. Però la vida continua i cal tirar endavant. Aquesta és la realitat que afronta des de fa vuit mesos l'Església catòlica. En aquest sentit, cal destacar, entre d'altres, la tasca dels pares paulins, que han recollit 131.807.995 ptes., fruit de la generositat i la solidaritat amb els damnificats per

l'huracà. D'aquesta quantitat, s'han invertit 50.646.501 ptes. en aliments, transports, medicaments i infraestructures (camins, habitatges, aigua, educació i tècnics). Un 80% s'ha destinat a la Moskitia i la resta a les diòcesis de Tegucigalpa i San Pedro Sula. La resta dels diners s'invertiran en futurs projectes i servirà com a fons per a les emergències que s'acosten, segons els meteoròlegs locals, que anuncien un hivern pitjor que el de l'any passat. (C.C.)

INDONÈSIA

Dificultats per a Mons. Belo

DILI.— El govern indonesi ha negat el permís per viatjar als Estats Units a Mons. Carlos Felipe Ximénez Belo per «no tenir passaport». Mons. Belo, premi Nobel de la Pau, havia de participar en algunes conferències per invitació dels bisbes nord-americans. (C.C.)

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/Espanya C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

Vaticà

Preveres del nou mil·lenni

■ Carta de la Congregació per al Clergat

ROMA.— *Mestres de la Paraula, ministres dels sacraments i guies de la comunitat* és el títol d'una carta escrita per la Congregació per al Clergat que

reuneix les indicacions reflectides en l'última assemblea plenària del dicasteri romà, celebrada a Roma del 13 al 15 d'octubre del 1998.

La carta subratlla la importància de la predicació i recomana al prevere que es prepari els continguts i les formes. El document suggereix «que es prepari amb cura almenys un esquema del que s'ha de dir» i que «l'homilia es faci de manera positiva i estimulante», tot emprant «un llenguatge correcte i elegant, comprensible per als nostres contemporanis de tots els sectors».

També destaca la rellevància de les celebracions sacramentals, sobretot per acostar els més allunyats i portar-los a la pràctica religiosa regular. Es recomana «la qualitat de la celebració», la insistència en l'obligació del precepte dominical, la catequesi sobre les «condicions per rebre el fruit de la comunió» i el relleu de la confessió: «Ofertir a tots els fidels la possibilitat real d'accedir a la confessió requereix una gran dedicació i temps. S'aconsella vivament que hi hagi períodes establerts de presència al confessor que es facin saber a través d'horaris amplis, clars i còmodes.»

El text assenyala que l'exercici de l'autoritat sacerdotal «mai no és domini opressiu, sinó disponibilitat i esperit de servei». En aquest sentit, afirma que «el prevere no ha de tenir por d'exercitar la pròpia autoritat en els àmbits en què ha d'exercitar-la perquè per a aquest objectiu ha estat constituït en autoritat, (...)

La carta proposa un estil evangèlic per als preveres.

però evitarà introduir en el ministeri formes d'autoritarisme i modalitats de gestió democràtiques, alienes a la realitat del ministeri».

La carta acaba recordant la importància del testimoni del prevere. (C.C.)

Posicionament vaticà davant dels ensenyaments de dos religiosos sobre homosexualitat

ROMA.— El nou Catecisme de l'Església catòlica demana que les persones homosexuals siguin acollides «amb respecte, compassió i delicadesa», però «l'ambigüitat i els errors del posicionament del P. Robert Nugent i de sor Jeannine Gramick han causat confusió entre els catòlics. Per això els ha estat vetada permanentment tota activitat pastoral a favor de les persones homosexuals i tampoc no poden ser elegibles, durant un període indeterminat, per a algun càrrec als respectius instituts religiosos». Aquest és un fragment de la nota de la Congregació per a la Doctrina de la Fe on s'analitzen les propostes de tots dos religiosos, que fa més de vint anys que treballen amb homosexuals. «Els posicionaments de sor Gramick i del P. Nugent, pel que fa al mal intrínsec dels actes homosexuals, són doctrinalment inacceptables en tant que són incompatibles amb l'ensenyament de l'Església sobre el particular.» Davant d'aquesta

decisió, el P. Nugent ha afirmat que «com a exponent d'una congregació religiosa amb vot d'obediència, accepto la decisió i expresso la intenció de seguir-la». Sor Gramick no ha fet cap declaració.

El 1984, el cardenal James Hickey, arquebisbe de Washington, després de nombrosos intents d'aclariment, va demanar als religiosos que abandonessin les seves activitats. El 1988, el Vaticà va crear una comissió per estudiar les declaracions i activitats dels religiosos. Després, el cas va passar a la Congregació per a la Doctrina de la Fe, que en els darrers quatre anys ha mantingut contactes constants amb sor Gramick i el P. Nugent. Els van demanar que oferissin per escrit el seu assentiment interior als ensenyaments de l'Església en matèria d'homosexualitat. Els religiosos van rebutjar les propostes de la moral catòlica. (C.C.)

ITALIA

Les Esglésies cristianes d'Europa, contra els maltractaments a dones

ROMA.— El Consell de les Conferències Episcopals europees i la Conferència d'Esglésies europees han fet una crida contra els maltractaments a dones. El text convida les Esglésies a preguntar-se sobre les responsabilitats pastorals relatives a les víctimes de la violència domèstica i a promoure una discussió més oberta sobre aquesta qüestió «posant nom a les actituds i estructures que alimenten aquesta violència. Tota forma de violència contra les dones és un pecat». A través d'una carta, denuncien les violacions durant la guerra, la violència sexual o psíquica a la llar, el tràfic i l'esclavització de dones i nenes obligades a prostituir-se, l'explotació mediàtica que ensenya dones de manera degradant, o la violència sexual presentada com a diversió. El text va acompanyat d'un fullet en què diverses víctimes d'aquesta violència donen el seu testimoni. (Zenit)

FILIPINES

Crítiques a les execucions capitals

MANILA.— L'Església catòlica filipina ha condemnat severament la triple execució de tres condemnats a mort, considerats culpables de l'atracament a mà armada d'un autobús en què va resultar mort un policia. Aquestes execucions, assenyalen un comunicat del president de la Conferència Episcopal filipina, Mons. Óscar Cruz, «alimenten un esperit d'odi i de venjança i no resolen el problema de la criminalitat». Segons el prelat, les execucions no han fet que disminueixin les morts i les violacions. (C.C.)

ALGÈRIA

Agraïment de Mons. Teissier

ALGER.— L'arquebisbe d'Alger, Mons. Henri Teissier, ha agraït a les congregacions i a les diòcesis que, malgrat les dificultats i perills, no només s'hagin quedat a Algèria, sinó que fins i tot hi hagin tornat o hi hagin enviat més persones. «Aquesta fidelitat ha estat pagada amb la mort de preveres, religiosos, religioses i un bisbe. Desenes de laïcs han estat assassinats, sens dubte, perquè eren estrangers, però també perquè eren cristians», assegura Mons. Teissier i demana als moviments laïcs que responguin amb generositat a la crida de la comunitat eclesial algeriana. (Fides)

Carta Dominical

Una actitud decididament evangelitzadora

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Feliços els qui tenen una actitud decididament evangelitzadora davant la realitat diocesana. Ens hauria de fer sagnar la consciència com a creients el fet que la poca coherència de persones o comunitats amb l'Evangeli no va atraient gaires germans cap a la salvació. Ni ens podem distreure, per excusar el poc mordent apostòlic, mantenint o creant situacions conflictives intraeclesials.

No ens semblaria just, suposant que fóssim nosaltres els qui no tinguéssim fe, que els creients s'encreuessin amb les nostres vides sense oferir-nos conversió, sota el pretext que els ocupen les dificultats perquè

passa l'Església internament o al món. No abusem tampoc del concepte de cristianisme anònim, o d'altres de semblants, excessivament optimistes sobre la fe implícita, fins al l'extrem de suposar que tota persona la té, si és honesta, i que n'hi ha prou d'humanitzar la vida dels nostres semblants perquè aconseguixin la salvació. L'Església fa alguna cosa més que explicitar el que hi ha en tot home; ha de transmetre la fe i batejar: aquest és el manament de Crist. Que al marge d'una fe explícita i del baptisme els homes es puguin salvar pertany als dissenys de Déu, dels quals no ens ha fet partícips. Hem d'emprar, per amor als germans i per fidelitat al Crist, els camins que ell ens va marcar i no els que suposem nosaltres hipotèticament, i dels quals només Déu sap i pot jutjar.

Davant les masses que l'envoltaven, i que no devien ser pas de menys qualitat moral que les que dels homes del nostre temps, Jesús no se les mira complaent i despreocupat, tot confiant en la seva bondat natural i donant-la per suficient, sinó que s'entendria repetidament en veure-les i es dol que siguin ovelles sense pastor (Mt 9,36; 15,32). En la mesura que nosaltres, els catòlics, valorem i visquem la intimitat amb el Senyor, i no entenguem com viure sense ella, se'ns farà menys tolerable que el poble estigui mancat d'aquesta relació personal.

També hem d'intentar superar la temptació de voler adaptar, en un afany d'evangelització equivocat, el missatge a la societat actual, fins al punt de desvirtuar-lo. Encara hi ha relectures de l'Evangeli que miren d'acomodar-lo a les actituds o aspiracions dels homes d'avui, més que no pas de cercar-ne l'acceptació cordial per part d'aquests.

Ho expressaríem sociològicament dient que l'actitud d'alguns fa l'efecte com si volguessin considerar la religió com una disfunció de la societat. És a dir, la religió no encaixa, no s'adapta a la vida actual. Quan el comportament correcte, des de la fe, és considerar que la disfunció —per dir-ho així— és en el fet que la vida no sigui coherent amb l'Evangeli.

Hi ha concessions i plantejaments per part d'alguns cristians que poden ser una forma larvada i intel·lectualitzada del risc de sempre: tenir vergonya de no ser com els altres, pel fet de ser cristians i de dissentir, com a tals, de moltes actituds que es van considerant normals, tant en l'actuació social com en la més estrictament personal. Acusant d'involucionisme o revisionisme eclesial els qui reaccionen contra l'ambient paganitzant; de vegades, fins el Sant Pare i tot és acusat d'involucionisme, quan tot fa pensar que és pura lleialtat a l'Evangeli i al Senyor.

Paraula i vida

Unitat entre fe i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El Concili Provincial Tarraconense malda per què no hi hagi entre els cristians un divorci entre la vida i la fe. Joan Pau II, parlant explícitament als laics cristians, ha explicat amb exemples l'exigència integral de la fe. Ens diu que no hi poden haver dues vides paral·leles, l'una religiosa i l'altra secular. La vida de família i el matrimoni, el món del treball i de les relacions socials, els camps del compromís polític i de la cultura s'han de guiar sempre i solament per la consciència cristiana. Perquè tots els aspectes de la

vida humana entren en el disseny de Déu.

El laic cristià és, alhora, un membre de l'Església i un ciutadà de la societat. La unitat radical de la consciència exclou qualsevol dualisme, perquè es fonamenta en la voluntat de Déu, creador i redemptor de l'home.

El Concili Vaticà II, tractant concretament dels laics cristians, fa aquest advertiment d'àmplia ressonància: «El laic, que és alhora un membre del poble de Déu i de la ciutat humana, ha de comportar-se en aquests dos ordres, sempre i únicament, a la llum de la seva consciència cristiana.»

No hi ha dubte que un dels errors més grans del nostre temps és la separació entre la fe i la vida diària dels cristians. Som ben conscients de la gravetat d'aquest divorci entre la fe i la vida, i veiem ben clarament que no té cap sentit aquesta expressió: «Una cosa és la religió i una altra són els negocis.»

Segons sant Pau, una llei fonamental per a la vida cristiana consisteix en això: «No us acomodeu pas al

model d'aquest món.» Un món paganitzat, que l'apòstol descriu detalladament en la Carta als romans.

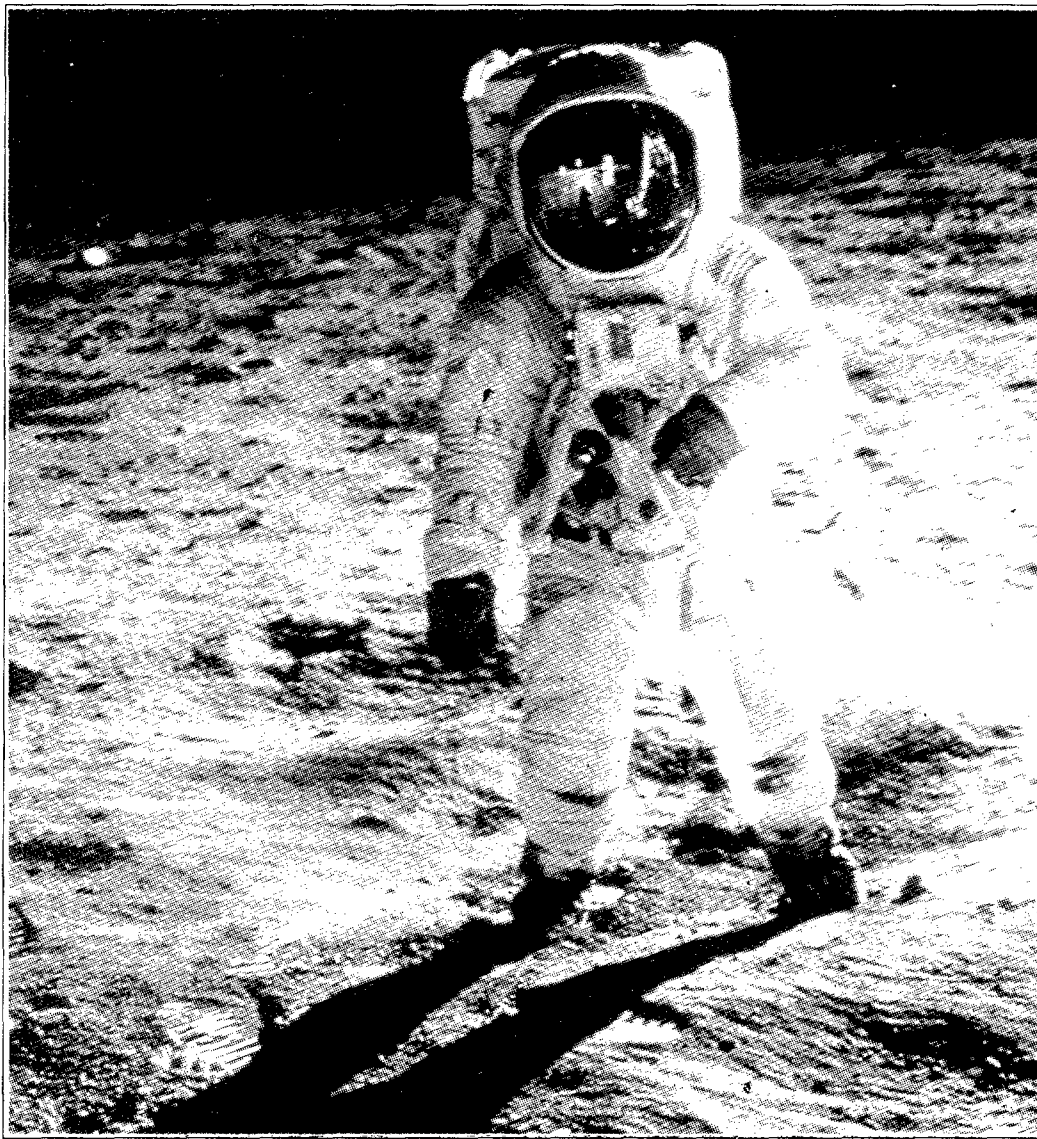
Avui més que mai, els cristians han d'unir la fortalesa a la fe i han d'afirmar amb la seva conducta, principalment, aquelles veritats i aquells valors de la religió que afecten tots els actes de la vida humana. Així, seguint el pensament de sant Pau, podran renovar el seu esperit de manera que sàpiguen «discernir quina és la voluntat de Déu, allò que és bo, que li és agradable, que és perfecte.»

La vocació dels laics cristians a la santedat es realitza i es viu en la seva inserció en les realitats temporals i en la seva participació en les activitats terrenals. El Concili Vaticà II ens diu que «ni l'atenció de la família ni els altres deures seculars han de ser quelcom aliè a l'orientació espiritual de la vida». Així doncs, la unitat de la vida dels cristians té una gran importància. Els laics han de santificar-se en la vida professional i social ordinària.

opinió

Zoom

Juli Verne va escriure la seva famosa novel·la *De la Terra a la Lluna* l'any 1865, i la seva obra fou considerada quimèrica, impossible, o divertida... Cent quatre anys més tard, el 1969, Neil Armstrong, Michael Collins i Buzz Aldrin, amb una nau espacial fabricada per la NASA nord-americana aconseguiren el gran objectiu d'arribar a la Lluna. Pocs esdeveniments han aconseguit tanta expectació, ja que l'allunatge, a més, fou seguit televisivament i amb emoció, arreu del món. Un pas més, molt important, en el coneixement de la meravellosa obra de Déu.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Tres religions compromeses a salvar el medi ambient

A l'illa de Malta, les tres grans religions monoteistes, cristiana, musulmana i jueva, donen suport i vida a un projecte educatiu comú, expressat en aquest eslògan: «Guardians del futur.»

El projecte està coordinat pel professor Emanuele Agius, que ensenya teologia moral i filosofia ètica a la Universitat de Malta. «Des de fa dos anys estem elaborant junts un projecte que ens ha confiat la Unesco.»

Com a sentinelles de la realitat es proposen que el medi ambient i les condicions de vida no vagin en perjudici dels que vindran després d'ells, no només per als de demà, sinó fins i tot per als que vindran d'aquí a 200 o 500 anys. «Es

tracta d'una responsabilitat compartida i derivada d'una consciència de creients», ha revelat Emanuele Agius.

La tasca d'aquest col·lectiu religiós s'ha concretat en l'elaboració d'un text educatiu destinat a l'ensenyament secundari, que podrà ser consultat com a manual. La temàtica inclou el respecte i la conservació que cal al medi ambient natural i més encara la defensa i garantia de la qualitat de vida de l'individu, fonamentat tot en el respecte a la persona, un respecte que reclama la tutela dels drets humans, la convivència i la pau.

Aquests pedagogs cristians, musulmans i jueus s'han reunit diverses vegades per estudiar junts les línies de conscienciació, a partir del principi que les tres grans religions del Mediterrani tenen una vocació comuna: fer-se sentir als que en el futur habitaran al *mare nostrum*. Són conscients de la cultura que impera avui: el consum incontrolat dels recursos, començant pels naturals, la qual cosa posa en perill que a les generacions futures els quedi només un ambient desertitzat.

El text està ple de consells pràctics sobre com promoure, per exemple, un turisme sostenible en els països que treuen el cap al Mediterrani. «Avui l'activitat turística està buidant el medi ambient —indica el professor Agius— i crec que això és una de les emergències més greus de l'àrea, juntament amb la tecnologia i les seves derivacions econòmiques, la riquesa en una part i la pobresa en l'altra, que caracteritzen les dues ribes del mar.»

Els cristians, musulmans i jueus de l'illa tenen fe i confiança en quatre aspiracions comunes: el diàleg interreligiós, la cooperació per la pau, la tutela dels drets humans i el respecte a la creació.

Notes insignificants

Germà Adrià

La feina

La feina. Vet aquí la qüestió. I el problema. I la dificultat. I el perill. I el gran interrogant.

Segons algunes interpretacions de la Bíblia, el treball és el càstig de Déu pel pecat d'Adam... Pot ser veritat? Seria possible un món on no calgués treballar, on les coses ens arribessin per art d'encantament o de desig?

Però qui no treballa (perdó, n'hi ha molts que no necessiten treballar) no menja. I no té res.

Amb freqüència publiquen notícies falagueres: en tal mes s'han creat 200.000 llocs de treball... I n'hi ha que arriben a prometre que, si surten elegits, crearan milions de llocs de treball. Però..., sempre els perds. Què fa el que no troba feina? Pot trobar feina qui surt de la presó?

Un divendres al matí. Durant l'esmorzar dels infants ve primer el Ranu. Un xicot de 17 anys que ha estat pres durant cinc mesos. Va anar a una entrevista de feina. I el primer que li van preguntar va ser si tenia experiència... Experiència amb aquella cara de nen espantat? Experiència, de què? Bé, si li haguessin demanat experiència a robar en botigues, potser. Però em temo que aquesta experiència no li serviria. I es va quedar sense la feina.

Poc després va passar el Josema. Trenta-vuit anys. Dues estades a la presó: una de nou anys i l'altra de sis. A ell no li van sortir amb l'experiència, sinó que li van demanar un currículum. Havia de posar al currículum els 15 anys de presó? I es va quedar sense la feina.

Després va passar el Corti: vint-i-set anys. Sortia en llibertat. Cara de presó i cara de gana. Dues cares poc recomanables per trobar feina. Venia de preguntar en una obra. Però, quines totxanes podria emprar amb la seva cara de gana?... I es va quedar sense la feina. I es va quedar sense ganes de buscar-ne una altra.

A la tarda va venir a Els Alps la Margui. Trenta-quatre anys. Vuit, a la presó. Demanaven venedores... Ella, amb la seva cara de sida, amb ulls de por, venedora. Li van exigir que tingués automòbil. Automòbil ella, que dorm en un matalàs en un racó rellogat... I es va quedar sense feina.

Encara van venir la Mati i el Tono. La Mati, coixa ella, i lletja, ja no busca feina. El Tono, que diu que és paleta de primera, quan el posen a prova, els nervis?, no li deixen col·locar bé les totxanes... Va aprendre a posar totxanes a la presó? I es quedà sense feina.

I així podríem allargar la llista d'aquells que no figuren cap mes entre els 200.000 llocs de treball creats. Aquells que estan condemnats a no poder-se guanyar el pa amb la suor del front, si no és per l'angoixa de no trobar feina. Déu es va equivocar. Ens hauria de tornar al Paradís, on no fes falta treballar. Vull suposar que tots els amics que he esmentat un dia estaran amb nosaltres al Paradís.

Punt de vista

Gemma Morató i Sendra

Una història de l'Antic Testament

Això és de l'Antic Testament! Frase que utilitzem en el llenguatge corrent per dir que quelcom està passat de moda i fins i tot per assenyalar que segons quins esdeveniments ja no succeixen (potser perquè creiem que la nostra societat està molt evolucionada).

Doncs bé, anem a l'Antic Testament, a la història de Moisès que aquests dies els que participem de l'Eucaristia diària anem escoltant i meditant. El faraó d'Egipte veu que el poble d'Israel creix desmesuradament, que aviat seran més els israelites que no pas els egipcis. No ho pot permetre i decideix que tot nounat mascle que neixi ha de ser mort. No fos cas que Egipte caigués en mans dels que eren els seus esclaus. En mans d'un poble que feia les feines que ningú no volia fer, les més dures i menyspreades. Anava bé la mà d'obra barata.

Continueu pensant que això és de l'Antic Testament? Em fa l'efecte que la persona al llarg dels temps evoluciona i es fa més persona però no podem deixar de banda que hi ha coses que es repeteixen.

Aldarulls a Terrasa, a Girona, a Banyoles, menyspreus al Maremàgnum, expulsions a Madrid... què està passant?, tenim por?, som racistes?, volem fer de faraó d'Egipte? Són preguntes que m'han vingut al

cap arrel del brot racista que vivim. Hi ha qui afirma que tots portem un racista a dins, diria que és d'aquelles coses que tenim per anar-nos convertint. No em digueu: però què diu ara? Tots ens hem malfiat d'estar sols esperant el metro i que arribi un magribí, per exemple; o que a l'escala hi vingui a viure una família negra, per exemple... En canvi que facin aquella feina que no volem fer, ja ens està bé, no són els maons de les piràmides però són altres coses.

Són limitacions que tenim, les podem polir amb la pregària i la bona voluntat. El que és preocupant és el racisme manifestat al carrer (grups *skins*...), descarat en alguns casos o encobert darrere el "reservat el dret d'admissió" perquè portes els cabells massa llargs o les sabates massa velles.

Què està passant, volíem una Europa sense fronteres o només una Europa oberta als negocis i tancada al compartir ètnic i cultural. Calen esforços d'integració per part de tots... No ho sé, massa coses grinyolen, trobo pros i contres en el tema dels immigrants, massa contres vers el racisme i poques solucions.

Només diria: anem en compte a no esdevenir faraons d'Egipte i opressors del poble d'Israel. Vaja que la història es repeteix i l'Antic Testament es fa més vigent que mai.

a propòsit de la Bíblia

El lli

Fa molts anys la meua mare va ensenyar-me què era el lli. Es tractava de jocs de taula, molt fets, que ella havia brodat quan era jove. No era un teixit agradable al tacte, però sí d'una bellesa especial per a la vista. Vaig saber tot seguit que era el rei dels teixits. I, per si fos poc, al seminari m'informaren, eren altres temps, que d'aquest vegetal havien d'estar fetes tant les albes, com les tovalles de l'altar i altres ornaments litúrgics.

A la Bíblia se cita el lli noranta vegades, la major part de les quals es tracta d'indicacions referents a les vestitures sacerdotals o al recobriments interior del Santuari del desert. En altres punts l'esment és purament anecdòtic, com en el cas de les cordes amb les quals preténien immobilitzar Samsó, o a l'evangeli quan es descriuen els vestits del ric Epuló. El lli és una fibra vegetal extreta dels tanyes de la planta anomenada *linum usitatissimum* que creix a Egipte, a Israel i, pel que m'han dit les notícies d'interès politicoeconòmic, també per aquestes terres. Lamentablement sembla que en el nostre cas no s'utilitzava el vegetal per a fins tan dignes.

Personalment tinc records molt entranyables referents al lli. S'apropava l'època de les ordres majors i la meua mare havia fet amb

molta il·lusió una alba. Però, les coses són com són!, als superiors d'aquell temps els va semblar que la meua vocació presbiteral no els mereixia confiança. Deien que jo tenia esperit mundà. Quin pecat. Déu meu! Van creure que no podien presentar-me per a l'ordenació. Recordo tenir molt clar que l'important era la meua vocació cristiana. No estava gaire afligit, i el que em turmentava era aquella alba tan blanca, tan ben planxada, tan plena d'il·lusions. Com rebria la meua família la notícia? En què acabaria aquell disseny i aquelles costures tan delicades? Les apreciacions de Déu difereixen moltes vegades de les dels homes, gràcies a Déu, valgui la redundància, i Déu acostuma fer el que vol. I així fou. Conservo aquella alba, força gastada, amb gran amor. Com també conservo amb amor la meua vocació sacerdotal. Donem-ne gràcies a Déu.

A l'Apocalipsi es diu que l'Esposa, per a les seves bodes amb l'Anyell, vesteix lli. I s'especifica després que el lli són les bones accions dels sants (Ap. 19:8). Raó de més perquè sempre que toqui teixits d'aquesta mena, recordi l'obligació que tinc de, amb la meua vida, contribuir a la bellesa de l'Església.

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

saber escoltar

Apòstol vol dir enviat o missioner

L'evangeli segons sant Mateu (10:1-17) narra una escena admirable: Crist envia, per primera vegada, els seus apòstols a col·laborar amb ell en la propagació de l'Evangelí. Els atorga poders especials per vèncer el maligne i per guarir els malalts. Són els signes que donaran credibilitat a l'Evangelí. Signes que Crist, l'enviat del Pare, allibera del més profund de tots els mals el pecat.

L'evangeli ens dona sortosament la llista dels dotze apòstols o columnes del nou Israel, és a dir, l'Església fundada per Jesucrist. Qui presideix tots els catàlegs apostòlics, sempre és Pere. Ell és el primat, el vicari de Crist. El fonament damunt del qual es basteix la comunitat cristiana.

En enviar els apòstols com a missioners, el Senyor els dona unes recomanacions. Primer, marca el terreny de la seva missió. L'han de realitzar a Israel, puix les promeses messiàniques havien estat fetes primàriament als israelites i, per tant eren els primers que havien de sentir el missatge evangèlic. Els pagans, però, no seran pas exclosos de la predicció messiànica. Prou tindran la seva oportunitat. Els apòstols, doncs, són enviats a les ovelles d'Israel, és a dir, participen de la missió del Bon Pastor.

Quin serà el tema que hauran d'exposar els dotze? Que el Regne de Déu és a prop. I, per tant, que cal obrir el cor per acollir Déu. Aquesta és la crida de tots els temps. L'Església, enviada per Crist, ens anuncia aquest Evangeli: el Senyor vol entrar en les nostres vides. Ens crida a obrir, de bat a bat, les portes del nostre cor.

Joan Guiteras i Vilanova

Cartes del lector

■ Recuperar certs mots

Sr. Director,

Sembla talment que avui dia hi hagi un viu interès a prescindir de certs mots que temps ençà s'empraven com una cosa normal en la llengua vulgar. Mots com ara *marit* i *muller* o bé *espòs* o *esposa* han deixat de ser percebuts pel sentit de l'òida i, com un eclipsi, han estat bandejats del parlar corrent. Es fa ben palès que per l'ús comú i per tal de captar l'atenció de l'audiència, hi ha mitjans obstinats a substituir per *parella* o *company* tot el que pertany a la vida conjugal, que no és altra cosa que l'amor entre home i dona.

Potser és l'adversió obsessiva que hi ha a esborrar del mapa tot el que sembla que suri a religiositat —identificant-ho, per tant, a catolicisme— i a ometre per sistema mots com ara *matrimoni* o bé *esposos*. L'amibent laical s'esforça en aquesta substitució.

És per això que també em disgusta observar-ho en el nostre setmanari, potser influenciat de manera inconscient pel costum. Sovint es parla de *parella* —cosa que a mi més aviat em sona a company de ball— i es prescindeix, així dels bells mots de *marit* o *esposa*, com solíem emprar en altres temps.

JOSEP M. BALSELLS TORRES
Barcelona

■ La gent gran és molt sensible

Sr. Director,

En una de les recents cartes dominicals, l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, fa referència a la proclamació de l'any 1999 (ja n'hem passat la meitat) com a Any Internacional de la Gent Gran, i fa unes consideracions molt encertades respecte dels valors de l'edat avançada i la seva exemplaritat per a la societat. Els qui formem part del col·lectiu de gent gran, i molt especialment els qui militem en el moviment cristià, progressivament implantat en les nostres diòcesis, ens alegren infinitament quan constatem que els nostres pastors —bisbes, arxiprestos i rectors de parròquies— ens consideren i ens fan motiu de les seves atencions.

Però la gent gran cada cop és més sensible i quan creu, encertadament o erròniament, que no rep les atencions que creu merèixer, el desencís es fa patent. ... Mireu, la gent gran ens tornem, amb el pas dels anys, una mica criatures. I sort que a l'Evangeli ja es diu que el qui es torna com un infant és més a prop del regne de Déu... Nogensmenys, s'ha de tenir en compte que les desatencions ens afecten molt.

Demana un xic més d'atenció envers la gent gran activa que, amb voluntat i sacrifici, s'aplega a l'entorn de les

nostres parròquies, no per divertir-se o passar-s'ho bé, sinó per donar encara tot el servei de què són capaços, per amor a Déu i als germans necessitats. Els responsables dels mitjans de comunicació, com ara Ràdio Estel, *Catalunya Cristiana* i els respectius Fulls Dominicals, faran bé de tenir-ho en compte.

JOAN SOLÉ I MARGARIT
Gavà

■ Primeres comunions

Sr. Director,

Quan sento un prevere que diu als infants de primera comunió que han d'evitar que aquesta primera comunió sigui l'última, penso que alguna cosa deu fallar en la planificació de la catequesi d'aquella església o parròquia. I el més greu és quan aquestes paraules es repeteixen cada any i en les mateixes dates. La pèrdua de «batalles» continuades porta a la pèrdua de la «guerra».

Quan un general (rector) perd una batalla i, per tant, les tropes per afrontar les següents (els alumnes que ha preparat per a la primera comunió), s'ha de reunir amb el seu Estat Major (Consell

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Humanitaris?

Sr. Director,

Ja fa molt de temps que em ronda pel cap fer alguna cosa perquè, per anys que passen, les coses no canvien i estic farta de veure com la gent que, com jo, ha patit un traumatisme craneocefàlic va com una baldafa d'un hospital a un altre.

Després d'estar en molts hospitals he pogut comprovar que la majoria dels afectats ho són per accidents de trànsit o per malalties, que les injustícies són el plat del dia i que patim una manca de recursos i de serveis tant en l'àmbit sanitari com en el social. Sembla estrany que davant d'una desgràcia com la meua (vaig patir un accident de trànsit el 1995) i la de molts altres no hi hagi una millora general en l'àmbit sanitari.

Nosaltres (la societat) som humanitaris o simplement ens en definim per tenir neta la consciència? En moltes ocasions trobem a la vida diària indicatius d'ús exclusiu per a gent discapacitada (per exemple, ascensors, lavabos o places d'aparcament) i no en fem cas. Però és que no veieu que si hi ha l'indicatiu és per alguna cosa!

Un altre problema és el metro. Ja em direu com puja un minusvàlid en cadira de rodes (si va sol) l'esglaó que separa el metro de l'andana. I imagineu, a més, que necessitis anar als serveis urgentment i al lavabo on hi ha l'indicatiu d'ús exclusiu per a persones minusvàlides i que estigues ocupat per gent que no té cap problema. Som o no humanitaris?

RUTH ROIG MARGALEF
Barcelona

nens i les nenes tenen moltes ofertes de jocs, esports, diversions, etc. Per això és necessari que les catequesis siguin amenes i que els alumnes formin grups d'amics, ja que, si s'aconsegueix l'amistat entre ells, s'aconseguirà integrar-los a la parròquia i serà molt més fàcil aconseguir una continuïtat. Si no és així, l'endemà de la primera comunió es disgregarà el grup i l'Església haurà perdut l'oportunitat d'iniciar en aquests petits el planter per a l'esdevenidor.

VICENÇ ALBALAT I BONAFONT
Barcelona

La societat anorèxica

Sr. Director,

La preocupació general d'avui per la dieta equilibrada i la figura corporal és bona. Però la persona que entra en aquest ball, sobretot si és adolescent o presentadora de televisió, pot anar a parar a l'anorèxia, pròpia de morts en vida...

Tants programes televisius o radiofònics per ensenyar-nos a viure ens fan sentir com una espècie en extinció o com indis en una reserva.

L'actual filòsof francès Jean Baudrillard, un dels analistes més polèmics de la societat actual, qualifica tots aquests rituals fisiològics de *funeral home* (en anglès) o d'exèquies premortuòries domèstiques, molt pròpies d'una societat anorèxica. Fins i tot amb el maquillatge de cada dia.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Pastoral) i estudiar detingudament les causes que els han portat a aquesta situació. Mai no pot imputar als soldats (infants) la culpa del fracàs de la «batalla». Pot ser que el general i el seu Estat Major hagin triat malament el terreny on desenvolupar la «batalla», hagin triat malament les armes amb què han dotat les tropes (infants) o hagin triat malament els oficials (catequistes) que han dirigit els soldats. Un cop degudament estudiades les possibles errades han de plantejar la forma d'afrontar les «batalles» successives (pròximes primeres comunions) perquè no s'hi produeixin els mateixos errors.

És primordial estudiar a fons com hem de captar els infants. Avui dia els

TINTORERIA BOHIGAS
Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Esqueles
a
Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 2)

AGOST

1. Diumenge

XVIII de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 55:1-3 / Salm 144 / Romans 8:35.37.39 / Mateu 14:13-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alfons M. de Ligorí, b. dr.; Fèlix, mr. a Girona. Pere ad Vincula; els sants germans Macabeus, mrs.; Boni, prev. mr.; Nemesi i Justí, mrs. Santes, Fe, Esperança i Caritat, vgs. mrs.

2. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Nombres 11:4b-15 / Salm 80 / Mateu 14:22-36. Si es vol: Sant Eusebi de Vercel·li, bisbe (MLI) Blanc. Sant Pere Julià Eymard (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu dels Àngels. Jubileu de la Porciúncula. Sant Esteve I, p. mr. Santa Teodota, mr. Beata Joana d'Aza.

Festa Major: a Oliana, Viladamat i Vilasacra.

3. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Nombres 12:1-13 / Salm 50 / Mateu 15:1-2.10-14. BARCELONA: Aniv. ord. episcopal bisbe Ricard M. Carles.

ALTRES CELEBRACIONS: La invenció del cos de sant Esteve, protomàrtir. Sants, Gamaliel i Nicodemus; Gustau, b.; Ermel, mr. Santes, Lídia, Marana i Cira, vgs.

Festa Major: a Bagà, Biure d'Empordà, Cervelló, la Garriga, Pardines, Pedret, la Selva de Mar, Vicfred i Vila-seca.

4. Dimecres

Sant Joan M. Vianney, prev. (MO) Blanc. Lectures: Nombres 13:1-2.25-14:1.26-29 / Salm 105 / Mateu 15:21-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aristarc, b.; Tertul·lia, prev. mr. Santes, Ia, mr.; Perpètua, casada.

Festa Major: a Argentona, Lloà, Poboleda, Rasquera i la Serra d'Almós.

5. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Nombres 20:1-13 / Salm 94 / Mateu 16:13-23. Si es vol: La Dedicació de la Basílica de Santa Maria a Roma (MLI) Blanc. SOLSONA: Aniv. òbit bisbe Miquel Moncadas. Morat.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de les Neus. La Verge Blanca. La Mare de Déu d'Eivissa. Sants, Emigdi, b. mr.; Osvald, rei. Santes, Afra, mr., i Nona, casada.

Festa Major: a Betlàn, la Molina, Port de la Selva, Tavascan i Vilanova i la Geltrú.

6. Divendres

La Transfiguració del Senyor (El Salvador) (F) Blanc. Lectures: Daniel 7:9-10.13-14 (o bé: 2 Pere 1:16-19) / Salm 96 / Mateu 7:1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Just i Pastor, nens mrs.; Felicíssim i Agapit, mrs.; Hormisdas, p.

Festa Major: a Alfés, Bellprat, Cabrera d'Igualada, Godall, Golmés, Margalef de Montsant, els Pallaresos, Peratallada, Sant Just Desvern, Sant Salvador de Guardiola, Sant Salvador de Toló, Talavera i Vimodí.

7. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Deuteronomi 6:4-13 / Salm 17 / Mateu 17:14-20. Si es vol: Sant Sixt II, p. (MLI) Blanc. Sant Gaietà, fund. (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Donat, b. mr.; Albert de Sicília, carm.; Mamès, mr.

Festa Major: a Alentorn, Andorra la Vella, Arsèguel, la Fatarella, Jorba, Madremanya, Maçanes, Miravet, Mora la Nova, Oliola, Rellinars, la Riba, Riells, Sedó, Torroja de Segarra, la Torre de Fontaubella i Vacarisses.

Lectures bíbliques

Diumenge XVIII de
durant l'any

Cicle A

Primera lectura

Is 55:1-3

Segona lectura

Rm 8:35,37-39

Veni i mengeu

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Oh tots els assedegats, veniu a l'aigua, veniu els qui no teniu diners, compreu i mengeu, compreu llet i vi sense diners, sense pagar res. ¿Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta i malgasteu els vostres guanys en menjar que no satisfan? Escolteu bé, i tastareu cosa bona, i us delectareu assaborint el bo i millor. Estigueu atents, veniu a mi, i us saciareu de vida. Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David».

Salm responsorial

144:8-9,15-16,17-18 (R. 15)

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.

El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha creat.

R. Tan bon punt obriu la mà, Senyor,
ens sacieu de bon grat..

Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat
i al seu temps vós els doneu l'aliment.
Tan bon punt obriu la mà,
sacieu de bon grat tots els vivents. R.

Són camins de bondat, els del Senyor,
les seves obres són d'amor.
El Senyor és a prop dels qui l'invoquen,
dels qui l'invoquen amb sinceritat. R.

Res de l'univers creat no serà capaç
d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist,
ha demostrat com ens estima

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, ¿qui serà capaç d'allunyar-nos del Crist, que tant ens estima? ¿Els contratemps, la por, les persecucions, la fam o la nuesa, els perills, la mort sagnant? De tot això en sortim fàcilment vencedors amb l'ajut d'aquell que ens estima. Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els estols del cel o de les profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima.

Al-leluia

Mt 5:4b

L'home no viu només del pa; viu de tota
paraula que surt de la boca de Déu.

Evangeli

Mt 14:13-21

Tothom en menjà com en volgué

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, quan Jesús rebé la nova de la mort de Joan Baptista, se n'anà amb una barca cap a un lloc despoblat. Així que la gent ho va saber, el van seguir a peu des dels pobles. Quan desembarcà veié una gran gentada, se'n compadí i curava els seus malalts. Els deixebles, veient que es feia tard, anaren a dir-li: «Som en un indret despoblat i ja s'ha fet tard. Acomiadeu la gent. Que se'n vagin als poblets a comprar-se menjar». Jesús els respongué: «No cal que hi vagin. Doneu-los menjar vosaltres mateixos». Ells diuen: «Aquí només tenim cinc pans i dos peixos». Jesús respongué: «Porteu-me'ls». Llavors ordenà que la gent s'assegués a l'herba, prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, els partí i donava els pans als deixebles i ells els donaven a la gent. Tothom en menjà tant com en volgué i recolliren dotze coves plens de les sobres. Els qui n'havien menjat eren tots plegats un cinc mil homes, sense comptar-hi les dones i la mainada.

Els llocs «sants» (i 3)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

El santuari, lloc de presència divina

La fe cristiana és memòria de les meravelles divines, però una memòria oberta a la realitat de l'acció i presència actual de Déu enmig del seu poble. Allò que s'esdevingué per a la nostra salvació, una vegada per sempre, en un lloc i en un temps, això mateix és ofert avui en l'Església per als homes de tots els llocs i de totes les generacions. Celebrar l'Eucaristia al costat del sepulcre buit de Jesús és més que recordar i creure en la seva Resurrecció: és acollir sacramentalment, en l'avui de l'Església, el Ressuscitat que transforma el pa i el vi en el seu Cos lliurat i glorificat i en la seva Sang vessada per l'aliança nova i eterna.

Els santuaris són, per això, els llocs en els quals la presència divina adquireix un relleu particular. La Paraula de Déu, primer de tot, té la funció important d'anunciar la seva acció: la predicació, la catequesi, les pintures mateixes que

poden ornar les parets del lloc són elements que vehiculen el sentit de la presència. La celebració dels sagraments, especialment la penitència i l'eucaristia, destaca com a mitjà de comunicació real de la força de la presència, i com a moment privilegiat de lloança i d'acció de gràcies, de reconciliació i de conversió. La trobada dels qui convergeixen peregrinant en el mateix santuari és una gran oportunitat per percebre l'amor de Déu que ens uneix, no pas en unes vagues ideologies, sinó en el reconeixement d'uns mateixos fets.

El santuari, profecia de la pàtria celestial

Deia sant Pau que mentre vivim en aquest món peregrinem lluny del Senyor, puix vivim en la fe. L'Apocalipsi, per la seva banda, ens presenta el terme de la història com l'entrada en la nova Jerusalem, santuari per excel·lència tota ella, perquè el Senyor hi és present, om-

plint-ho tot. Els llocs «sants» ens remeten necessàriament al terme de la nostra peregrinació, tant com ens remeten als orígens.

«El santuari es presenta com un signe profètic d'esperança, una evocació de l'horitzó més ampli que s'obre a la promesa que no defrauda... Icona viva d'aquesta esperança és sobretot la presència, en els santuaris, dels malalts i dels qui sofreixen... Al seu costat els qui els acompanyen i assisteixen amb caritat autèntica són testimonis de l'esperança del Regne, inaugurat pel Senyor Jesús, precisament a partir dels pobres i dels qui sofreixen.»

Hi ha santuaris —llocs «sants»— en els quals aquesta dimensió és particularment intensa. Pensem, per exemple, en el santuari de Lourdes. Pensem, en un altre aspecte, en Jerusalem. Qui no evocarà, visitant la ciutat, les paraules dels àngels als deixebles: «Aquest Jesús tornarà...!» O bé, qui podrà deixar de recordar, veient la ciutat il·luminada, l'anunci

de l'Apocalipsi: la nova Jerusalem, resplendent, que baixa del cel?

La força dels santuaris locals

Potser algú pensa que aquestes característiques només es donen en els grans santuaris. No és pas així. En qualsevol dels llocs «sants» de les nostres ciutats o dels nostres pobles, es verifiquen les mateixes dimensions. Una imatge de la Mare de Déu, una imatge del Sant Crist, una imatge d'un sant, remeten els fidels als moments importants de la història cristiana d'aquest poble, o si més no, als elements fonamentals de la fe. La peregrinació a aquests llocs és també el moment de la reconciliació, de la participació eucarística. El comiat de la peregrinació comporta sempre una perspectiva de futur: tornarem, o ens trobarem en el cel. Com deia Pau VI als pelegrins de l'any sant 1975, amb una fórmula de tradició medieval: «Arrivederci in Paradiso!» A reveure, en el Paradís!

petites homilies

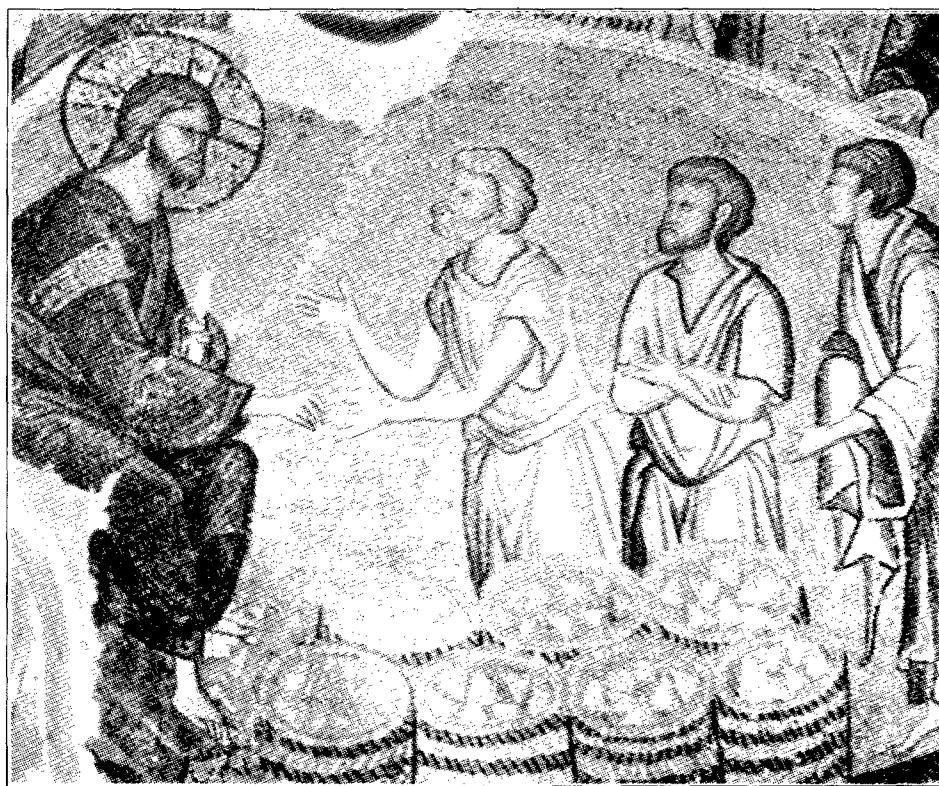
Doneu-los menjar vosaltres mateixos

Josep M. Aragonès,

rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La consigna no és de cap agitador. Ni d'un cap calent. Ni d'un sentimental. Ni d'un demagog. Encara menys d'un cínic. És de Jesús i va dirigida als deixebles. Un grapat d'homes que anaven tan prims com aquella gentada. *Aquí només tenim cinc pans i dos peixos.* Pobresa propera a la misèria. No tocava ni a molla per boca. La solució dels deixebles tirava pel camí més segur. Assenyat. *Acomiadeu la gent.* La proposta de Jesús semblava delirant. Però resultà l'adequada. Potser no era la solució perfecta. Era simplement el remei a l'abast. Tenia un nom: solidaritat. En cristià, caritat. Amor que comparteix. Que sap tenir la imaginació necessària per trobar la manera de fer-se present a l'hora de la necessitat i intentar camins de sortida. *Porteu-me'ls.* La caritat en acció. L'amor que transforma. *Tothom en menjà tant com volgué i recolliren dotze coves plens de les sobres.* L'amor atent fa miracles.

És molt possible que avui sortim de missa amb posat satisfet. Hem vist com Jesús feia el miracle dels pans. Prodigis. És clar, ell tenia recursos. Era Déu fet home. Nosaltres som una altra cosa. I ara són uns altres temps. És evident. Ara hi ha milers de persones sense un lloc de treball. Milers de gent desplaçada. Refugiats. Mal signe d'aquest segle nostre que es mor de pena, de fàstic i de vergonya. Ja hem pregat a missa per aquesta pobra gent en destret: *Us ho demanem, Senyor.* Déu n'hi do! Hem pres la mateixa actitud assenyada dels deixebles. *Acomiadeu la gent.* Que el Senyor

els dissortats. Anar a missa cada diumenge és un precepte de l'Església. Que hem de complir. *Doneu-los menjar vosaltres mateixos* —estimar els altres amb les obres i de veritat— és el precepte de Jesús. Som conscients que moltes vegades no el complim massa? O gens? *Per què perdeu els diners comprant un pa que no alimenta, i malgasteu els vostres guanys en menjar que no satisfan?* La multiplicació dels pans. Si els que ens diem cristians tinguéssim autèntica caritat fariem miracles.

els ajudi i faci que s'espavilin. Perquè nosaltres no podríem solucionar aquest paorós problema. Però sí que podem —i ens toca per definició— seguir la paraula valenta de Jesús: *Doneu-los menjar vosaltres mateixos.* Doneu-los un lloc de treball. Allibereu-los de l'opressió de la injustícia. Sigueu solidaris amb tots els qui pateixen. Ni que sigui a partir de la vostra poca cosa. Que sempre és més que el que creiem. I sobretot molt més que el qui no té absolutament res. Nosaltres encara podem renunciar a alguna cosa. I sobretot podem ser una mica més justos, més solidaris. Deixar de fer l'espavilat. Tant els qui evadeixen capitals com els qui no volen exposar-los possibilitant la creació de llocs de treball, com els qui cobren subsidi d'atur i treballen clandestinament com tants d'altres insolidaris. Som una comunió? I sense comunió el cristianisme és impossible. No podem compartir el pa de l'eucaristia si no som capaços de ser solidaris amb

Lleida

diòcesis

Presència catòlica al Kazakhstan

■ Un missioner de Lleida aixeca la primera església a Shymkent

FRAGA.— La ciutat de Shymkent, a la República exsoviètica del Kazakhstan, tindrà la primera església catòlica, que serà aixecada en una superfície de 1.700 metres quadrats que dos mis-

sioners espanyols, un d'ells José Luis Mumbiela, de la diòcesi de Lleida, han pogut comprar per fer realitat la presència catòlica en aquelles terres.

Mumbiela va ser fins al març del 1998 vicari de la parròquia de Fraga, quan encara no havia estat incorporada a la nova diòcesi de Barbastro/Montsó, d'acord amb la segregació dels pobles de la Franja. Mumbiela ha retornat per uns dies a la seva diòcesi a la vegada que ha visitat la seva mare i la seva família al seu poble nadiu, Montsó. Aquest missioner amb arrels aragoneses va ser ordenat prevere pel bisbe de Lleida, Ramon Malla, l'any 1995.

Fraga també ha estat per a ell un motiu de retrobament amb els que van ser els seus feligresos. A la seva església va celebrar la missa el dia de Sant Pere, titular de la parròquia. «Els fragatins m'han ajudat molt. Abans de marxar a missions van organitzar col·lectes extraordinàries i, amb aquella col·laboració econòmica, vam poder iniciar el nostre treball missioner. Em van donar terra del poble perquè l'aboqués als terrenys on edificaríem la parròquia, un cop els tinguéssim. Els puc dir que ho hem fet amb molta il·lusió i agraïment.»

Musulmans, ortodoxos i protestants

José Luis Mumbiela explica que Shymkent és la tercera ciutat de la República,

Mumbiela i el seu company en la primera missa celebrada al pis que fa de Missió Catòlica a Shymkent (10 de maig del 1998).

La transformació d'una exrepública soviètica

L'Església catòlica de Kazakhstan (a l'Àsia Central) va començar a viure una transformació des de la caiguda de la Unió Soviètica. Es calcula que poc abans del 1991, el nombre de catòlics arribava als 500.000, mentre que avui dia no s'arriba ni a la meitat. El fenomen de la emigració ha reduït notablement la població del país, que ha passat de disset milions el 1991 a menys de quinze el 1999, i, en conseqüència, la de la població catòlica. A això cal afegir que les comunitats catòliques estaven formades fonamentalment per alemanys i polonesos, a més de lituans i coreans; i són precisament aquestes les nacionalitats que més han emigrat i que, de fet, encara tenen la intenció d'emigrar.

Això no obstant, s'incorporen a l'Església catòlica molts homes i dones, infants i adults procedents d'àmbits tradicionalment no catòlics o no cristians: russos, tàtars, kazakhs, etc. És un nou signe de vitalitat de l'Església, que es renova en les seves comunitats i que va obrint nous horitzons d'evangelització.

Per a tot el país (cinc vegades més gran que Espanya) només hi ha uns 50 preveres, dels quals només cinc són autòctons. Des de l'any passat s'ha iniciat un preseminari diocesà amb l'esperança que, a poc a poc, es vagin formant preveres nascuts en aquestes terres. Actualment té uns deu joves de més de 18 anys.

En aquest moment tot el país és una administració apostòlica encarregada a un bisbe, Mons. Jan Pavel Lenga. S'espera que a poc a poc es creï al territori noves jurisdiccions eclesiàstiques, com ha passat a Sibèria i a la zona occidental de Rússia.

si bé és de les més empobrides, amb més de 500.000 habitants, la majoria musulmans sunnites, amb una presència important de l'Església ortodoxa i de diverses esglésies protestants.

«L'Església catòlica no era res, ni tan sols estava reconeguda, no hi havia cap parròquia, comunitat o clergat. A Shymkent mai no hi havia hagut cap prevere catòlic, el més proper és a 170 quilòmetres. El 10 de maig vam celebrar la primera missa al nostre petit apartament de tres habitacions, en un tercer pis, a l'antiga plaça Lenin, que és encara avui la missió catòlica. Van venir vuit persones, alguns eren polonesos i hi havia una anciana alemanya de família catòlica que des dels 14 anys, ara en té 72, no havia vist cap capellà catòlic. Des d'aleshores no ha faltat mai a la missa dels diumenges.»

El missioner explica amb satisfacció com per Nadal i Pasqua van organitzar dues celebracions, conjuntament amb el Centre Cultural Polonès. «Vam celebrar l'eucaristia en un col·legi amb unes sei-

Ajuda al poble kazakh des de Montsó

L'Associació Pro Kazakhstan es va fundar a Montsó, poble nadiu de José Luis Mumbiela, el novembre del 1997 per proporcionar i fomentar l'ajuda i el desenvolupament no només espiritual, sinó també social i material al poble kazakh. El setembre del 1998 es va publicar el primer número del *Boletín de Amigos de Kazajstán*.

Actualment tenen com a objectiu prioritari construir una parròquia i uns locals socials a la ciutat de Shymkent. Les activitats que s'hi desenvoluparien serien promoure la joventut, desenvolupar programes educatius per a la inserció en el món laboral; oferir suport sanitari, assistència a infants, ancians i dones; ser un alberg d'acollida per a ancians sense sostre, i crear una llar d'infants que faciliti la inserció de la dona en el món laboral.

(Si algú desitja col·laborar en la tasca que duu a terme l'Associació Pro Kazakhstan pot fer-ho al núm. de compte: 0049 2512 91 2195066111 - Banco Central Hispanoamericano.)

xanta persones, però això ha estat un fet extraordinari.»

Mumbiela recorda com el bisbe Jan Lenga, amb seu episcopal a la capital, Karaganda, els va dir que anar a Shymkent era molt difícil i no creia que hi arribessin. «Allí, l'Església no hi té res —ens va dir. Però ja ho veieu, vam arribar-hi i l'Església ja hi té algú amb un gran futur, ja que de present gairebé no en tenim.»

El missioner parla amb esperança d'aquest futur de la seva missió: «L'Església catòlica ja està registrada oficialment, tenim també el permís per treballar com a missioners. Tràmit que ens ha trigat a arribar més de set mesos i sense el qual potser ens haguessin fet fora. A poc a poc anem coneixent els catòlics que hi ha, que poden arribar a uns seixanta, i ara estem il·lusionats per iniciar la construcció de l'església. Tot això és començar del no-res.»

Missió i església que els dos joves missioners tenen sota l'advocació de Santa Teresina de l'Infant Jesús que, com a patrona de les missions, presideix la petita capella.

Jordi Curcó

«En tot el país només hi ha un sol bisbe i cinquanta preveres»

■ Entrevista a Mn. José Luis Mumbiela, missioner al Kazakhstan

El jove sacerdot José Luis Mumbiela ha deixat la seva Franja de Ponent natal —és fill de Montsó— i ha anat a raure a vuit mil quilòmetres de casa, en una república independent des del 1991 on el catolicisme no és

gens significatiu i el cristianisme, ortodox sobretot, tampoc no és majoritari. La regió del Kazakhstan té més de dos milions d'habitants, la majoria asiàtics i musulmans, i fins ara no havia estat evangelitzada. Mum-

biela té 30 anys, és doctor en Teologia, sacerdot de la diòcesi de Lleida i pertany a la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, una associació de preveres diocesans vinculada a l'Opus Dei.

—Què hi fa tan lluny de casa?

—Crear la primera parròquia catòlica en una ciutat anomenada Shymkent. Ens hi hem desplaçat un altre sacerdot de Toledo i jo des de fa un any per crear aquesta parròquia pionera. Però no es pensi, és només el nostre pis. En tot el país hi ha només un bisbe i cinquanta preveres. Volen fer-hi present l'Evangeli, per desig exprés del Papa.

—L'objectiu és registrar legalment l'Església catòlica a la regió?

—Sí que és el més urgent. Calien deu firmes per registrar l'Església jurídicament en aquesta regió i les vam aconseguir. Ara ja tenim permís per treballar com a missioners estrangers. Les qüestions relacionades amb els papers són importants tenir-les en ordre, sobretot en una zona on hi ha el KGB! Amb el registre, hem aconseguit part de la missió. Ara es tracta de connectar amb els catòlics que hi hagi a la regió i amb altres persones interessades en el cristianisme.

—Quina és la presència cristiana al país?

—Els ortodoxos hi són des de fa un segle. A partir de la ciutat de Shymkent, on estem nosaltres, van començar a cristianitzar la zona. Volien controlar així l'Àsia Central. Els catòlics van començar arran de les deportacions d'Stalin als anys trenta. Els preveres, i també alguns laics, arriscaven la vida fins a morir. Es diu que sant Mateu també hi va arribar, concretament a Samarkanda, la zona cultural àrab. S'hi han trobat creus que daten del segle VI.

—Com es viu la interculturalitat?

—És la realitat del país. El Kazakhstan està format per un 70% d'asiàtics, la majoria musulmans, i per russos, ucranians, alemanys, polonesos, coreans, txetxens... Es parla rus, tot i que l'idioma oficial, el kazakhzès, s'imposarà. Els russos emigren on poden, sobretot a Rússia i Ucraïna; els alemanys se'n tornen cap a Alemanya; els grecs, cap a Grècia; els jueus, cap a Israel, etc. La gent marxa perquè la situació econòmica i social és molt dolenta: hi ha desordre, certa marginació i desconcert.

—Com reacciona la gent que el coneixen quan els explica on viu?

—La primera pregunta és saber on és aquesta república, i després se sorpre-

Mn. José Luis Mumbiela vol crear una parròquia a Shymkent.

nen de la decisió d'anar-hi. Em pregunten per què ho faig, per què he marxat a un país amb conflictes econòmics i socials on tothom emigra als seus països d'origen. Jo ja sabia on anava: a un lloc amb pobresa material i amb una realitat a nivell humà i pastoral molt diferent de la nostra. Em pregunten per què volem dur-hi el catolicisme, i els responc que precisament per això, perquè aquest no hi és present i ens sembla que és important que hi sigui. Encara que només hi hagi una velleta que ve a missa, aquesta té tot el dret del món a rebre atenció pastoral. Els que hi són, per pocs que siguin, es mereixen aquesta atenció. Una velleta alemanya, que moltes vegades és l'única que assisteix a missa, ens repeteix: per què han vingut tan tard? Si l'apòstol Pau s'hagués quedat a Tars i prou, molts s'haurien quedat sense sentir a parlar de Jesús.

Som conscients de la feina i de les dificultats.

—Vint-i-vuit graus sota zero no els aguanta tothom.

—Encara menys sense gas, llum, poca calefacció i aigua freda. Però si ho fem és perquè pensem que la gent necessita aquest testimoni. Els altres europeus que veu la gent del país són empresaris que se salten totes les dificultats.

—No perd el coratge?

—Gens ni mica. Encara que no vingui ningú a missa, jo m'ho passo molt bé. A Shymkent, els catòlics no som ningú, som molt pocs, no tenim ni locals. El nostre pis té tres habitacions i és un quart sense ascensor. Això és l'Església catòlica. Els protestants tenen uns grans edificis, molt impressionants i no hi podem competir, és clar. A la ciutat hi ha dos catòlics i més gent catòlica de

«Es preveu que hi haurà incorporacions a l'Església catòlica»

baptisme però que es van adherir a la fe ortodoxa o protestant. Ara tenen 70 anys. Hi ha polonesos que s'han acostat per interès i que es van batejar en el seu moment en l'Església ortodoxa.

—Preveu el pas de l'ortodòxia al catolicisme?

—Els que més s'apropen són els polonesos, ortodoxos però catòlics de cor. Es preveu que hi haurà incorporacions a l'Església catòlica.

—Estan rodejats per l'Islam.

—Tenim els talibans de l'Iran a prop. La nostra regió és una esclatxa que permet posar-nos i entrar en el món musulmà, i aquest impuls ja ve del mateix Sant Pare. No hem d'oblidar que la república limita amb el Turkmenistan, el Uzbekistan, el Kirgizistan, Rússia i la Xina. I al sud ens queden l'Iran i l'Afganistan.

—Tenen recursos per construir la primera església?

—Comptem amb col·laboracions de gent que a través de l'ONG Amics del Kazakhstan ens hi ajuden. Ara hem comprat uns terrenys i construirem una parròquia que serà també un espai polivalent. Cal tenir paciència i la consciència que hi ha moltes possibilitats de treballar en els àmbits humà i pastoral.

Miriam Díez i Bosch

Mare de Déu de la Salut Font de la Salut

A la serralada del Collsacabra, a la dreta del coll de Condreu i dominant la vall d'Hostoles, a més de 1.000 metres d'altitud, es troba el santuari de la Mare de Déu de la Salut o de la Font de la Salut. Aquest lloc sant, situat a la comarca gironina de la Garrotxa i que pertany a la parròquia de Sant Feliu de Pallerols (diòcesi de Girona), està envoltat d'un paratge natural idíl·lic. Des de la balconada, el visitant pot gaudir d'una esplèndida vista panoràmica: les Gavarres, Girona, el Montgrí, Rocacorba, el golf de Roses, la serra de Finestres, el santuari del Mont, el Bassegoda, el Canigó, el Comanegra, el Puigmal... i la vila veïna de les Planes d'Hostoles.

Per accedir a aquest indret, en què es respira una gran tranquil·litat i que té unes condicions immillorables per cercar la companyia de Déu, es pot anar per la carretera comarcal C-153, de Vic a Olot, i agafar en el km. 40 el desviament a l'esquerra. Per arribar a peu al santuari hi ha diversos viarans, entre els quals el més freqüentat és el que puja des de Sant Feliu de Pallerols. Aquest s'inicia al camp de futbol de la vila, travessa la carretera al punt del km.42 i, per la font del Vern, arriba fins al temple marià.

ELS ORÍGENS HISTÒRICS DE LA SALUT

La història del santuari de la Font de la Salut és relativament moderna. El temple es va aixecar per demanar a la Mare de Déu que salvés els pobles del voltant de les terribles tempestes que es patien i que malmetien les collites dels pagesos. L'any 1642, el propietari del mas Carboners, Joan Carboners, de la parròquia de Sant Pere Sacosta, sufragània de les Planes, va col·locar una imatge de la Mare de Déu en una balma que formaven unes roques conegudes com Rocs de Claperols. La proximitat d'aquest lloc a una font d'aigua fresca i abundant, a la qual es van atribuir propietats medicinals, va donar nom al santuari.

En aquest indret, entre els anys 1643 i 1644, el mateix Carboners hi va edificar un edicle, on hi va situar una capelleta, i el 1646 va obtenir la llicència per viure-hi com a ermità. Aviat aquest lloc es va convertir en l'escenari de moltes peregrinacions i romeries de les viles del voltant. Un cop mort Carboners, el 1663, seguint les instruccions que havia deixat en el seu testament, s'hi oficiava una missa cada dissabte. Tres anys més tard, el fill de Joan Carboners, que també es deia Joan, va construir una cambra per a l'ermità i el primer campanar.

A partir d'aquest moment, el santuari es va anar engrandint fins que al segle XVIII es va iniciar l'edificació del temple actual i de l'hostal, que es van ampliar els anys

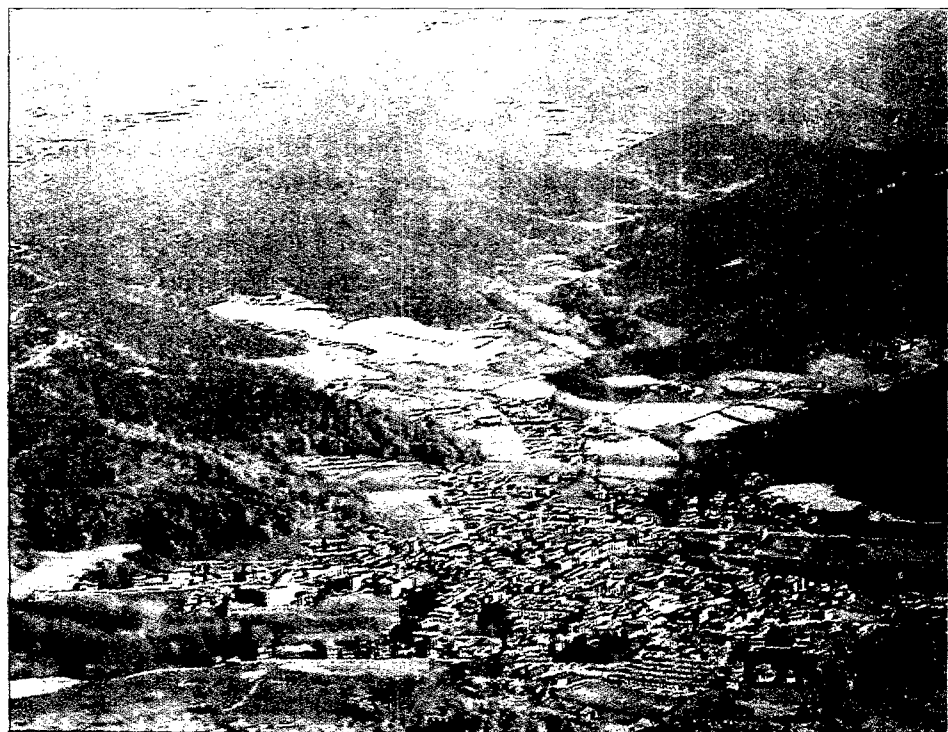
L'església i l'hostatgeria.

1832 i 1847. El cambril es va construir el 1853 i la benedicció de la façana neoclàssica actual es va fer el 1862. Les instal·lacions s'han anat ampliant i adaptant als nous temps fins arribar avui en dia en què s'han dut a terme una sèrie de reformes a l'interior del temple com la remodelació del presbiteri, l'arranjament de bancs, la construcció d'un nou cancell i la instal·lació de la calefacció.

El santuari de la Font de la Salut ha estat escenari de molts esdeveniments religiosos destacables al llarg de la seva història. Un dels que es poden citar es el romiatge que el 1886 van fer els vilatans de Sant Feliu de Pallerols per oferir a la Mare de Déu un vestit en agraïment per haver-

los salvat del còlera. Un altre fet remarkable va tenir lloc el 13 de setembre de 1904 quan, amb motiu de la celebració del cinquantenari del dogma de la Immaculada, van pujar un gran nombre de pelegrins procedents de la Vall d'Hostoles i d'altres pobles de la comarca. L'any 1954 s'hi va celebrar l'Any Marià que va reunir un gran nombre de devots.

Quant a la imatge actual que es venera en aquest santuari gironí, és una còpia de la que va ser beneïda el 1857 i que va ser destruïda durant la Guerra Civil. Aquesta Mare de Déu ja havia substituït la primitiva, col·locada per Joan Carboners i que ara guarda el rector del santuari. La imatge actual està dempeus i sosté

Sant Feliu de Pallerols vist des del santuari.

L'entrevista

Mn. Josep Melció és el guia espiritual del santuari de la Font de la Salut. Mn. Melció n'és rector des de fa dos anys i mig. En aquesta entrevista, el capellà ens explica alguna de les seves vivències en aquest indret envoltat de natura on molta gent va a trobar-se amb Déu.

—**Quanta gent visita anualment la Salut?**

—És difícil de calcular perquè des de Setmana Santa fins ben entrat l'hivern el degoteig de persones és constant. Hi ha molta gent que ve a passar el cap de setmana. A la temporada d'estiu és quan hi ha més visitants. A la missa que se celebra els diumenges es poden reunir ben bé unes 200 persones.

—**Què és el que més crida l'atenció a la gent que hi puja?**

—L'entorn natural que l'envolta i la tranquil·litat que s'hi respira. El paisatge que es pot contemplar des de la balconada és molt bonic i la temperatura és molt agradable. La gent ve a relaxar-se. A més és un lloc que té unes condicions molt bones per a la pregària.

També cal destacar que la devoció per la Mare de Déu de la Salut és molt forta i atreu gent dels pobles del voltant i d'altres municipis de Catalunya. A més dels catalans, el santuari també rep la visita de molts estrangers: anglesos, alemanys, italians, etc. Moltes de les persones que pugen ja són assídues de cada any i d'altres vénen perquè n'han sentit parlar.

—**S'han fet reformes últimament per millorar l'atenció als visitants?**

—Pel que fa a l'hostatgeria va estar tancada durant un temps i es va tornar a obrir fa uns 6 anys del tot reformada. Pel que fa al temple sempre ha estat obert i es va arranjant de mica en mica. La propera actuació que es farà en aquest sentit serà restaurar l'orgue.

—**Al setembre, amb motiu de la festivitat de Sant Mateu, se celebra l'aplec. Quins actes s'organitzen?**

—Es fa una missa solemne i després hi ha sardanes. Aquesta celebració es fa el diumenge després del 21 de setembre, Sant Mateu. Cal ressaltar que el santuari és l'escenari de molts romiatges dels pobles del voltant i de localitats més allunyades.

—**Què els diria a les persones que encara no han estat a la Salut per què hi vinguin?**

—La veritat és que ve molta gent però crec que la millor publicitat que es pot fer és posar tots els mitjans perquè els visitants se sentin ben acollits, tant en l'aspecte religiós com en el de l'hostatgeria. Les persones que pugen al santuari s'han de sentir ben rebudes. A partir d'aquí es pot establir un diàleg i una relació més estreta.

Goigs de la Mare de Déu de la Font de la Salut

La música d'aquests goigs dedicats a la Mare de Déu de la Font de la Salut és de Mn. Lluís Romeu, prevere de Vic (1925).

Lo primer, Verge Sagrada, fou lo goig molt excel·lent, concebant Immaculada al Fill de l'Omnipotent, quedant Verge amb alegria després d'haver concebut: valeu-nos Verge Maria de la Font de la Salut.

El segon, Verge divina, fou quan féreu amb amor visita a vostra cosina i mare del Precursor; en el vostre si hi havia la Font de tota virtut: valeu-nos,

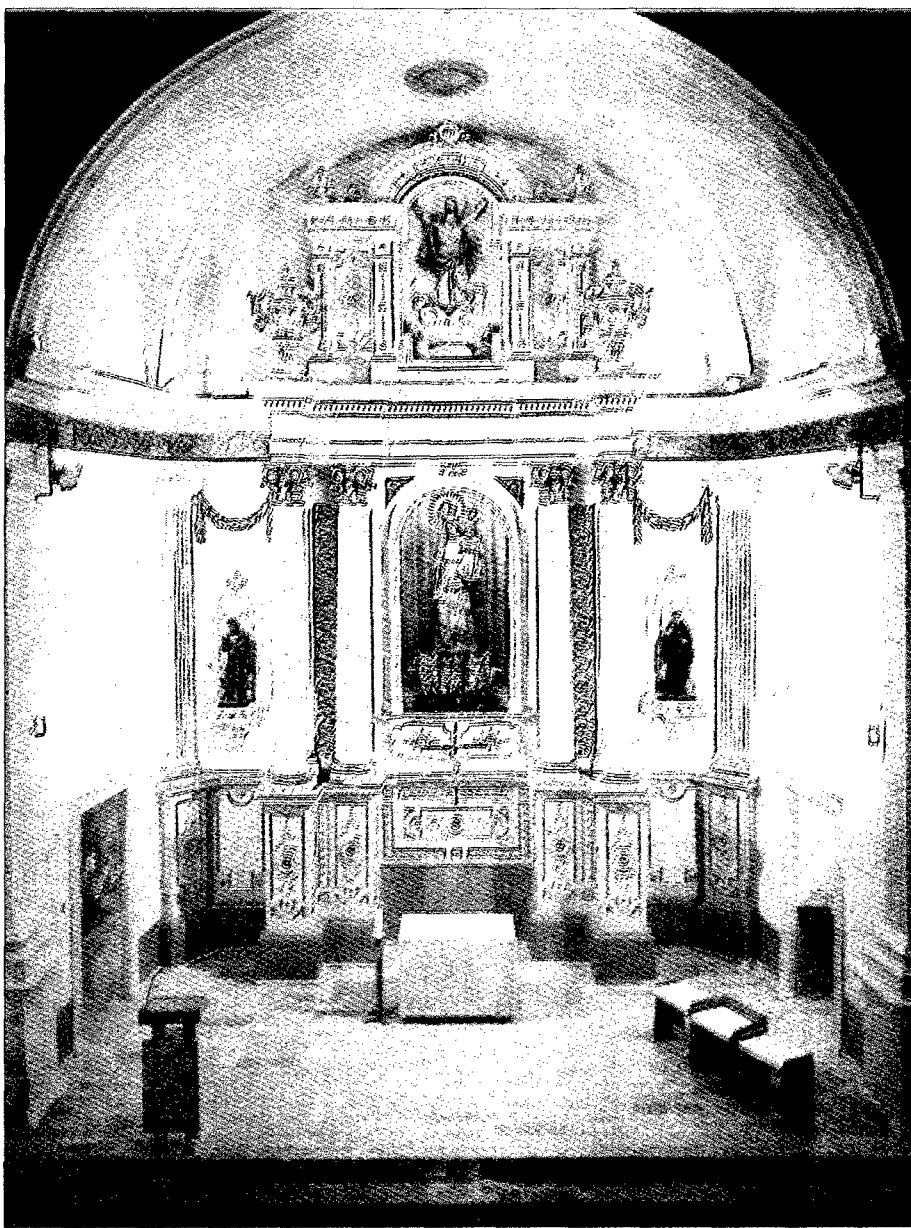
El tercer goig que tinguéreu, fôu el nàixer vostre Fill en el pessebre vegereu més resplendent que un espill; a qui creat us havia criar-lo haver merescut: valeu-nos,

Fôreu dels Reis visitada després d'aquell dia sant, quan l'estrella revelada els guià a Jesús Infant; al qual d'or, encens i mirra fan misteriós tribut: valeu-nos,

Arribat el tercer dia després d'haver Jesús mort, triomfant amb alegria vingué a donar-vos conhort; tot el seu cos resplandia, havent a la mort vençut: valeu-nos,

Al pujar Jesús, Senyora, a son Pare celestial, us deixà per defensora contra del Llop infernal; i l'Esperit Sant envia, pròdig de doncs virtut: valeu-nos,

Essent la vida acabada, fôreu en ànima i cos, pels àngels transportada al soli més gloriós; sobre tota jerarquia sou mare del desvalgut: valeu-nos, (...)

Interior de l'església.

el Fill amb la mà esquerra. Aquest, beneeix amb la mà dreta i a l'altra té un ram de flors. La Mare de Déu de la Font de la Salut és implorada per demanar salut i la cura de qualsevol malaltia.

LES FESTES TRADICIONALS I L'HOSTATGERIA

Des dels primers anys s'hi celebra la festa de Sant Mateu (21 de setembre) ja que segons sembla en aquesta data va ser beneïda, el 1646, la primera capella del santuari. L'aplec, que reuneix a molta gent dels pobles del voltant i de la comarca, consisteix en una missa solemne i sarda-

nes i té lloc el diumenge després de la festivitat del sant o el mateix dia 21 si cau en diumenge. Temps enrere en aquest indret també hi anaven els fidels en processó per la Santa Creu de Maig.

Per a les diades importants, la Salut acull un gran nombre de feligresos de les viles properes com Sant Feliu de Pal·lerols, Rupit, Santa Maria de Corcó, Roda de Ter, entre moltes d'altres. Es diu missa els diumenges i els dies festius a les 12.30h del migdia. Durant l'estiu també hi ha celebració religiosa els dies feiners a les 19.30h i els dissabtes a les 12 del migdia.

Les persones que vulguin anar a descansar uns quants dies, enmig d'aquest

magnífic paisatge gironí també ho poden fer ja que la Salut disposa d'una gran i confortable hostatgeria oberta durant tot l'any. Hi ha 30 habitacions que tenen totes les comoditats i un restaurant on el visitant podrà degustar un dels plats típics de la zona: l'espàtlla de xai. Els preus de l'estada oscil·len entre les 4.000 i les 8.000 pessetes per persona i dia i depenen dels serveis que s'incloguin i de la temporada. Els telèfons són el 972 444 006 i el 972 444 485.

A principis dels anys vuitanta l'hostatgeria va estar tancada durant deu anys a causa del mal estat en què es trobava. L'any 1992 es va remodelar tot l'edifici que va ser inaugurat el juny de 1993 amb la celebració d'un ofici solemne presidit pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon. Des d'aquell any i de manera ininterrompuda els devots i turistes que pugen a visitar el santuari de la Font de la Salut s'hi poden quedar alguns dies per gaudir de la pau i de la tranquil·litat que es respira en aquest indret de la serralada de Collsacabra.

Sandra Termes

Fotografies de Mn. Josep Melció. Aquestes fotografies pertanyen al llibre *Maria als santuaris del bisbat de Girona* escrit per Àngel Rodríguez.

Encara no tens la teua carpeta?

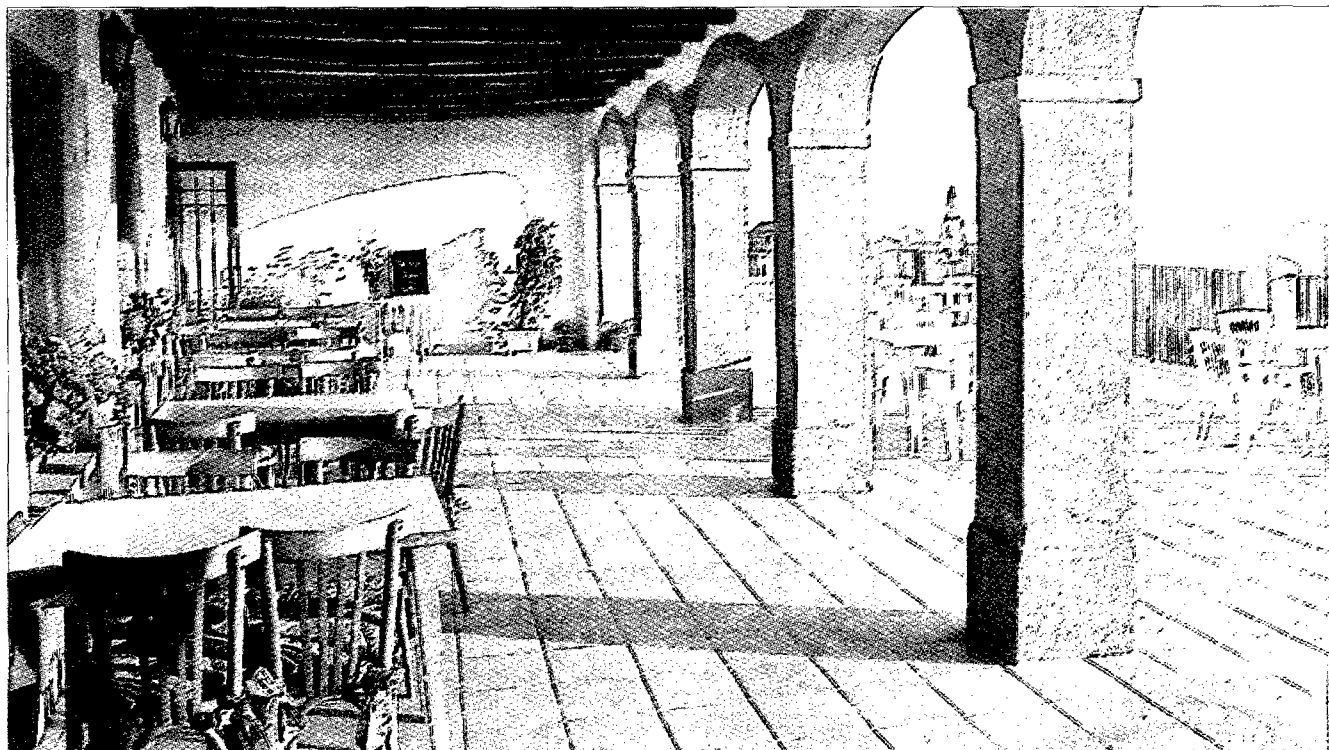
Catalunya Cristiana

et regala una carpeta perquè col·leccionis les receptes de la tia Montserrat.

Envia 225 ptes. en segells de correus, indicant el nom i el domicili, i te l'enviarem a casa, o vine a buscar-la a les nostres oficines:

Catalunya Cristiana
c/ Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Per a més informació,
tel. 934 905 988

El porxo de l'hostatgeria.

«El santuari ha de ser un lloc on es difongui la vida de l'Església»

■ Entrevista amb Mn. Salvador Batalla, delegat del Secretariat de Pastoral de Turisme i de Santuaris de Catalunya

Mn. Salvador Batalla és un pou de ciència en el món dels santuaris. En coneix tots els detalls i no pot ser de cap altra manera, tenint en compte que fa molt temps que s'hi dedica. Des de fa 20 anys és el delegat del Secretariat

de Pastoral de Turisme i de Santuaris de Catalunya i des de 1997 és el director del Departament de Turisme, Santuaris i Peregrinacions de la Conferència Episcopal espanyola. Ha col·laborat en diversos llibres que s'han

escrit sobre santuaris com *Maria als santuaris del Bisbat de Girona*, d'Àngel Rodríguez. Mn. Batalla és diplomàtic en Sociologia i Pastoral per la Universitat de Lille (França) i és rector de Sant Pol de Mar, on resideix.

—El Dret Canònic defineix un santuari com «una església o un altre lloc sagrat al qual, per un motiu peculiar de pietat, hi acudeixen en peregrinació un gran nombre de fidels, amb l'aprovació de l'Ordinari del lloc». La definició de santuari, però, no és del tot concreta. Què és per a vostè?

—És un indret que ha de proporcionar als fidels els mitjans de salvació, com ara l'anunci de la paraula de Déu, i ha de fomentar la vida litúrgica a través de la celebració de l'eucaristia, de la penitència i practicant també altres formes aprovades de pietat popular. Són llocs de peregrinació i romiatges, expressió d'una fe comunitària. N'hi ha d'urbans i de rurals.

A Catalunya, els santuaris, excepte Montserrat i el Tibidabo, tenen una àrea d'influència local-comarcal que es limita, sobretot, a la parròquia on estan situats. En aquests casos, potser, es podrien considerar com una ermita però no està del tot clar.

—Quants santuaris hi ha registrats a Espanya i, en concret, a Catalunya?

—Des del Departament de Turisme, Santuaris i Peregrinacions de la Conferència Episcopal espanyola es va elaborar un estudi en què s'especifica que a tot l'Estat n'hi ha 12.300, entre ermites i santuaris. D'aquests, 1.200 estan dedicats a Nostre Senyor Jesucrist; 4.300, a la Mare de Déu; i 6.800, a sants i santes, la majoria dels quals es poden considerar ermites. A Catalunya no se sap amb certesa però es calcula que n'hi ha uns 700. A Espanya els santuaris més importants són 60 i a Catalunya, 30.

—Què suposen aquests llocs sants per al poble on es troben situats?

—La gent se sent molt més identificada amb un santuari, ja sigui de la seva vila o de la seva comarca, que amb una parròquia. La raó principal d'aquesta major identificació és la relació vivencial que s'estableix entre aquella persona i aquell lloc sant. És un indret on hi va en romeria i participa de l'aplec que s'hi organitza; s'hi sent acollit i estimat. Es crea una relació del poble i de la persona, en concret, amb un lloc sagrat on s'hi troba un motiu de pregrària i al mateix temps de festa i de germanor. És en aquest aspecte on rau la importància dels santuaris.

En els romiatges i en els aplecs, hi participen cristians no practicants que d'aquesta manera manifesten la seva religiositat i també s'hi senten convidats, per altres motius com els culturals i els lúdics, persones que no són creients. Aquests ac-

tes més festius tenen un sentit d'obertura però no han de perdre el seu component religiós.

—Un informe del Consell Pontifici per a la Pastoral d'Emigrants i Itinerants situa Montserrat com un dels santuaris del món que rep més visitants. Què té Montserrat que atreu tanta gent, ja siguin catòlics o no?

—S'ha de tenir en compte que Montserrat és l'escenari d'un gran nombre de romeries i pelegrinatges. A més és un punt molt important d'atracció turística i

que mouen aquesta gent a visitar aquests indrets?

—L'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB) va elaborar, fa uns 10 anys, un estudi en què s'especificaven les finalitats que tenien les persones que anaven als santuaris: la religiosa era d'un 47,6 %; la religiosa-turística, d'un 39,6 %; la turística, d'un 1,25 %; i altres motivacions, d'un 3,1 %. Possiblement, ara aquests resultats no serien iguals i hi hauria un percentatge més alt en la finalitat religiosa-turística que en la religiosa. Aquests,

—Una de les manifestacions d'aquests llocs és la pietat del poble expressada amb les novenes i els exvots. Els santuaris han de recollir la pietat popular i l'han d'educar però no ofegant-la sinó orientant-la perquè sigui una manifestació de la fe.

—Quina tasca es fa des del Secretariat de Pastoral de Turisme i de Santuaris per tenir cura d'aquests llocs sants i promocionar-los?

—La nostra finalitat bàsica és ajudar els rectors a reflexionar sobre la seva missió, sobre el que suposa el santuari avui dia i sobre les millores que es poden realitzar perquè sigui una bona eina d'evangelització. S'organitzen unes reunions anuals en què es planteja si aquests llocs serveixen l'Església i anuncien el Regne de Déu.

Una altra tasca és la de la coordinació que es concreta en esbrinar quines ajudes hi ha en l'àmbit administratiu, preparar guies, rutes i altres aspectes que afectin la infraestructura dels santuaris com són les hostatgeries, els bars o els llocs d'acolliment. S'ha d'intentar que aquests serveis responguin a la missió global d'evangelitzar les persones.

—De cara al Jubileu del 2000, quin paper han de jugar els santuaris?

—Molt important ja que hauran d'acollir les persones que participaran en els romiatges i pelegrinatges i hauran d'oferir una bona imatge i uns bons serveis pastorals. És necessari que cada bisbat tingui una relació amb els organitzadors del Jubileu i amb les persones que rebran aquesta gent. Els santuaris han d'estar preparats per ser uns llocs de pregrària i de conversió dels participants al Jubileu i disposar de material religiós i fer celebracions.

—El Secretariat del qual vostè és delegat també s'encarrega del turisme. Com acollim els catalans i els espanyols, en general, els turistes?

—Els rebem bé. En aquest aspecte, cal diferenciar dos vessants: per una banda, el turisme suposa una acció pastoral de preparar la comunitat autòctona, tot fent-li descobrir els aspectes positius i negatius del mateix com és la relació amb altres cultures; per una altra banda, també cal preparar els professionals del turisme, hotelers i restauradors perquè serveixin de la manera més adequada als visitants. Aquest acolliment no vol dir però que hàgim de perdre el nostre signe d'identitat; hem de manifestar el que som, el que vivim i quina és la nostra realitat.

Foto: Maria Payol

Mn. Salvador Batalla.

és objectiu de les agències de viatges ja que està emplaçat en un entorn natural meravellós. Aquests grans santuaris, però, tenen un problema que és la massificació que va en detriment del sentit religiós. Hi ha d'haver uns llocs de pregrària on regni el silenci per trobar-se amb Déu. S'ha d'aconseguir una racionalització dels espais perquè el santuari s'acosti més als aspectes religiosos que als turístics.

—A part de Montserrat, té coneixement de quins llocs sants d'Espanya i de Catalunya són els més visitats?

—A Espanya, Santiago de Compostel·la, i més aquest any que és el del Jubileu, Covadonga, Guadalupe, el Rocío, Torreciudad i el Pilar. A Catalunya, només hi ha Montserrat; tots els altres són santuaris d'influència comarcal.

—L'informe, que abans li he citat, explica que les persones que visiten aquests llocs sants no només són creients sinó també persones que viuen allunyades de Déu. Quins motius pensa

però, continuarien sent els dos grans blocs.

—En aquest document també es diu que els santuaris poden ser un instrument d'evangelització. Què n'opina?

—Ho poden ser si hi ha un capellà o un grup d'animadors que rebin les persones que hi van. Si el visitant se sent ben acollit es predispone a escoltar i a mantenir un diàleg. A més d'aquesta relació més directa aquests llocs sants haurien de tenir una llibreria on es puguin trobar documents que difonguin el pensament cristià. D'aquesta manera el santuari es converteix en un exponent de la vida de l'Església, tant en l'àmbit diocesà com en l'universal. No pot ser un oasi espiritualista. Ha de ser un lloc de pregrària, de trobada amb Déu, però on també es difongui la vida de l'Església i els seus grans plantejaments socials. El santuari ha de convertir el romeu en un home capaç de millorar el món en què viu.

—Aquests indrets sants ajuden a viure la religiositat d'una manera més propera i popular?

Lleida

Cent lleidatans pugen en romeria a Montserrat

■ El bisbe Malla nomena nou director de la confraria

LLEIDA.— Un centenar de lleidatans van pujar a la muntanya de Montserrat per participar en la 57a edició del romiatge que tots els anys organitza i convoca la confraria de la Mare de

Déu de Montserrat, tot coincidint amb el segon diumenge de juliol, que enguany s'esqueia amb la festa de Sant Benet, el pare fundador de l'orde benedictí.

El diumenge 11 de juliol van tenir lloc els actes centrals del romiatge. Un autocar de pelegrins es va sumar al gruix de 80 lleidatans que des del dia 7 romanien a la muntanya acollits a les cel·les de Montserrat.

La confraria va organitzar dues xerrades amb els pelegrins a càrrec del P. Plana que va parlar sobre *Déu és el nostre Pare*, i el P. Oriol Diví que va fer-ho sobre Maria, *Mare de Déu i dels Homes*.

La jornada central del romiatge va començar amb la participació en la missa conventual de les onze del matí. Els con-

freres lleidatans van protagonitzar les ofrenes, que van consistir en fruita de Lleida i oli de les Garrigues. També va ser significativa la recepció oferta a l'abadia del pare prior de la comunitat, Josep M. Cardona, en absència del pare abat, Sebastià Bardolet.

El prior va animar els presents a continuar amb il·lusió i entusiasme el seu amor i devoció envers la patrona de Catalunya, mitjançant la seva confraria. Acompanyava el prior el germà Jordi Prada, el novici més jove del monestir i fill del poble de Torres del Segre, a la comarca del Segrià. Jordi Prada realitzarà properament la seva

professió i va dir també unes paraules de salutació a iniciativa del prior tot explicant l'estil de vida dels monjos.

A la tarda els actes van acabar amb la visita als Degotalls per fer-hi el sant rosari davant de la majòlica dedicada a la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de Lleida. Es va finalitzar amb una ballada de sardanes.

Hi ha la circumstància que el romiatge també va ser motiu per acomiadar el que ha estat fins ara director de la confraria, el degà del capítol catedralici de Lleida, Mn. Màrius Rodrigo, que va presidir l'eucaristia del dia 7 amb els participants al romiatge. Al-

hora es va donar la benvinguda al nou director, Mn. Xavier Batista, rector de la parròquia de Torres del Segre.

La confraria de la Mare de Déu de Montserrat, amb més de mig segle de vida, té la seva seu a la catedral de Lleida, en un altar lateral on rep culte la Moreneta. La confraria pretén mantenir viu a Lleida l'esperit montserratí i la devoció envers la Mare de Déu de Montserrat mitjançant la celebració del tridu i la festa de la patrona de Catalunya, cada 27 d'abril, amb l'organització d'una massiva ofrena floral.

Jordi Curcó

El santuari de Montserrat.

Trobada d'animadors de cant per a la litúrgia

LLEIDA.— Organitzada per la Delegació de Música de la diòcesi i el santuari de Santa Teresina de l'Infant Jesús dels Pares Carmelites, tindrà lloc els dies 23 i 24 d'octubre una trobada general d'animadors de cant per a la litúrgia.

El curs pretén fer un estudi del repertori dels cants litúrgics, de la seva adaptació a les exigències actuals i oferir diverses tècniques per apropar els fidels a la realitat musical i de cant a les nostres esglésies.

La trobada també inclou un concert i una cantada a l'església dels franciscans, una visita al Museu Diocesà i a l'església de Sant Llorenç. La matrícula és de 5.200 ptes. i les inscripcions cal fer-les al santuari de Santa Teresina, a la plaça Missions, 1, de Lleida. (J.C.)

URGELL

Solans recupera l'Aplec de Santa Eugina

GUILS DEL CANTÓ.— Més d'un centenar de fidels van revivre recentment l'Aplec de Santa Eugina, després de més de vint anys de no reunir-se a l'ermita de Solans, poblet de la parròquia de Guils del Cantó (l'Alt Urgell).

El romiatge a Santa Eugina no s'havia celebrat des dels anys 1970 a causa de l'emigració, i ara els devots van voler recuperar una festa entranyable. Fa tres anys havien reconstruït el llosat de l'ermita i ara han volgut revivre l'apec que han determinat celebrar cada any el dissabte després del dia 26 de juny, festivitat de la santa titular. (A.M.)

Fígols celebra el mil·lenari de la parròquia

FÍGOLS DE LA CONCA.— Fígols de la Conca (el Pallars Jussà) va celebrar recentment el mil·lenari de la consagració del temple parroquial de Sant Pere (999-1999). Ramon Sàrries, vicari general del bisbat, va presidir la missa commemorativa, acompanyat dels preveres de l'arxiprestat de Tremp. Benigne Marqués, arxiver diocesà, va oferir la pàgina històrica i va pronunciar una conferència sobre La consagració de l'església parroquial de Fígols, en què va glossar l'acta de consagració celebrada el 31 de gener del 999 pel bisbe Aimeric de Ribargorça.

Tots els assistents a la festa van rebre un bell fascicle en color amb el programa de la jornada, els textos de la missa, els goigs de Sant Pere i la traducció completa de l'acta de consagració del temple. L'acta original de la consagració ha desaparegut, però a l'arxiu ducal de Medinaceli, a Sevilla, se'n conserva una còpia i l'historiador Cebrià Baraut n'ha fet la transcripció literal a Urgellia (1976 i 1986), l'anuari de la Societat Cultural Ugel·litana. (A.M.)

TARRAGONA

Memòria del 1998 de Càritas Interparroquial

TARRAGONA.— Càritas Interparroquial de Tarragona ha publicat recentment la seva Memòria corresponent al 1998, en la qual es repassen les activitats dutes a terme l'any passat. Durant aquest període van participar quinze persones en el curs de promoció de la dona, 33 es van beneficiar del

programa «Un lloc de treball» i 99 han estat ateses pel servei d'orientació laboral de Càritas Interparroquial. L'entitat també va subministrar alimentació a 203 nadons durant el primer any de vida. Càritas Interparroquial també té en funcionament altres programes com el «Fíligrana» (botigues de roba usada), la lu-

doteca, o col·laboracions amb altres organismes. Durant el 1998, Càritas va rebre per diverses vies (subvencions, aportacions, IRPF) 34,5 milions, i va tenir unes despeses de 35,2, sobretot per finançar els programes i el personal. Cara al futur, Càritas preveu elaborar un estudi de la pobresa a la ciutat de Tarragona. (G.S.)

Tarragona

Cursos bíblics d'estiu

■ Els 115 alumnes a Tarragona i a Vic demostren que es tracta d'una realitat consolidada

TARRAGONA.— Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya (ABC), va valorar positivament els resultats dels cursos bíblics d'estiu a Tarragona, que del dia 5 al 17 de juliol van congregar una vuitantena de persones al Seminari. Es tracta d'una quantitat força estimable si es té en compte que ja fa 26 anys seguits que es fan. A més, Mn. Magí creu que la bona resposta que els cursos tenen a Vic (on ara mateix es realitzen per segon any, amb 36 alumnes) pot garantir-ne la continuïtat.

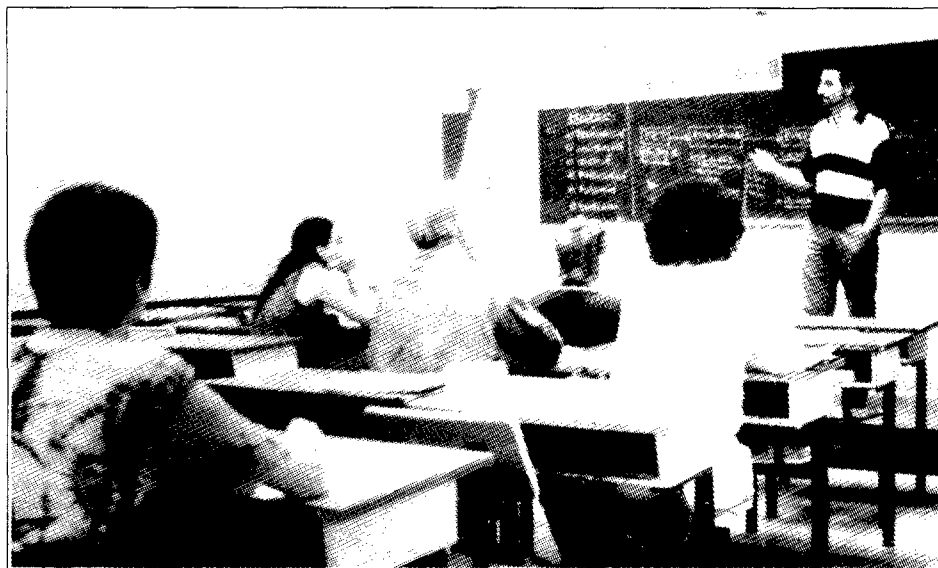
La proposta de l'ABC consisteix en tres cursos amb els quals es pot obtenir una visió panoràmica tant de l'Antic com del Nou Testament. Cada estiu s'ofereix un dels cursos, cadascun dels quals es divideix en quatre blocs que poden ser seguits de forma independent. Per exemple, a Tarragona, enguany, s'ha fet el primer curs, amb 55 alumnes. A més, com és habitual, s'ha ofert un curs de formació permanent, que en aquesta ocasió ha anat a càrrec d'Hilari Ragner, monjo de Montserrat, biblista i historiador, i que ha comptat amb 24 alumnes.

Joan Magí creu que la valoració ha de ser positiva perquè després de 26 anys es continua mantenint un bon nivell d'alumnes: «Això és perquè, d'una banda, hi ha gent jove que s'interessa pel tema i, de

l'altra, adults que o bé encara no coneixien els cursos o no havien tingut ocasió de fer-los. La millor prova que els cursos funcionen bé és que els que hi assisteixen un any repeteixen per completar els tres anys. A més són els primers que en fan propaganda.»

Mn. Magí també recorda que els cursos són una bona eina pastoral, especialment ara que l'arquebisbat ha escollit com un dels cinc objectius prioritaris per al pròxim trienni la difusió i el coneixement de la Paraula de Déu. En aquest sentit, cal destacar que la majoria dels assistents als cursos (69) eren de la mateixa diòcesi tarragonina.

Si bé a Tarragona ja fa 26 anys que se celebren els cursos, a Vic aquest és el segon any. El president de l'ABC, però,

creu que els resultats que s'estan obtenint i l'interès que hi ha en garanteixen la continuïtat. Així, l'estiu vinent es podria fer el tercer curs i a partir de llavors es repetiria el programa, amb la possible incorporació de cursos de formació continuada. Segons Magí, els assistents tant a Tarragona com a Vic destaquen el bon ambient que s'hi viu i la manera d'ensenyar dels professors, que s'adapten al seu alumnat.

El curs de formació permanent tenia com a tema *La comunitat cristiana segons el Nou Testament*. El seu professor, Hilari Ragner, creu que es tracta d'una qüestió d'actualitat ja que fa referència a les relacions interpersonals, «en les quals tenim molts fracassos». «En l'Església primitiva», explica, «el Regne de Déu aquí a la terra consisteix principalment en la transformació de la manera de tractar les persones del teu voltant».

Raguer creu que això implica posar l'accent en una dimensió horitzontal de la religió i deixar una mica de banda la dimensió vertical, que seria la que «durant segles ha predominat en la teoria i en la

pràctica del cristianisme, una religiositat entesa com a pietat i relació individual amb Déu». Per al monjo benedictí, aquesta dimensió de comunitat pròpia dels primers temps de l'Església s'està redescobrint en l'actualitat, per exemple, amb les parròquies: «A totes hi ha un grup de persones que no s'accontenten amb la mitja horeta de la missa del diumenge, sinó que tendeixen a fer tota una sèrie d'activitats plegats que fan que la parròquia sigui una comunitat de vida i no un supermercat de serveis religiosos. Un grup que no és tancat, perquè participa de la comunió universal i està obert a tothom.»

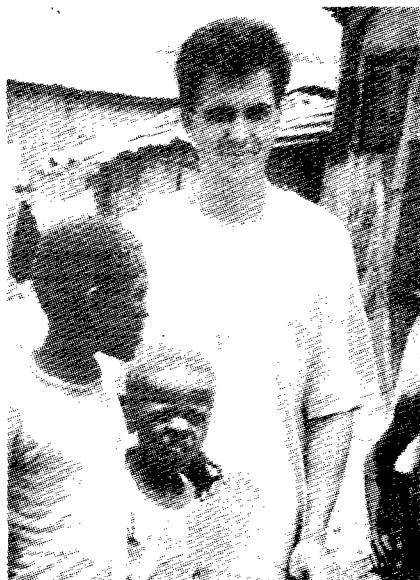
Al mateix temps, Raguer averteix que alguns textos del Nou Testament, com ara els Fets dels Apòstols, no han de ser entesos de forma literal: «Donen un retrat ideal, idíl·lic, que podria desanimar algú si el comparés amb la nostra realitat actual. Cal saber que, si bé el que ens dóna el Nou Testament no és una foto-carnet dels primers cristians, tenim la obligació d'acostar-nos-hi.»

Guillermo Soler

AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

*Més de 300 missioners
reben «Catalunya
Cristiana» a tot el món.
La resta, esperen
un padrí.*

☐ PARE JOSEF GRAU
Convento de PP. Franciscanos
c/ Lavalle, 325
4600 Jujuy
ARGENTINA..... 26.884 ptes.

☐ MARIA BRANCHADELL GIMENO
R. Caputx. Mare Divi Pastor
Apartado 173
2100 Guadalupe
COSTA RICA..... 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

Banc / Caixa

Entitat
 Oficina
 PC
 C/C o Libreta

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

Mans Unides va finançar sis projectes el 1998

TARRAGONA.— La Delegació de Mans Unides a l'arquebisbat de Tarragona ha fet pública la seva memòria d'activitats corresponent a la 39a Campanya Contra la Fam, la del 1998. Al llarg de tot l'any passat, Mans Unides va aconseguir recollir més de 47 milions de pessetes, la qual cosa va suposar —descomptant les despeses de l'ONG— 43,4 milions destinats a finançar sis projectes diferents: una escola per als nens del carrer al Brasil; una altra per als refugiats birmanesos a l'Índia; centres de promoció de la dona a Mèxic i Bangla Desh; uns serveis sanitaris a Ghana, i una xarxa de cooperatives rurals a Mèxic. La presentació de la campanya, amb el lema «Inverteix en justí-

cia, guanya en solidaritat», la va fer l'11 de febrer el missioner Jordi Ribas, que va donar a conèixer la realitat de l'Índia. A partir d'aquí es van succeir tota una sèrie d'activitats, tant per recaptar fons com per conscienciar la població dels desequilibris existents entre el primer i el tercer món. N'hi ha de tan tradicionals com els Sopars Simbòlics de la Fam a diferents parròquies. També es va fer la Marxa de la Solidaritat amb la participació d'estudiants de secundària a Tarragona (2.000 nois i noies) i al Vendrell. Pel que fa al vessant de difusió, al setembre Mans Unides va organitzar l'exposició *Vidas minadas*, a més de nombroses xerrades al llarg de tot l'any. (G.S.)

Barcelona

Joan Roig, patró de tots

■ Trenta-cinc persones que el van conèixer testimoniaran la santedat d'aquest màrtir de 19 anys

EL MASNOU.— «Quan confesso Joan Roig», explicava el seu director espiritual, Mn. Pere Llumà, «voldria agenollar-me davant seu i confessar-me amb ell». Joan Roig Diggle (Barcelona, 1917 - Santa Coloma de Gramenet, 1936) va ser un màrtir de 19 anys que de gran volia ser missioner en terres d'infidels; que afirmava que, si algun cop el feien sant, seria el patró de tothom, i que va deixar una petjada tan profunda que fins a trenta-cinc persones que el van conèixer estan disposades a testimoniar la seva santedat. Manuel Rucabado, president de l'Associació d'Amics de Joan Roig i Diggle, n'és un.

Si bé Joan Roig estudiava al Col·legi dels Pares Escolapis (al carrer de la Diputació) amb un germà de Manuel Rucabado, va ser durant el temps d'estiueig a Premià de Dalt quan totes dues famílies van establir una gran amistat. «Un dia tornant d'excursió», recorda Manuel Rucabado, «vaig voler explicar un acudit que començava amb la pregunta "en què s'assembla Jesucrist?...". Joan Roig no em va deixar continuar: "Jesucrist no s'assembla a res!", em va dir. Llavors vaig tenir la sensació que havia ficat la pota de tal manera que s'havia trencat la nostra relació. Al cap de dos minuts, però, va venir; es va posar a parlar del temps, de la vida, com si no hagués passat res. Però ho havia dit ben clar: "Jesucrist no s'assembla a res!"».

Per causa d'una ensorrada econòmica del seu pare, Ramon, el 1934 Joan Roig va haver de deixar els Escolapis de Diputació i la seva família es va veure obligada a traslladar-se al Masnou. Com a exercitant de seguida es va posar en contacte amb la Federació de Joves Cristians de Catalunya i el van nomenar vocal de pietat i delegat dels avantguardistes; això és, dels joves aprenents que encara no tenien prou edat per entrar a la Federació.

La revolució que va esclatar el juliol del 1936 va portar la crema de les esglésies, la destrucció del local de la Federació de Joves Cristians del Masnou i el trencament brutal de la vida que portava Joan Roig. El 10 setembre del 1936 el van detenir a casa seva quinze homes

Joan Roig Diggle.

armats. Tot just va tenir temps de combrar, d'abraçar la seva mare (Maud Diggle) i de dir-li en la seva llengua materna: *God is with me* («Déu és amb mi»).

«El van conduir fins al passeig de Gràcia, al l'estanc del seu oncle, per veure si també hi havia el seu pare», explica Manuel Rucabado, «i com que no l'hi van trobar, se'l van endur tot sol cap a Santa Coloma de Gramenet, a prop del cementiri». A la matinada del 12 de setembre cinc trets van acabar amb la vida de Joan Roig, i, això no obstant, va perdonar els seus botxins. Un d'ells ha reconegut que era un jove impressionant i extraordinari: «Ah, aquell xicot ros era un valent, va morir predicant. Va morir dient que ens perdonava i que pregaria perquè Déu ens perdonés. Gairebé ens feia com-moure!», va declarar anys més tard.

Al cap de dos anys de l'execució, es

va procedir a exhumar-ne les despulles, que havien estat enterrades en una fossa comuna. En record dels fets, Ramon Rucabado, escriptor catòlic i moralista, redactor de *Catalunya Social* i pare de Manuel Rucabado, va escriure: «De tantes gràcies com et demanaria, seria la més volguda la de poder fer el teu retrat i semblança, poder-te fer reviure i estimar tal com nosaltres et vèiem i et parlàvem i t'estimàvem. Jo voldria que et coneguessin temps a venir amb la gràcia serena i transparent amb què per primera vegada aparegueres a prop nostre en les esglésies i

santuàries, en les pinedes i les vinyes i als jardins i als horts del Maresme, cenyits per cinta blava.»

«L'Associació Amics de Joan Roig i Diggle es va fundar el 15 d'abril del 1993 i està constituïda per 250 persones», explica el president, Manuel Rucabado. El 16 de juliol, l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, va establir el tribunal eclesiàstic que s'encarregarà de la causa de beatificació de Joan Roig i que començarà a funcionar al mes de setembre.

Explica Manuel Rucabado que un dia, tot tornant d'excursió, van preguntar a Joan Roig: «Si fossis sant, de qui t'agradaria ser-ho?» «Patró de tots», va respondre ell. «I, efectivament, Joan Roig és avui patró de tots, i creiem que ho serà del Maresme», conclou Rucabado.

Carme Munté

TORTOSA

Curs per a professors de religió

TORTOSA.— A la Casa de l'Església, els dies 5, 6 i 7 de juliol la Delegació diocesana d'Ensenyament va organitzar el VIII curs de religió per a professors de primària i de secundària. Hi van assistir 56 mestres i professors, tots ells procedents de l'escola pública del bisbat.

En la salutació inicial, el delegat, Mn. J.M. Tomàs, va justificar el curset com una resposta institucionalitzada als reptes de la classe de religió. Reptes que són molts i complicats pel fet que els assistents provenen de dues administracions autonòmiques diferents. Seguidament, Mn. J. Lluís Arín va explicar les arrels bíbliques del gran Jubileu de l'any 2000.

El plat fort de les jornades el va servir el P. Francesc Riu, secretari general de l'Escola Cristiana a Catalunya, que va

comentar el document *El professor de religió*, preparat per les delegacions de la Tarraconense.

Els dos dies següents es van dedicar a l'estudi pràctic de la didàctica de la classe de religió. El treball en l'àmbit de secundària el va dirigir la germana Isabel Espinosa, salesiana, professora de religió i membre del Secretariat. Els temes de primària els va explicar Josefina Jou.

Mn. Lluís Arín, en qualitat de director de l'Institut de Teologia per a Laics, va informar de la inauguració el proper setembre d'un curs amb conveni amb l'Institut Internacional de Teologia a Distància. Es podrà treure la llicenciatura en Teologia i el títol de la Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat per a secundària. (J.B.B.)

Xavier Salinas parla del diaconat permanent

TORTOSA.— Seguint la línia de sensibilització prodiaconat en l'àmbit diocesà, el bisbe de Tortosa, Xavier Salinas, va publicar en el Full Dominical del 18 de juliol un editorial parlant dels tres ministeris del diaca permanent: ministeri de la paraula, ministeri litúrgic i ministeri de la caritat. El diaca permanent «també guia legítimament, en nom del rector o del bisbe, les comunitats cristianes sense preveres. A més a més, poden dirigir i coordinar algunes delegacions i moviments diocesans», afirma Mons. Salinas. (J.B.B.)

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

Catequesi

EL SANT DEL MES

15 d'agost

l'Assumpció de la Mare de Déu

Enmig del mes d'agost que estem a punt d'encetar hi trobem la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu al cel. Més coneguda popularment com la Mare de Déu d'Agost.

Celebrem aquest dia que la Mare de Déu, de forma similar a com ja havia fet el seu fill Jesucrist, després de la Mort i Resurrecció, se'n pujà al cel per participar de la mateixa glòria de Déu.

Aquest fet darrer de la vida de la Mare de Déu, l'Església el considera un «dogma», és a dir, allò que ha de ser cregut per tots els catòlics. És el darrer dogma que ha promulgat un Papa de l'Església. Concretament va ser Pius XII l'any 1950. Tot i la promulgació d'aquest dogma, el poble cristià des de pràcticament els seus orígens no dubtava d'aquesta afirmació i ho celebrava d'una manera ben solemne en la seva litúrgia.

En observar la Mare de Déu pujant al cel, els cristians mirem cap a on ens hem d'encaminar un cop finalitzem la nostra estada en aquesta terra. No hi pujarem de la mateixa manera que Maria, però si hem estat bons i fidels a Déu com ella, segur que ens trobarem plegats a la casa de Déu, el nostre Pare.

ELS PROTAGONISTES DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ

El patriarca Abraham

La Història de la salvació comença per Abraham. En aquells temps tan llunyans, Abraham decidí deixar els déus del seu país d'origen, i seguir Jahvè, únic Déu del cel i de la terra. Aquesta opció lliure i valenta li va merèixer que Déu l'escollís com a cap d'un poble nou, la comunitat de Jahvè.

La família d'Abraham vivia a Mesopotàmia. Déu li va dir: «Abraham, surt del teu país, i vés-te'n a la terra que t'assenyalaré. Jo multiplicaré la teva descendència i la beneiré per sempre.» Abraham sortí, doncs, del seu país, i es féu pelegrí de Déu, caminant vers una terra que encara no coneixia. Déu sí que la coneixia.

Per això diem que Abraham va creure, és a dir, donà fe a la paraula de Déu. S'hi va confiar. La fe el va fer just, i tot seguit traduí aquesta fe en obres. Abraham és el pare de tot creient. La promesa del cel es féu sentir un altre cop: «Et dono aquest país a tu

i als teus descendents.»

Jahvè Déu volgué provar la fe i l'obediència d'Abraham. Li va dir: «Abraham, agafa el teu fill únic Isaac que estimes tant, i vés-te'n a oferir-me'l en sacrifici al cim que jo et diré.» Abraham va obeir.

Quan va arribar al cim, va lligar Isaac i el col·locà sobre un altar de pedres, disposat a oferir al bon Déu allò que més estimava al món, el fill de la seva vellesa. Abraham prou sabia

que Déu és bo i savi; que Ell en sap més que nosaltres. Per això acceptà d'obeir, deixant-ho tot en mans de Déu.

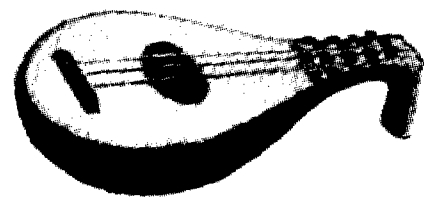
I al bell punt de prendre el ganivet, l'àngel del Senyor l'aturà dient-li: «Abraham, no facis mal al teu fill. Jo no sóc un Déu de mort, ans un Déu de vida. Ara sé que m'estimes de debò, més del que estimes el teu fill.» I en aixecar la mirada, veié un anyell i el sacrificà.

VOCABULARI BÍBLIC I CATEQUÈTIC

ADORAR. Antigament, adorar volia dir portar alguna cosa a la boca —ad ora—, especialment el mantell dels reis, acció feta com a senyal de màxim respecte vers l'autoritat reial, que llavors era considerada com a representació de Déu. Més tard, aquesta paraula, especialment en els profetes, es reservà només per a Déu. Cada civilització té formes diferents de demostrar aquest respecte. Avui, nosaltres, com a signe de l'adoració a Déu, fem una inclinació profunda de tot el cos o bé una genuflexió, això és, un abaixar el genoll fins a terra. Adoració és més que oració. És la reacció de tot l'home davant el misteri de la divinitat.

ALIANÇA. Equivalent de pacte. En temps antics, el cap d'una tribu nòmada feia un pacte o aliança amb d'altres caps per tal d'ajudar-se i defensar-se, en un temps en què no hi havia ni policia ni organització judicial, ja que estaven en un període pastorívol. El signe del pacte era una pedra rodada que hom trencava pel mig, i cada pactant de l'aliança se'n quedava una part, puix que en aquell temps no hi havia escriptura que en donés fe, i aquests trossos de pedra, que s'ajuntaven ben bé l'un a l'altre, n'eren penyora. A més a més, se solia fer un banquet, un sacrifici a la divinitat i, ben sovint, una boda entre fills de pactants. Sobre aquest model es féu l'Aliança del Sinai, on no mancaren les dues pedres, el sacrifici, el banquet i la boda de Déu amb el seu poble. La Nova Aliança en Crist té els mateixos «elements», bé que espiritualitzats. L'Aliança s'anomena també Testament. Però el sentit profund de l'Aliança és el fet que Déu s'ha escollit un poble, i aquest poble es compromet a seguir Déu.

AL-LELUIA. Crit d'aclamació litúrgica a Israel, especialment en salms i himnes. Aquesta paraula al-leluia és una abreviació de «lloe (al-lelú) Déu» (Jahvè). L'Al-leluia és el crit per excel·lència de l'Apocalipsi en el capítol 19.

ALTAR. Lloc on una mica enlairat per fer un sacrifici. De primer, fou com un petit monument, record d'una experiència religiosa dels antics patriarques (Gn 12:18. 26:25. 33:20). David n'aixecà un a l'era de l'Araunà (2S 24:25). Al Nou Testament, l'altar és la creu on s'immo-là Jesús per una sola vegada (He 9:28), Jesús fou alhora altar i víctima (He 13:10). El centre de la celebració cristiana comunitària, com veiem en la Bíblia, és, des d'aleshores, la taula de la Cena del Senyor (1 Cor. 11:20), que el Fill va celebrar amb els seus deixebles com a prefiguració de la creu (Lc. 22:19). L'Església obeeix aquest manament de Jesús, i ja consta en els Actes dels Apòstols amb el nom de «fracció del pa» (Ac 2:42 i 20:7); nosaltres en diem el sacrifici de l'Eucaristia o Missa.

L'Oriol i la Laia

per Xesc

Amigues i amics, de nou ens retrobem amb vosaltres

Per compartir les nostres aventures

I els temes de reflexió. Bon estiu!!!

10 milions de nens pateixen desnutrició greu

■ Ajuda en Acció atén les necessitats del Tercer Món

BARCELONA.- Ajuda en Acció és una organització no governamental de Desenvolupament independent, l'objectiu principal de la qual és millorar les condicions de vida dels nens, les famílies i les comunitats dels països en vies de desenvolupament. Ajuda en Acció busca el sosteniment de les comunitats i centra el seu esforç en promoure i enfortir les capacitats pròpies d'aquests països.

Ajuda en Acció es va fundar a l'Estat espanyol el 1980. Actualment, és una de les principals organitzacions espanyoles d'ajuda al Tercer Món. Ajuda en Acció porta a terme una labor tècnica i professional on la filosofia imperant és la de combatre la pobresa i contribuir a millorar la qualitat de vida de les comunitats dels països en vies de desenvolupament.

Ajuda en Acció creu que la pobresa és un fenomen complex que pot ser reduït a través de programes integrals. Però, en què consisteix un Programa de Desenvolupament Integral? A través d'aquests programes es cobreixen i es relacionen totes les àrees indispensables per tal d'oferir una vida digna als més desfavorits. Es formen equips de treball, on s'integren i capaciten persones de la comunitat. Els projectes d'Ajuda en Acció es desenvolupen en zones concretes per tal d'aconseguir un impacte més gran. Planifiquen els programes amb una perspectiva a mig i llarg termini.

El projecte integral

L'educació és un element fonamental per construir el futur d'una comunitat. Amb l'obertura d'escoles i noves aules, formació de mestres i dotació de material educatiu... Ajuda en Acció està impulsant l'educació primària, secundària, l'educació d'adults i la formació professional.

L'atenció sanitària com a solució per reduir l'índex de mortalitat, desnutrició i per augmentar l'esperança de vida. L'objectiu d'Ajuda en Acció és millorar les condicions sanitàries de la comunitat amb programes de vacunació, salut preventiva, atenció primària, recuperació

de la medicina tradicional i formació de personal sanitari.

El desenvolupament de la producció i la comercialització, amb la creació de sistemes de reg, plans d'expansió ramadera, increment de terres de conreu... asseguruen la nutrició, millora la salut i les condicions de vida, respectant sempre el medi ambient com una garantia de futur.

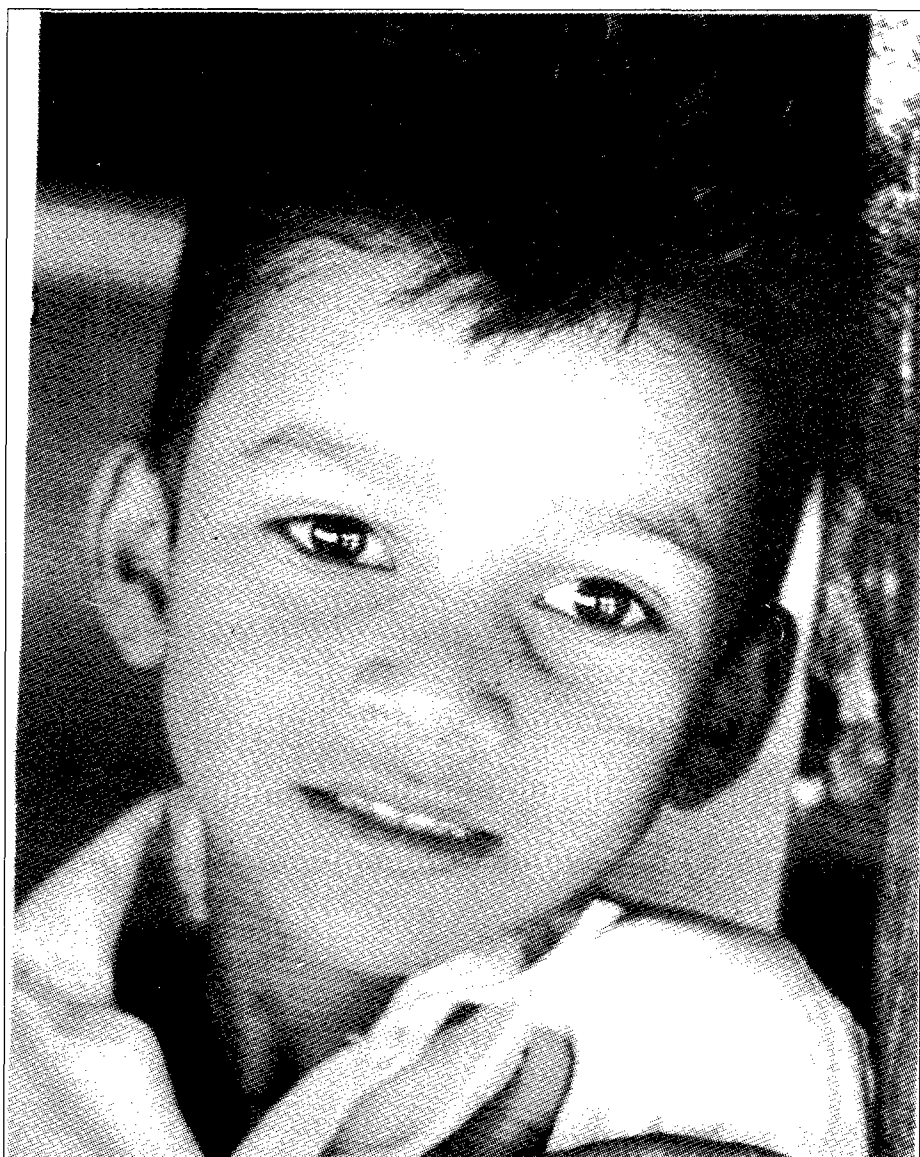
La principal font de finançament del treball d'Ajuda en Acció és l'aportació de quotes particulars. Hi ha altres vies d'ingressos, com les subvencions dels ajuntaments, de les comunitats autònomes i del Ministeri d'Afers Exteriors, grups de voluntariat i empreses.

Desenvolupament de tota la comunitat

L'apadrinament és una manera d'entrar en contacte amb la realitat d'altres pobles a través del coneixement personal d'un infant i el seu entorn. L'apadrinament és un sistema eficaç de col·laboració personal que dona suport a tot un col·lectiu. Amb l'aportació de cadascú, no només es contribueix a millorar les condicions de vida d'un infant i la seva família, sinó que alhora es col·labora amb un programa de desenvolupament de tota la comunitat. Millorant l'atenció sanitària, l'educació, la construcció de pous, camins i ponts, procurant les llavors... s'està fent possible el progrés de milers de persones.

Millorar la vida de l'infant

L'apadrinament no és pas una adopció, no es té autoritat legal sobre l'infant. Tots els infants viuen integrats a les seves

A través d'Ajuda en Acció es pot apadrinar un infant.

famílies i a les seves comunitats, amb independència del seu grau de pobresa.

Tant bon punt Ajuda en Acció comença a treballar en una zona, estableix un lligam amb la comunitat. El sistema d'apadrinament es posa en marxa amb el consentiment de les famílies. Es realitza habitualment a través de les escoles o de l'aquip d'Ajuda en Acció. Tots els infants del projecte es beneficien de la mateixa manera dels progressos i millores del seu entorn, juntament amb la totalitat de persones que viuen a la zona, tenint accés a l'escola, als serveis mèdics, etc.

Totes les aportacions de l'apadrinament formen un fons comú destinat a eradicar la pobresa. L'apadrinament no suposa cap compromís en el temps, la cancel·lació de la col·laboració no suposa que l'infant quedi desatès, tornarà a ser apadrinat.

Gerard Redó

AJUDA EN ACCIÓ
C/ BALMES 32, 3ER.1A.
08007 BARCELONA
TEL. 934 883 377

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

IncaVoi!

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Nou equip dirigent i nou codi ètic a la Unió Europea

Europa té un nucli dirigent format per quinze estats que és la Unió Europea. Hi ha un seguit d'organismes que constitueixen la cúpula dirigent que decideix i administra les cada vegada més nombroses i importants polítiques comunes. De les institucions europees les de major pes són, sens dubte, el Consell de Ministres (reuneix els ministres dels quinze estats membres), la Comissió Europea i el Parlament Europeu. Aquestes dues últimes instàncies de govern són notícia aquests dies previs a les vacances del mes d'agost.

De les eleccions del 13 de juny passat per elegir un nou Parlament Europeu va sortir una cambra parlamentària inclinada cap al centre-dreta, és a dir, va perdre pes el fins aleshores majoritari (en termes relatius) grup socialista en favor del grup del PPE (Partit Popular Europeu), que originalment agrupava els partits democristians però que avui dia ha acollit a les seves files un seguit de partits conservadors i liberals. Tradicionalment, socialistes i populars es repartien la presidència del Parlament (dos anys i mig un socialista i dos anys i mig un democristià) però ara els segons van decidir posar fi a aquesta entesa i van pactar amb el grup liberal, el tercer de la cambra, repartir-se la presidència. Ha estat una novetat que anuncia un major joc polític en uns moments en què el Parlament Europeu, després del Tractat d'Amsterdam, ha vist augmentats els seus poders, de manera que adquirirà un nou protagonisme dins la Unió Europea. També ha estat notícia perquè ha inaugurat com a nova seu de la

seva activitat un edifici gegantí a Estrasburg (França).

Prodi canvia les regles de joc

Els mitjans de comunicació europeus i nord-americans han fixat la seva atenció, aquests dies de juliol, en el nou president de la Comissió Europea, l'italià Romano Prodi, i en el seu equip, els

ètic de comportament destinat a evitar les petites i grans corrupteles que amb els anys han anat proliferant. Després de la presentació del seu equip i de parlar davant el nou europarlament, durant el mes de juliol els comissaris seran examinats abans de ser aprovats per la cambra europea a partir del 27 d'agost, i el 15 de setembre el nou Parlament Europeu hau-

el patrimoni en accions i obligacions, els béns immobles o de qualsevol altra mena. També van haver de declarar les activitats i el patrimoni de la esposa o del marit (hi ha cinc comissàries). El comentarista del *Corriere della Sera* acabava la seva crònica dient que «en aquesta Comissió conventual, no es obligatori el celibat. De moment».

Nova era de canvis

Les decisions renovadores de Prodi no s'han deturat en la persona dels comissaris sinó que s'han estès als seus equips de treball o gabinet respectiu. Les reformes en aquest aspecte estan destinades a limitar la influència dels governs estatals sobre la Comissió. El gabinet de cada comissari tindrà una composició internacional, com a mínim la meitat dels seus membres (inclòs el cap i el subcap) seran d'una altra nacionalitat que el comissari. Per abolir les quotes de cada estat en els alts nivells comunitaris, els nous directors i directors generals seran nomenats amb l'ajut d'una informació externa per garantir la màxima objectivitat.

El nou president de la Comissió ha dit que s'ha iniciat una «nova era de canvis» i que es treballarà a partir dels principis de «transparència, eficiència i responsabilitat». En el seu «govern» conviuen socialistes, populars, liberals i verds, amb un lleuger decantament en favor del centre-esquerra. Prodi és una mena de síntesi política perquè el seu origen és democristià, va governar dos anys Itàlia amb el suport dels excomunistes i els set eurodiputats del seu partit s'han inscrit en el grup liberal de l'europarlament.

Tenim, doncs, un Parlament Europeu amb un cert predomini del centre-dreta (el primer grup és el popular i el tercer, el liberal), una Comissió Europea lleugerament decantada cap al centre-esquerra amb un president democristià i liberal i, si fa falta, de centre-esquerra, i un Consell de Ministres format per una majoria absoluta de governs socialistes o de centre-esquerra. El còctel d'aquests elements pot ser fort i donar lloc a un nou joc polític a nivell europeu, el que a França es coneix amb el nom de la cohabitació (un president i un govern de diferent color polític però obligats a entendre's per poder governar). Ara bé, després dels últims anys de manca d'iniciatives, de grisor, de corrupcions de l'anterior Comissió, a la Unió Europea li convé el dinamisme i les ganes de canvi que semblen apuntar-se amb Prodi i el seu equip.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

La nova Comissió Europea.

rà d'aprovar (o rebutjar) el nou equip de govern europeu, la Comissió presidida per Prodi.

El diari italià de major tirada i influència, el *Corriere della Sera*, ha escrit que Prodi ha imposat als seus comissaris «un seguit de regles i codis de comportament situats a meitat camí entre el col·legi militar, el reformatori i el convent franciscà». Els membres de la Comissió estan obligats a assistir a totes les reunions; no es podran fer comentaris que puguin fer dubtar de les decisions preses; el contingut dels debats de la Comissió no serà revelat; s'haurà de presentar factura per les despeses d'hotel; els viatges en avió estan autoritzats però si es tracta del Concorde farà falta l'aprovació del president, com en el cas de fer servir aerotaxis; els comissaris que superin la mitjana de despeses rebran un advertiment; si s'agafen uns dies de vacances, la meitat de les despeses de viatge les pagarà el comissari de la seva butxaca; no podran acceptar pagaments per fer discursos o conferències; si volen publicar un llibre hauran d'informar el president i donar els diners obtinguts pels drets d'autor a la beneficiència; no es podran acceptar donacions o regals per valor superior a 150 euros (unes 25.000 pessetes). I després d'haver estat designats pels respectius governs com a comissaris, van haver d'omplir un formulari especificant les activitats dels últims deu anys, els interessos financers,

Humor

societat

Un sentit diferent de les vacances

■ El Centre Cristià dels Universitaris organitza camps de treball per a aquest estiu

Els mesos de juliol i agost estan relacionats amb les vacances. Molta gent opta pel descans en el sentit estricte de la paraula, pel «dolce far niente», com diuen els italians. A Catalunya, però, cada cop més joves cerquen donar un sentit diferent a l'estiu, portant a terme activitats que els omplin. Una de les propostes més atractives són els camps de treball, on es realitzen tasques de profit, a més de viure experiències de coneixença amb altra gent. El Centre Cristià dels Universitaris (CCU) en proposa uns quants. Us hi animeu?

Aquest estiu la Delegació diocesana de Pastoral Universitària promou la participació en camps de treball de voluntariat d'acció social de joves més grans de 18 anys. Aquestes activitats se centren en el treball en el món de les presons, les drogodependències, la gent gran, la infància i les disminucions físiques i psíquiques.

Una de les propostes més atractives

1.001 possibilitats

Les opcions de camps de treball per a l'estiu són moltes i molt variades. Es pot treballar en diferents àmbits. Així, en el món penitenciari s'està duent a terme del 19 al 31 de juliol un camp de treball al Centre Penitenciari de Tarragona amb l'Obra Mercedària, en què es participa en petits tallers educatius adreçats als interns. En el camp de la vellesa, es proposen tres torns al mes de setembre, organitzats per Amics de la Gent Gran, per passar uns dies en companyia de persones grans que pateixen una situació d'abandonament i d'aïllament social.

Pel que fa a la infància, es pot participar en activitats impulsades per la Fundació Escò, el Casal dels Infants del Raval i el Centre Obert Joan Salvador Gavina. En el vessant de les disminucions físiques i psíquiques, es pot oferir un servei en les activitats organitzades per l'Associació Catalana d'Educació en el Lleure, l'Associació El Rusc, els centres de Sant Joan de Déu, l'Associació Aspanias, la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids, l'Associació Auxilia i l'Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà.

ha estat el camp de treball que s'ha realitzat del 12 al 18 de juliol, promogut per la Pastoral Universitària, a Coaner. Aquest poble pertany al municipi de Sant Mateu del Bages, dins la vall del torrent de Coaner, i és a prop de Súria. La seva església parroquial de St. Julià (s.xi) és al costat del peu d'una torre circular, d'època medieval. A més, al poble hi ha un santuari marià.

Treball, oració i diversió

Aquest camp de treball de Coaner ha tingut diversos objectius. En principi, s'ha volgut condicionar el petit santuari marià com a lloc de pregària. «No ens hem atrevit, però, amb la restauració de l'interior, ja que era necessària la supervisió d'un expert», va comentar Mn. Josep M. Marques, consiliari del centre i responsable del camp de treball. Tot i això, es va realitzar una gran tasca de neteja i condicionament dels voltants, que es trobaven en un greu estat, després d'haver patit un incendi. Les tasques de neteja, que es realitzaven als matins, van ser molt dures, ja que l'estat en què es trobava l'entorn era llastimós. «Vam treballar molt i fort, amb entusiasme i molt bon humor», va explicar Mn. Josep M.

D'altra banda, també es van realitzar tasques de condicionament de l'entorn de l'antiga rectoria, com a lloc de silenci i casa de repòs. «Volem que aquest lloc es convertís en punt de trobada per a la reflexió, el descans i l'oració», va dir el mossèn.

Tallers i sorpreses

A les tardes, estava prevista la realització de tallers. Se'n va fer un d'icones, on els joves van poder fabricar imatges tallant la fusta cremada. Va resultar una activitat molt atractiva, a més d'aprofitar un material fet malbé (la fusta cremada), per produir un objecte.

A part dels tallers, les tardes van ser aprofitades per visitar les rodalies i assaborir els moments de convivència, reflexió, i pregària, enmig d'un entorn natural tan adient.

Els habitants de la zona també van poder gaudir de l'estada dels joves durant el camp de treball. Una de les activitats que es va dur a terme va ser la de posar una corda a la campana del santuari. Quan la van fer sonar, molta gent va acudir-hi, sorpresos davant les campanades que feia tants anys que no se sentien sonar. Donada l'avinentsa, s'hi va celebrar una missa. «La gent estava contentíssima —va explicar Mn. Josep M.—, i n'hi va haver un que fins i tot ens va regalar una ampolla de vi de 40 anys, per

Neteja del bosc al camp de treball de Coaner.

celebrar aquest moment.»

Aquest camp és el primer any que es realitza, i ha estat tot un èxit. «L'any que ve, repetim. Donarem molta informació

als joves per tal que s'animin a viure una experiència tan gratificant», va comentar Mn. Josep M.

Gerard Redó

PRIMERS
PLATS

Pastís de
verdures

Ingredients:

300 g de patates
300 g de pastanagues
300 g de pèsols
3 ous

100 g de mantega
sal i pebre blanc
un motlle de pastís

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Lorda, 63
Ausona, 89
Bartrina, 52-54
Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

Els serveis d'acollida Els Quatre Vents no descansen a l'estiu

■ Quatre espais al Raval per als infants i les seves famílies

BARCELONA.— La Llar d'Infants, el Servei Matern Infantil, el Casal de Dones i el Pis d'Acollida són els quatre espais dels quals disposa el Servei d'Acolliment d'Infants i Famílies Els Quatre Vents (SAIF), un servei per als infants i les seves famílies que depèn de la Fundació Sant Pere Claver.

Deu anys després d'haver començat a caminar, el SAIF, com se'l coneix popularment, continua avançant en la seva tasca solidària adreçada especialment als infants i a les dones. La Llar d'Infants al carrer Sant Pau acull 50 nens i nenes i està oberta les 24 hores del dia. Un 90% dels menuts són fills d'immigrants sud-americans, filipins i magribins. Segons Lita Álvarez, directora del SAIF, «això de vegades suposa una dificultat sobreafegida per aprendre el català o el castellà, però en aquestes edats tenen més facilitat per parlar diversos idiomes». Des del mes de febrer, a banda de les activitats pròpies de la

La Llar d'Infants Els Quatre Vents està oberta les 24 hores.

llar, també disposen d'un servei de menjador amb l'objectiu que les mares donin de menjar als seus fills. «D'aquesta

manera s'ensenyà les mares a relacionar-se amb els nens i també procurem que entenguin que se'ls ha de donar aliments naturals perquè a aquestes edats és molt important una dieta equilibrada», explica la directora del SAIF.

Tots els infants del SAIF passen cada any un servei de revisions mèdiques. Aquest servei, que no pretén substituir en cap cas les visites obligatòries al pediatra, vol proporcionar una informació fonamental sobre la salut i el desenvolupament dels infants. Segons els informes mèdics, una part dels infants mostren molèsties i patologies derivades de les condicions de vida i habitabilitat no sempre favorables en les seves llars. Així, un 59% dels menuts pateix algun tipus de patologia respiratòria; un 12%, algun problema de salut relacionat amb la nutrició, i

un 21% tenen disfuncions a l'aparell locomotor.

Altres serveis del SAIF són el Servei Matern Infantil: un espai amb menjador, bany i sala de jocs per promoure la convivència entre la mare i l'infant quan l'entorn familiar no és favorable. Al carrer de l'Hospital hi ha el Casal de Dones, un lloc per al diàleg i la formació de les dones del barri. Per últim tenen un Pis d'Acollida, amb capacitat per a quatre dones i els seus fills que s'hagin quedat sense sostre per maltractaments o problemes familiars.

Vint-i-una persones treballen en els diferents àmbits del servei, i també compten amb l'ajut d'una vintena de voluntaris i voluntàries, quatre objectors de consciència i una alumna en pràctiques.

Glòria Carrizosa Servitje

Forma de preparació

Bulliu les verdures amb poca aigua i per separat i després les deixeu escórrer. Per descomptat, aquest caldo no el llenceu, ja que un altre dia el podeu aprofitar per fer una sopa. De la mantega, feu-ne quatre trossos i un servirà per untar el motlle. A cada verdura poseu-hi un tros de mantega, un ou sencer, sal i pebre i feu-ne purés per separat.

Amb molt de compte, poseu cada puré al motlle començant per la pastanaga, al damunt els pèsols i a sobre de tot la patata. Deixeu-ho al forn (que ja estarà calent) uns vint minuts i no el traureu fins que aquest s'hagi refredat. Si és estiu poseu-lo a la nevera unes hores. A l'hivern no cal i es pot servir un cop hagi perdut temperatura per poder-lo desmotllar.

Per presentar el pastís, el podeu posar en una safata o en un plat gran i talleu-lo a taula per repartir-lo en plats, o bé el podeu tallar a la cuina i decorar cada plat per separat.

Conveni per consolidar l'Associació de malalts d'Alzheimer

TARRAGONA.— La Fundació la Caixa participarà amb dos milions i mig de pessetes en el programa «Consolidem l'AFAT», que porta a terme l'Associació de Familiars d'Alzheimer de Tarragona. El president de l'AFAT, Jaume Soler, el delegat general de la Caixa, Robert Leporace, i la directora de projectes assistencials de la Fundació, Glòria Trias, van signar el 12 de juliol passat un conveni que garanteix la continuïtat de la col·laboració entre les dues associacions que ja s'havia palesat a través de diversos cursos i conferències.

El programa, que inclou accions de sensibilització, servei d'acollida als familiars i cursos de formació per al voluntariat, se celebrarà a les quatre delegacions que l'associació té a la demarcació tarragonina: Valls, Reus, Tortosa i Tarragona. La Fundació la Caixa organitza sessions i tallers adreçats als familiars que tenen cura d'algun malalt que pateix l'Alzheimer. S'aborden tècniques de relaxació, nutrició i gimnàstica passiva. La Fundació també dona suport econòmic per avançar en la investigació sobre aquesta malaltia. (J.B)

Pel senyal de la Santa Creu

■ Aquesta exposició va estar intal·lada a Poblet el 24 i 25 de juliol

POBLET.—L'escultor aragonès Zacarías Pellicer és l'autor de la interessant exposició *Pel senyal de la Santa Creu*, que es va poder veure el cap de setmana passat al monestir de Poblet. Pellicer ha utilitzat per fer aquesta sèrie d'escultures la fusta de boix polida i brillant sota successives capes de cera que multipliquen la brillantor daurada de la seva superfície. Les escultures estan situades sobre unes fines varetes metàl·liques que es mouen amb el vent.

Aquestes creus contrasten en el seu alegre desmai amb les creus del suplici de la iconografia clàssica cristiana, on va morir Crist, i acosten l'espectador a una nova percepció d'un element comú a moltes cultures. Zacarías Pellicer comenta que va escollir aquest títol per a l'exposició perquè «pel senyal de la Santa Creu» és una frase que «tothom ha sentit, sobretot jo de petit, i se segueix sentint. Em sembla que de seguida causa impacte quan no es coneix l'obra, però quan es coneix sembla que hi ha una conjunció entre el títol i el que és l'obra en si mateixa».

Aquesta exposició ha estat a molts llocs: a París, a Suïssa, a Bilbao, a Barcelona, a Madrid, a diverses poblacions catalanes, al Camí de Santiago aragonès i al navarrès, entre d'altres. Pellicer explica que l'exposició només estarà el cap de setmana a Poblet perquè «a tot arreu ha estat només dos dies perquè, si es compara el temps que la gent la pot visitar amb el temps que es pot veure una mostra en una sala d'art, gairebé seria l'equivalent a les mateixes hores d'exposició d'una mostra de quinze dies».

Pellicer puntualitza que «vull dotar la meua exposició d'una mobilitat molt gran perquè moltes persones puguin contemplar-la; de fet, a Barcelona van arribar a veure-la gairebé unes 15.000 persones».

Pellicer fa una obra original on construeix les seves creus, entramats i travessers amb roure i les seves abstraccions del Crucificat amb boix. D'aquesta manera la creu segueix sent l'Arbre de la Vida, el centre del cosmos i segueix unint el cel i la terra. Jesucrist mort i ressuscitat ens recorda que és el Vencedor de la Mort i el Senyor de la vida per

la seva ressurrecció, que per mitjà d'ell s'uneixen el cel i la terra. Déu i home es fonen; a través d'Ell som immortals i eterns.

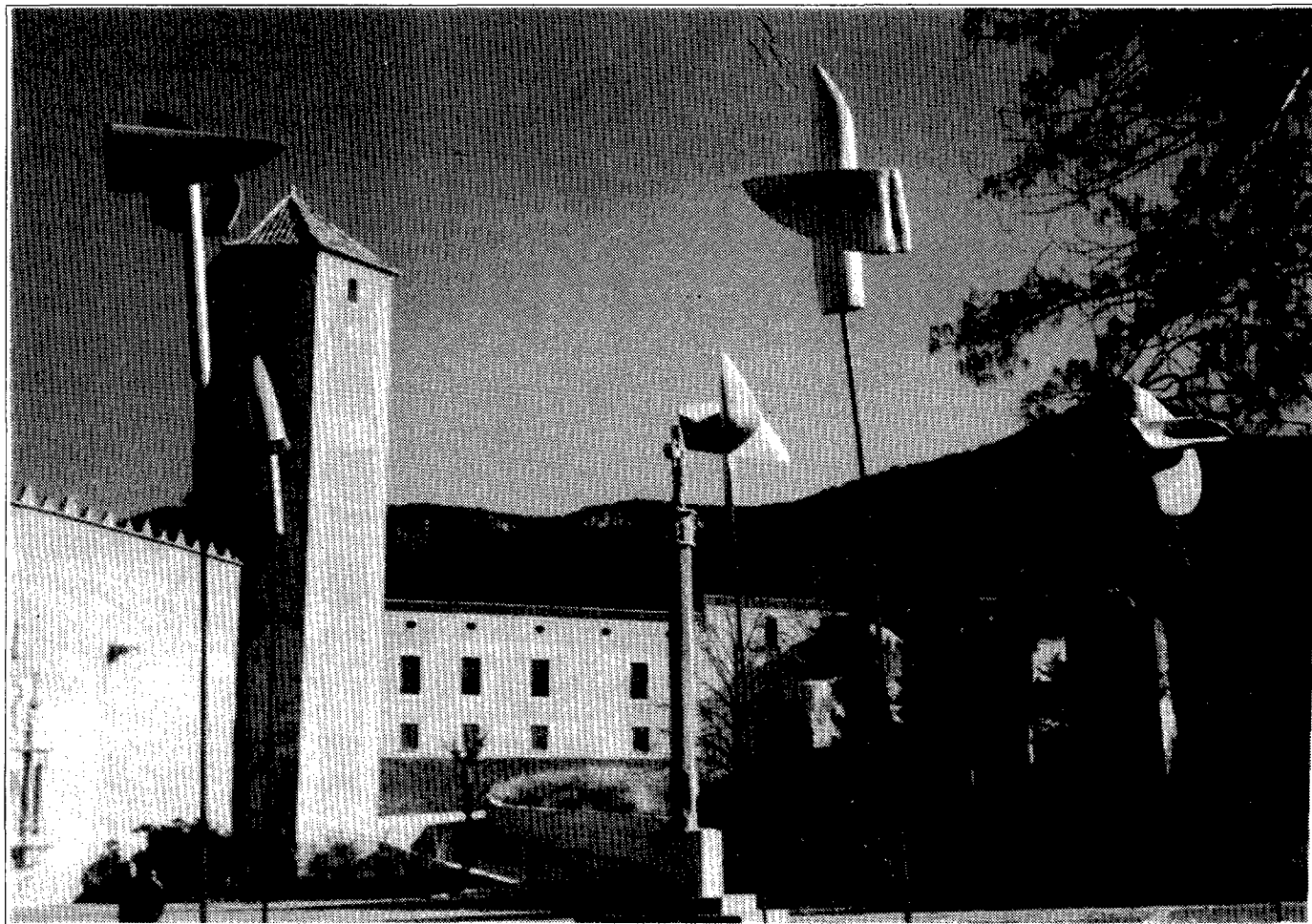
Classes de creus

Per als cristians, la creu pot adoptar formes diverses:

- **Tau:** en forma de T. Simbolitza una serp clavada per una estaca, o sigui, el Mal Vençut pel Bé.
- **Creu de Sant Andreu:** en forma d'aspa o d'ics, ja que va ser aquesta la forma en què va ser crucificat l'apòstol.

- **Creu llatina:** el pal vertical és més llarg que l'horitzontal. Dóna origen a la planimetria de moltes esglésies medievals, renaixentistes i barroques.
- **Creu grega:** ambdós pals són iguals. És l'origen de la planimetria de les esglésies gregues i bizantines.
- **Creu de Lorena:** amb dos travessers, el superior es pensa que prové de la inscripció «I.N.R.I.», que remata la creu de Crist.
- **Creu papal:** de tres travessers.

Marta Puyol

Vista de l'exposició a Poblet.

La creu, símbol de la mort i la ressurrecció de Crist

Per al món hebreu de l'Antic Testament, la creu és símbol d'ignomínia i maledicció, però el cristianisme va saber invertir la seva semiòtica, enriquir-la i dignificar-la al màxim. Així, des de la mort i la resurrecció de Crist, la creu és símbol de l'Amor de Déu cap a l'home, de la redempció del gènere humà i del triomf de la fe cristiana sobre el mal. Des de temps de Crist, la creu potencia el seu paper de centre del cosmos, eix del món, convertint-se en l'Arbre de la Vida i en el pont de l'escala per la qual l'home va cap a Déu. Des de Constantí el Gran, l'emperador que va permetre la pràctica del cristianisme en el si de l'imperi romà, però sobretot a partir del segle v, la creu es va començar a divulgar i a representar-se abundantment en sarcòfags, làmpades, objectes litúrgics, edificis, etc., substituint els emblemes que fins aleshores havien fet servir els cristians. A l'Edat Mitjana, el seu ús es va generalitzar i la creu va passar a ser el distintiu de l'autoritat eclesiàstica, i inclús civil, per això apareix en estendards, banderes i escuts.

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

932 175 607
932 377 663

**COMPRA VENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

Jujol, arquitecte de Déu

■ S'inaugura una exposició commemorativa a Guimerà

GUIMERÀ.—El diumenge dia 25 de juliol, diada de Sant Jaume, a l'església parroquial de Santa Maria a les sis de la tarda, es va celebrar l'acte d'inauguració de l'exposició *Jujol, arquitecte de Déu* que restarà oberta fins al 29 d'agost. (Al matí de 10 a 2 i a la tarda de 5 a 2/4 de 10.) L'acte el va presidir l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Martínez Sistach, i l'alcalde de Guimerà, Magda Monyarch.

L'exposició s'ha organitzat aprofitant els 50 anys de la mort de Jujol. També s'han fet un seguit d'exposicions a Barcelona, Sant Joan Despí, Tarragona, Terrassa, Pequín, i n'hi ha de previstes a

Madrid i Tòquio. L'exposició de Guimerà pot complementar l'element no gaire destacat a totes les altres: la fe de l'arquitecte i la seva creativitat artística. També ofereix un espai per al diàleg cultura-fe.

L'obra de Josep M. Jujol a Guimerà és l'única en les terres de Lleida, i no pot ser oblidada en el conjunt de la celebració. L'exposició vol ser una oportunitat de trobada cultural entre la costa i l'interior. A l'exposició, a més dels dibuixos que facilita l'Arxiu Jujol, hi haurà peces d'art de les esglésies de l'arxidiòcesi de Tarragona, on va treballar Jujol.

En el mateix acte, serà presentat el llibre *Jujol a Guimerà*, que edita la mateixa parròquia, amb col·laboracions de Josep M. Jujol junior, Joan Duch, Andreu Muñoz i Joan Figuerola.

Recull la memòria de l'estada de l'arquitecte Jujol i del seu treball a Guimerà. Igualment s'endinsa en l'espiritualitat i simbologia religiosa expressada per Jujol en aquesta obra. Mn. Josep Moreno, rector de la parròquia de Santa Maria de Guimerà, que ha fet la introducció del llibre, afirma que «crec que és una aportació més per al diàleg cultura-fe en la nostra terra, i una bona eina per a pares i educadors de la fe, sense perdre la primera finalitat, que és la divulgació religiosa i cultural per al gran públic». (C.C.)

Deu milions de pessetes per a l'Observatori de l'Ebre

ROQUETES.—Josep Mariné, president de la Diputació de Tarragona, i el pare Jesús Renau, provincial dels jesuïtes, en nom del Patronat de l'Observatori de l'Ebre, regentat per la Companyia de Jesús, van signar el 13 de juliol a Tarragona un conveni per potenciar la tasca científica d'aquest centre. Segons el conveni signat, l'Observatori de l'Ebre rebrà deu milions de pessetes durant els

pròxims tres anys.

A l'acte hi van assistir representants de les entitats que integren el Patronat, com per exemple Miquel Gassiot, rector de la Universitat Ramon Llull, i el pare Lluís Albercas, director de l'Observatori de l'Ebre. El Patronat de l'Observatori de l'Ebre està format entre d'altres per representants de la Diputació de Tarragona, la Generalitat de Catalunya,

la Universitat Ramon Llull, el Centre Superior d'Investigacions Científiques, l'Institut Geogràfic Nacional i els ajuntaments de Tortosa i Roquetes.

L'Observatori, un centre gairebé centenari, ja que va ser inaugurat el 8 de setembre del 1904, anava arrossegant problemes econòmics que posaven en perill la seva continuïtat. Aquest ajut de deu milions de pessetes i altres que pu-

guin venir es justifiquen per la reconeguda tasca científica que l'Observatori fa en el camp de la investigació, observació i estudi dels fenòmens solars que influeixen en el planeta terra. També promou estudis de meteorologia, geofísica i geodèsia. La Biblioteca de l'Observatori disposa d'un dels reculls més complets d'arreu del món de revistes científiques. (J.B.B.)

"Els Contes de la Fada Vetakika de Ràdio Estel" ja estan a la venda en CD i cassette

Els trobareu a les botigues de discos i llibreries especialitzades

Llibres

Començar el dia al costat de Déu

En la vida i espiritualitat de l'Església el començament del dia sempre s'ha considerat temps i moment oportú per a la pregària i la meditació, en començar els afanyes de la jornada i amb l'objectiu que el treball també pugui esdevenir pregària.

Aquesta publicació presenta breus pensaments que ajuden a viure més bé la vocació cristiana, a trobar-nos amb el Senyor, a descobrir l'alegria de conèixer la voluntat de Déu, a estimar més intensament Jesucrist i a imitar-lo més fidelment. Amb cada pensament, continuant el ritme de l'any litúrgic, es posa una pregària que facilita la trobada i el diàleg amb Déu. Aquestes pregàries s'han agafat dels «himnes» de la Litúrgia de les Hores renovada pel Concili Vaticà II. En apèndix, com a contrapunt matinal, es proposen unes pregàries d'acció de gràcies al final del dia. (C.C.)

► **Andrés Pardo,**
Pensamientos y plegarias al comenzar el día.
Editorial Desclée de Brouwer,
Col·lecció Litúrgia, Bilbao
1999, 341 pàg.

Pensamientos y plegarias al comenzar el día

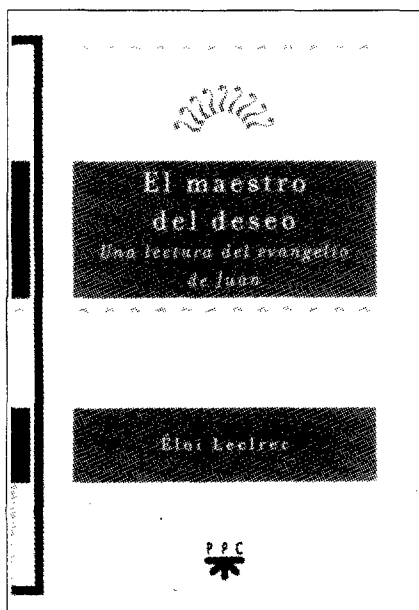
Una poderosa alenada de vida

El missatge evangèlic és essencialment un missatge de vida. Els actes i les paraules de Jesús apareixen com guiats per una poderosa alenada de vida. Per on passa, Jesús guareix, alimenta, anima. Fa viure. «Veniu a mi tots els que esteu esgotats i sobre-cargats, i jo us donaré descans...»

Això era el que passava. Una multitud de pobres sense esperança trobaven l'alegria de viure en veure'l i escoltar-lo. En contacte amb ell, respiraven una força jove i eterna.

Dels quatre evangelis, el de Joan és el que més ens parla d'aquesta vida plena que Jesús porta al món. Sens dubte, Joan ha tingut una experiència única i real de la vida al costat de la persona il·luminadora de Jesús. I precisament per compartir amb nosaltres aquesta experiència escriu el seu evangeli. (C.C.)

► **Éloi Leclerc,** *El maestro del deseo, una lectura del evangelio de Juan.*
Editorial PPC, Madrid 1999, 195 pàg.

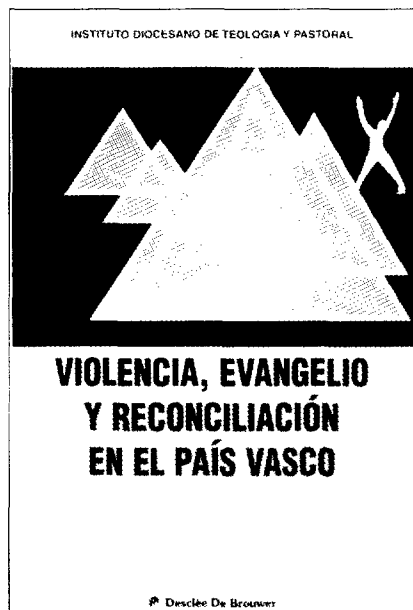

Reconciliació al País Basc

L'Institut Diocesà de Teologia Pastoral (Bilbao), des de la seva identitat pròpia i d'acord amb l'accent que la diòcesi ha triat per al curs pastoral 1998-99 *Recuperar la Esperanza para hacer posible la reconciliación*, ha organitzat un cicle de conferències sota el títol *Violencia, Evangelio y Reconciliación*. Sota aquest mateix

títol aquest llibre recull diversos textos que no són la paraula de l'Església de Bizkaia, ni tan sols la paraula de l'Institut Diocesà de Teologia i Pastoral. Són paraules de quatre membres i col·laboradors incondicionals als quals l'Institut ha demanat amb insistència que desenvolupin aquestes ponències amb el convenciment que es tracta de ciutadans activament implicats en la construcció d'aquest país i persones reconegudes per la seva gran empatia amb l'Evangeli i per la seva provada fidelitat a l'Església. (C.C.)

► **Javier Vitoria, Galo Bilbao, Xabier Etxeberria, Joaquín Perea,** *Violencia, evangelio y reconciliación en el País Vasco.* Editorial Desclée de Brouwer, Bilbao 1999, 132 pàg.

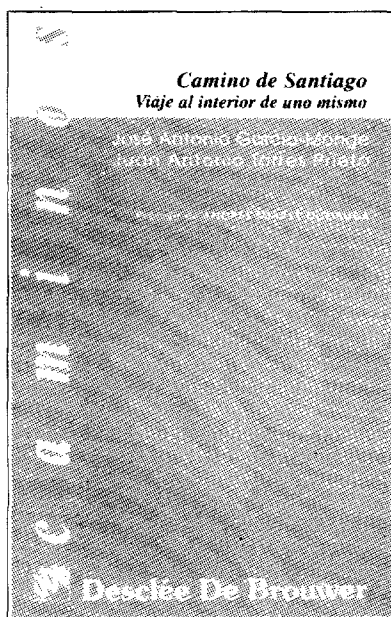
El camí de Santiago i de la vida mateixa

El camí representa de forma admirable i misteriosa l'ésser mateix de l'home i la dona: una vida en trànsit, en perpetu transcendir-se a ella mateixa. Parlar, doncs, del camí de Santiago i del pelegrinatge al Sepulcre de l'Apòstol significa evocar una riquesa immensa, inesgotable.

El llibre ofereix un estudi que aborda el camí com per l'esquena, tot mirant de posar al descobert la càrrega espiritual, la saviesa teològica, la inesgotable riquesa simbòlica que es revela en les pedres, els racons, els paisatges, els monuments. És admirable la saviesa de Juan Antonio Torres, la capacitat d'insinuar amb una paraula la història d'un monument, el significat d'una etapa. El lector trobarà una veritable antologia de textos patristics, buscats amb estimació i seleccionats amb saviesa.

Com a ajuda per aconseguir-ho, es presenta l'estudi de José Antonio García-Monge, que, sent cristià, deixa igualment a la boca el sabor de llunyanes i sàvies arrels orientals, per incorporar el millor de la psicologia humanista del nostre temps. (C.C.)

► **José Antonio García-Monge, Juan Antonio Torres Prieto,** *Camino de Santiago, Viaje al interior de uno mismo.* Editorial Desclée de Brouwer, Bilbao 1999, 149 pàg.

Sant Blai, protector i advocat dels malalts de gola

Sant Blai es va dedicar a la medicina de jove, més tard va ser elegit bisbe de Sebaste (actualment Sivas, Turquia). Davant de la persecució que van patir els cristians va ser empresonat i condemnat a mort. Sant Blai és recordat per la seva bondat i també per un fet extraordinari. Un dia una mare, neguitosa i angoixada, es va apropar a Blai amb el seu fill moribund. Mentre menjava peix, se li havia entravessat una espina a la gola. Malgrat tots els esforços, no havien pogut treure-la'n.

Quan va estar davant de Blai, li suplicà: «Servent de Jesús, tingues compassió del meu fill. És el meu únic fill.» I li explicà el cas. Aleshores Blai va imposar les mans sobre el nen, que ja agonitzava. Després va fer el senyal de la creu sobre la gola i va pregar ferventment a Déu durant uns moments. El noi es va refer. Va treure l'espina que l'ofegava. I es va recuperar immediatament. D'aquest episodi arrenca la devoció a sant Blai, com a protector i advocat dels malalts de gola. Segons la tradició, aquell esdeveniment miraculós va ser el primer de molts altres que el seguien i que acrediten la seva eficaç intercessió davant Déu. (C.C.)

► **Pablo Pérez Fernández,** *Sant Blai, metge, bisbe i màrtir.* Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Sants i Santes, número 35, Barcelona 1999, 20 pàg.

El llibre de la setmana

L'ecologia que ens preocupa

Parlem molt d'ecologia, i la premsa ens recorda constantment les reclamacions dels ecologistes, els desastres ecològics, els atemptats contra l'equilibri ecològic. És una de les conquestes del nostre temps, que aconseguim fer-nos observar la Natura amb ulls plens de respecte, i amb el cor desitjós que es compleixin els plans de Déu creador. Es tingui o no es tingui fe, els homes d'avui com a mínim tenen en compte que hi ha alguna cosa en la qual abans no hi pensaven, però que existeix, amenaçadora o benèvola, segons se la tracti: l'ecologia.

Javier Gafo, moralista i biòleg, professor de la Universitat Pontifícia Comillas, ha reunit diversos especialistes, i ha dirigit la seva reflexió sobre temes ecològics. El resultat és aquest breuari que recomanem vivament, perquè tindrem una resposta des de diferents perspectives sobre aquest tema.

Desitgem saber quin és l'autèntic sentit i la importància de l'ecologia? El mateix Javier Gafo ho explica a les primeres planes d'aquest breuari. I després de la seva exposició, se'ns dona la clau per entendre el que és la biodiversitat, què són els anomenats transgènics, quins són els drets dels animals, què s'entén per canvi climàtic, on és i què suposa la capa d'ozó, què és el desenvolupament sostenible, i fins a quin punt ens hem de sentir desafiats per la demografia, per

Javier GAFO,
Diez palabras clave en ecología.
Verbo Divino, Estella (Navarra) 1999, 381 pàg.

culminar amb dos interessants capítols sobre ecologia i religions, i l'anàlisi del mateix Javier Gafo sobre la dimensió ètica de l'ecologia.

Aquest llibre està cridat a ser un primer instrument de treball per aquells que tinguin responsabilitats pastorals, per una banda, però també per a aquells que estiguin en llocs dirigits en empreses de tot tipus. Difícilment ens podem escapar del desafiament ecològic en una societat on s'han comès tants atemptats de tota mena contra la Natura. I, a més, en un sentit ampli, perquè no es tracta simplement de conservar parcs naturals, o de tenir cura d'espècies en procés d'extinció, sinó de fer possible l'equilibri de tot el sistema del qual som responsables els homes en el planeta Terra, començant per nosaltres mateixos.

La paraula de Joan Pau II és essencial també en aquest aspecte. Es preguntava, tindrà l'home la capacitat d'utilitzar les meravelloses conquestes d'aquesta branca de la ciència? L'home comença avui a tenir a les seves mans el poder de controlar la seva evolució. La mesura i els efectes, bons o no, d'aquest control dependran no tant de la seva ciència com de la seva saviesa. Les 10 preguntes claus d'aquest breuari sobre l'ecologia han d'ajudar a aconseguir-ho.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Un llibre un homenatge

L'aplec de la sardana celebrat aquest any a Ripoll (17 i 18 de juliol) va presentar dos aspectes molt importants, al marge de les ballades de sardanes, la presentació del llibre *Montserrat Pujolar, un destí musical* i l'homenatge al pare Joaquim Alqueza, l'impulsor de cobles infantils i juvenils, primer a Blanes, i després a Reus, quan la imperiositat de la clerecia el va traslladar a aquesta ciutat.

Montserrat Pujolar és ripollesa, però

no crec que hagi estat aquesta l'única motivació que ha mogut Josep Llobet, de Manresa, a escriure un llibre dedicat a ella. Montserrat Pujolar és avui una compositora que no busca mèrits ni èxits, que escriu al seu aire, i s'acompanya sempre d'una amabilitat i d'una senzillesa remarcables. I tot això ho transporta a les seves sardanes i ens diu, amb elles, que la sardana no és exclusivament un saltar continu, talment com si fèssim un campionat, sinó

que és un llenguatge musical expressat amb uns mitjans inusuals, que ens pot fer sentir goig quan estem contents, i tristesa si les coses no es presenten bé

I els ripollesos han entès aquestes qualitats i han considerat molt vàlida la idea de Josep Llobet de perpetuar en un llibre aquest destí musical que clama el llibre, i que per ser ella ripollesa, els esqueia ser també qui procuressin la materialització de la idea.

El pare Joaquim Alqueza ha seguit un altre camí, pràcticament, però el més idoni per la seva activitat docent dintre la clerecia. Ha forjat músics juvenets, ben juvenets, que és com millor es pot orientar la feina. Va començar la seva tasca, diria que va estrenar la formació de músics, a Blanes, pels volts del l'any 1967. Potser en

els primer moments algú va cometre l'error de valorar les cobles del pare Alqueza només per les seves interpretacions, però l'enorme equivocació que això hauria representat es va esvaïr aviat i ja algú va pensar que Catalunya, amb les cobles, bé podia imitar l'actitud del país valencià amb les seves bandes de música: que n'hi hagués moltes per tal que després es pogués fer la selecció que fos necessària. Per altra banda calia donar als joves músics el temps suficient perquè fessin l'aprenentatge que tota activitat precisa.

El posterior trasllat del pare Alqueza no va interrompre gens la seva activitat, simplement va canviar d'escenari, i així, a Ripoll, es va presentar amb tres formacions de cobles juvenils, una d'elles la simpàtica cobla femenina, una fita no aconseguida abans en la història de la sardana.

L'aplec de Ripoll va tenir aquestes dues derivacions que van deixar un bon record a tots els assistents. El dissabte a la tarda, es va presentar el llibre de la Montserrat Pujolar, a l'Ajuntament, i el diumenge a la tarda, es va estrenar la seva sardana *Goig*, dedicada al pare Alqueza i interpretada pel total de les set cobles participants a l'aplec. En conjunt un cap de setmana memorable i ben merescut pels homenatjats.

Josep Ventura

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

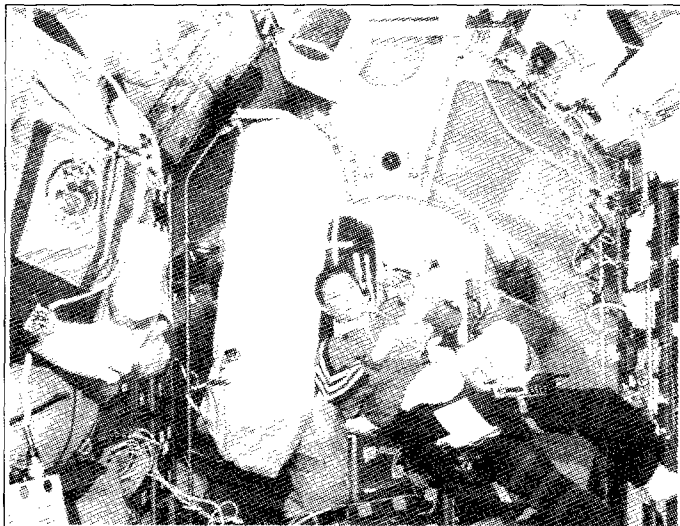
**RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE**

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 934 274 453.

De la missió «Neurolab»

El lector recordarà que en aquesta mateixa pàgina de *Catalunya Cristiana* el dia 1 d'abril d'enguany vam parlar de la missió científica de la NASA anomenada *Neurolab* que consistia en estudiar els efectes de la ingravidesa durant 16 dies en el sistema nerviós d'uns 2.000 animallets col·locats en òrbita pel transbordador espacial Columbia STS-90. Eren 1514 grills, 223 peixos, 152 rates, 135 cargols i 18 ratolins. No fa gaire els diaris han donat la notícia que l'equip dels set tripulants que realitzà aquesta missió ha visitat Espanya i ha donat conferències.

Ells, a bord, durant els setze dies ja van dur a terme 172 experiments. Però ara s'està realitzant la part més important: estudiar els efectes produïts en els sistemes nerviosos d'aquelles bestioletes. Dues de les investigacions sobre rates van ser programades pels espanyols Javier de Felipe i Luís Miguel García Segura de l'*Institut Ramón y Cajal* del CSIC. La primera

detectat en el sistema nerviós dels animals posats en òrbita són tots reversibles: desapareixen els seus efectes després d'un temps de tornar a ser a la superfície de la terra. O sigui que, ara per ara, les notícies són bones.

és escatir si la ingravidesa altera els circuits neuronals de la part sensitiva i motora del cervell de les rates joves. Al transbordador s'hi posaren rates acabades de néixer i ara s'està fent l'examen de les possibles diferències amb germanetes seves de la mateixa edat que quedaren a terra. L'altra investigació és d'aquella regió de l'hipotàlem que s'encarrega de produir les hormones que regulen l'equilibri hídric, la temperatura corporal i altres funcions importants. També es fa comparant amb les rates que es quedaren a baix.

Fins ara no s'han acabat encara les anàlisis i observacions, però Rudolf Llinàs, que és un dels tres responsables científics de tota la missió NEUROLAB, ja ha avançat que de moment els canvis que ja s'han

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

Quan es va arribar a la conclusió que el corrent elèctric no era altra cosa que el flux d'unes partícules subatòmiques, que ara anomenem electrons, semblava que ja sabíem què era l'electricitat. Però, és clar, saber això no és pas saber-ho tot. Resten molts interrogants! Com són aquestes partícules? Com diminutes boletes? En què consisteix la seva força d'atracció o de repulsió respecte de les partícules carregades d'electricitat positiva o negativa? No podem pas dir que tinguin com una boca per xuclar l'electricitat de signe contrari i per bufar contra les del mateix signe! Quina serà, doncs, la causa d'aquesta força atractiva i repulsiva que tenen? I, per una altra banda, per què el seu flux té propietats magnètiques? A partir de la troballa d'Oersted i els experiments d'Ampère i Faraday sabem que tot corrent elèctric es comporta com un imant. Un solenoide de moltes espines es converteix en un imant potentíssim quan hi passa un corrent elèctric prou intens. Això ens diu que els electrons en moviment irradien una altra mena de força a part de l'elèctrica d'atracció o de repulsió. I encara poden fer altres accions: quan oscil·len ràpidament produeixen ones electromagnètiques i si incideixen amb força, a gran velocitat, sobre un ànode positiu originen els raigs X, com sabem. Així, doncs, un electró, per petitíssim que sigui, ha de tenir una entitat molt complexa si és capaç de tot això. Què són, doncs, els electrons? A mesura que s'hi fan més observacions, més complicada es veu la cosa. I arribem a l'any 1923 en què s'exposa una idea ben nova sobre la seva naturalesa: els electrons no són simplement partícules, són també ones. Expliquem-ho:

**Louis Victor De Broglie
(1892-1987)**

Va néixer a Dieppe (Seine-Marne), rebesnét d'un noble guillotinat durant la revolució francesa. Tenia un germà, Maurice, disset anys més gran que ell, que era físic i, com els que hem citat als capítols anteriors, també s'havia dedicat a fer recer-

35 Els electrons són corpuscles i ones alhora

ques sobre els raigs X. Però Louis es dedicà a la història. Feia poc que s'havia graduat en aquesta disciplina quan esclatà la guerra de 1914 i va ser mobilitzat. Com que era de salut fràgil no el posaren al front, sinó en el grup de telegrafia sense fils. El jove historiador hagué de familiaritzar-se amb les ones electromagnètiques. Is'hi entusiasma fins al punt que, acabada la guerra, volgué treballar en el laboratori del seu germà a París. S'interessà pels raigs X i per l'estructura de l'àtom.

La idea que el féu cèlebre li vingué el 1923. Feia dos anys que, per fi, havien concedit a Einstein el premi Nobel per la seva explicació de l'efecte fotoelèctric. Havia costat que la comunitat científica reconegués la constitució corpuscular i ondulatòria alhora de la llum. I s'acabava de saber també la troballa d'Arthur H. Compton (1892-1962), que confirmava la teoria d'Einstein, com explicàvem al capítol anterior. Sembla que la notícia del descobriment de l'efecte Compton és el que el determinà en la seva teoria: si les ones electromagnètiques es troben associades a partícules, els fotons, no podria ser que també les partícules, com ara els electrons, estiguessin associades a ones? En nom de la simetria que tan sovint trobem en la natura tenim dret a pensar-ho! I quina longitud d'ona tindrien els electrons? Com que l'ona dels fotons es pot calcular a partir de la constant h de Planck, ja que la seva longitud és h/p , essent p la quantitat de moviment d'un fotó, la mateixa fórmula servirà per als electrons posant-hi $m \cdot v$ en lloc de p , ja que $m \cdot v$ (massa per velocitat) és la quantitat de moviment d'un electró. Així obtenim la famosa fórmula de De Broglie: $\lambda = h/mv$, que serà vàlida per als electrons i per a qualsevol altra partícula de

la qual coneguem la massa i la velocitat.

Tot això ben explicat i raonat constituí la tesi que presentà el 1924 per obtenir el grau de doctor en física. Abans, el 10 de setembre de 1923, ja havia enviat el *compte rendu* «Ondes et quanta» a l'Acadèmia de Ciències avançant aquest resultat. I no el van aprovar pas de seguida. El president del tribunal, Langevin, no es va decidir a fer-ho fins després d'haver-ne enviat un exemplar a Einstein i rebut contestació favorable. Tanmateix aviat hi ha qui s'hi interessa. Dos anys més tard, a Zuric, Erwin Schrödinger (1887-1961) escriu l'equació que ha de complir l'ona de De Broglie. Així va néixer la mecànica ondulatòria.

No trigà pas gaire la comprovació experimental

Però la dualitat ona-corpuscle es fa difícil d'entendre. No tothom ho veu clar. Només l'experimentació ens podrà demostrar si la idea és encertada. I l'americà Clinton Joseph Davisson (1881-1958) el 1927 ja troba casualment una comprovació. La cosa va anar així. Estava estudiant la reflexió dels electrons en una placa de níquel ficada en un tub de buit quan se li trencà el tub i el níquel calent es recobrí ràpidament d'una capa d'òxid. Aleshores Davisson es veié obligat a escalfar-lo llarg estona en el buit per desoxidar-lo, i en repetir l'experiment notà que el níquel ja no es comportava com abans; la calor que durant aquell temps havia rebut havia provocat que es formessin cristalls més grans a la superfície del metall. Prengué aleshores un d'aquests cristalls i mirà què hi feia la incidència dels electrons, i amb gran sorpresa veié que es difractaven com si fossin ones! De Broglie tenia raó.

I encara hi havia hagut una altra comprovació el mateix any 1927: George Paget Thomson (1892-1975) fent passar un corrent ràpid d'electrons a través d'una placa metàl·lica, obtingué la visualització de la difracció dels electrons d'una manera semblant a com havia obtingut Von Laue el 1912 la difracció dels raigs X. Per aquestes dues comprovacions experimentals de la teoria de De Broglie van obtenir Davisson i Thomson el premi Nobel compartit de física el 1937, mentre que De Broglie ja l'havia rebut el 1929, per la seva teoria, dos anys després que aquests dos experimentadors en trobessin les comprovacions que hem dit.

Però la tesi de De Broglie té les seves aplicacions pràctiques. La fórmula ens dóna la longitud de l'ona dels electrons que és molt més curta que la de la llum visible, cosa que permet, amb un dispositiu convenient, fer microscopis de més augments que no pas els microscopis òptics, posant una placa fotogràfica, que serà impressionada pels electrons, en el lloc d'un camp de visió. És el que intentaren fabricar el 1934 dos tècnics de la companyia Siemens, Ernst Ruska i E. von Borties. De moment només aconseguiren unes imatges que amb prou feines es podien comparar amb les dels microscopis òptics. Era només el primer pas. La cosa s'ha anat perfeccionant i actualment ja existeixen microscopis electrònics que donen un milió d'augments, o sigui mil vegades més que els microscopis òptics ordinaris. Heus aquí un avenç tecnològic de gran importància per a la biologia. És el microscopi electrònic el que ens ha descobert els secrets de la cèl·lula. De vegades una elucubració que sembla purament teòrica porta a aplicacions insospitades.

De Broglie fou catedràtic de física a la Sorbona a partir de 1928. No féu cap més contribució d'importància a aquesta ciència, però durant més de trenta anys escriu anualment un llibre de divulgació científica. I ell, que de jove, per la seva salut dèbil, havia estat incorporat a la telegrafia a la guerra, viurà fins als 94 anys. Va morir el 19 de març de 1987.

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 07.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 07.05 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emeten informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Estampes quotidianes* (personatges). Presentat per Bàrbara Arqué i Enric Nogueras.
23.00-00.00 *Música retrobada* (música de tots els temps). Presentat per Josep Teix.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimarts

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *La cova del country* (música country). Presentat per Rafael Corbí.
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat per Teresa Pou.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Dial de somnis* (cançons). Presentat per Txell Bonet i Maria Sierra Rodríguez.
23.00-00.00 *Radioema* (espai de poesia). Presentat per Mar Cortés.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Cafè internacional* (música i reflexió). Presentat per Àngel Rodríguez.
23.00-00.00 *Bolero & companyia* (clàssics del Bolero i altres gèneres llatinoamericans). Presentat per Maria Fitó.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-23.00 *Ens diran que no* (magazine d'estiu). Presentat per Roger Serra i Xavi Puig.
23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat per Josep Chavarría i Xavier Cazeneure.
23.00-23.30 *Track 0* (música catalana). Presentat per Gisela Puntí.
23.30-00.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
22.00-22.10 *Mar de claror* (catequesi). Presentat per Rosa Deulofeu.
22.10-23.30 *Passió pel cant* (òpera). Presentat per Antoni Roig.
23.30-00.00 *Tercer mil·lenni* (espai de reflexió). Presentat per Cristina Orduña.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimarts

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimecres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dijous

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*
21.30 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Diumenge

- 08.30 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)

Santa Teresa de Jesús.

TELEVISIÓ

Diumenge 1

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
09.30 *Pueblo de Dios*
«Bombay, alerta roja.» Kamatipura, el barri roig de Bombai, és seu de prostitució femenina.
10.00 *Últimas preguntas*
«Teresa de Jesús, maestra de ayer y de hoy.» A través de l'art i dels objectes que evocuen la vida de santa Teresa a Àvila, la doctora de l'Església continua sent la mestra de vida de sempre.
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Missa*
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 2

- 17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabtes

- 09.20 *Signes dels Temps*
No hi ha programa fins a la segona quinzena de setembre.

Cada divendres

- 20.30 *Creure avui*
No hi ha programa fins al mes de setembre.

- Creure avui* repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.
(Agost vacances)

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

- Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Trasponder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a José Luis Mumbiela

Sierra, missioner a Shymkent (Kazakhstan); suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: aquest programa tornarà a l'octubre; tot i que algunes emissores reediten programes ja emesos.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A l'estiu s'emeten noves seccions.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 15.05h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

* L'emissió que es realitza a les 15.05 a **Onda Rambla Girona** és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbí. (El programa es tornarà a emetre a partir de l'octubre).

Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dilluns 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. (Durant el mes d'agost el programa no s'emet i tornarà al setembre). L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazine setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. (El programa es tornarà a emetre a partir de l'octubre).

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la *Missa dominical*. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.10h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Càritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Ràdio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc. **RÀDIO DELTA** (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.
Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

VACANCES

Misses a llocs d'estiueig de l'interior

✓ ALELLA

Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu
de la Mercè
V.: 21.00 h, D.: 10.00 h, 11.15 h,
18.00 h.
Suchs
D.: 8.30 h, 12.30 h.

✓ BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h, D.: 11.00 h.
Santuari de Paller
D.: 10.00 h.
Residència
D.: 9.00 h.

✓ BANYOLES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.00 h, 20.00 h.
Monestir
V.: 19.00 h, D.: 10.00 h.
Sagrada Família
V.: 21.00 h, D.: 10.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h, D.: 9.00 h, 11.30 h.

✓ BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h,
Església de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h, D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 11.00 h, 12.00 h.

✓ BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 12.00 h.,
20.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 19. h, D.: 11.00 h.

✓ BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ CABRILS

Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h, D.: 9.00 h, 12.00
h, 19.30 h.

✓ CALDES DE

MALAVELLA
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 11.00 h.
Religioses H. del Sagrat Cor
D.: 9.30 h.

✓ CAMPRDON

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Capella del Carme
D.: 10.00

✓ CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

✓ CASTELLFOLLIT DE

LA ROCA
Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.

✓ CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h.,
12.00 h., 20.30 h.
Empúriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

✓ Cerdanya, LA

Alp
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h.
Bellver
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h.
Bor
D.: 13.00 h.
Das
D.: 10.00 h.
Prats
V.: 18.00 h.
Prullans
D.: 10.30 h.
Urus
V.: 18.30 h

✓ FIGUERES

Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, 20.00 h, D.: 9.00 h,
10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de La Immaculada i
St. Pau
V.: 20.30 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
12.30 20.30 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h, D.: 9.30 h, 19.15 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h, D.: 8.30 h, 10.00 h,
11.30 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 10.30 h.

✓ GARRIGA LA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.30 h.
D.: 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h.

✓ GUALBA

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 19.30 h, D.: 12.00 h
Capella de la Mare de Déu
dels Àngels
D.: 10.30 h

✓ GUARDIOLA DE BERGUEDA

Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ LLANARS

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h, D.: 10.30 h, 20.30 h.

✓ LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu
dels Àngels
V.: 19.00 h, D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ MARTINET

Parròquia de Sant Eloi
D.: 12.00 h.

✓ MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de
Maria (Basílica)
V.: 20.15 h, D.: 12.00 h, 18.00 h.
Parròquia de Sant Joan
Baptista
D.: 10.00 h.

✓ OLOT

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 12.00 h,

20.00 h. (vespres)

Temple del Carme

V.: 20.30 h, D.: 7.30 h, 9.30 h,
11.30 h, 20.30 h. (vespres)

Santuari del Tura

D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.

Divina Providència

V.: 18.30 h, D.: 18.30 h. (vespres)

El Cor de Maria

V.: 19.00 h, D.: 13.00 h.

Residència del Tura

V.: 18.00 h, D.: 11.00 h, 18.00 h.
(vespres)

Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts)

D.: 11.00 h.

Sagrat Cor (Caputxins)

V.: 19.00 h, D.: 9.45 h,

Parròquia de Santa Maria (Batet)

D.: 12.15 h.

Parròquia de Sant Pere Màrtir

V.: 20.00 h, D.: 10.00 h.

Maria Reina

D.: 12.00 h.

Les Planotes

V.: 18.00 h.

Parròquia de Sant Roc

V.: 19.00 h, D.: 11.00 h.

✓ PALS

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ PERALADA

Parròquia de Sant Martí

V.: 21.00 h, D.: 12.00 h.

✓ POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h, D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

✓ PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h, D.: 11.30 h, 20.00 h.

✓ PRADES

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h, D.: 13.00 h.

✓ PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h, D.: 9.00 h, 11.30 h,
20.00 h.
La Cisa
V.: 18.30 h.

✓ PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria

V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 10.00 h,
11.00 h, 12.00 h, 13.00 h, 20.00 h.

✓ QUERALBS

Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h.
Santuari de la Mare de Déu de
Núria
V.: 19.30 h, D.: 12.30 h, 20.00 h.

✓ RIBES DE FRESSER

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 8.00 (Residència
Geriatrica) 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ RIPOLL

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.

Parròquia de Sant Josep Obrer

V.: 19.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h.

Capella dels Salesians

D.: 10.30 h.

✓ SANT HILARI DE SACALM

Parròquia de Sant Hilari
V.: 20.00 h, D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

Sant Andreu

V.: 18.30 h.

Sant Pere

D.: 9.30 h.

✓ VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant
Miquel V.: 19.30 h, D.: 11.00 h,
19.30 h.

Bossòst - Parròquia de la
Purificació de N. S. V.: 20.00 h.
D.: 12.00 h.

Salardú - Parròquia de Sant
Andreu D.: 11.00 h.

Les - Parròquia de Sant Joan
Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.

Arties - Parròquia de Santa
Maria D.: 12.30 h.

Betren - Parròquia de Sant
Serni D.: 9.00 h.

✓ VALLS D'ANDORRA

Canillo

D.: 11.30 h.

Soldeu.

D.: 10.00 h.

Santuari de MERITXELL

V.: 18.00 h, D.: 12.30 h.

Encamp

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h.

Parròquia de Sant Miquel

V.: 20.30 h, D.: 10.30 h.

Pas de la Casa, El

V.: 19.30 h, D.: 19.30 h.

Ordino

V.: 19.30 h, D.: 11.00 h, 19.30 h.

La Massana

V.: 20.15 h, D.: 10.00 h, 12.00 h.

Arinsal

V.: 19.00 h.

Santa Coloma

D.: 10.30 h.

Sant Julià de Lòria

V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
19.30 h.

Escaldes, Les

V.: 19.30 h, D.: 8.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 19.30 h.

✓ ANDORRA LA VELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h, D.: 8.00 h, 10.30 h,
12.00 h, 19.30 h.

Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30 h, D.: 9.00 h, 17.00 h.

✓ VALLS D'ÀNEU

Sort

V.: 20.00 h, D.: 12.30 h, 20.00 h.

Rialb

V.: 8.00 h, D.: 12.00 h.

Llavorsí

D.: 12.00 h.

Ribera de Cardós

D.: 12.00 h.

Esterri d'Àneu

V.: 20.30 h, D.: 12.30 h.

Gerri de la Sal

D.: 13.00 h.

✓ VILADRAU

Parròquia de Sant Martí

V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ VILASSAR DE DALT

Parròquia de Sant Genís

V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.

Hospital de Sant Pere

D.: 10.00

NOTES: V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

Per motius d'espai publicarem de manera alternativa una setmana els llocs d'estiueig de l'interior i l'altra els de la costa.

Des del carrer

Ignasi Miranda és periodista, director i presentador del programa El Mirall de l'Església, de COPE Miramar. Treballa al diari Sport com a redactor i col·labora a l'espai Avui és el teu dia, de Ràdio Estel, on ha fet altres col·laboracions des de la fundació de l'emissora. La seva segona professió és la de músic, per a la qual es va formar amb estudis generals i amb la carrera de piano. Actualment dirigeix la coral Esperit Cantaire de Barcelona i també és membre actiu de la parròquia de Sant Pol de Mar. Ignasi Miranda defineix la seva fe «com allò que dóna sentit a la meua vida. És la creença en Déu, que sempre ha estat present en totes les meves activitats sobretot la figura de Jesucrist, que m'ha ajudat a tirar endavant en els moments difícils».

Foto: Josep M. Lago

Ignasi Miranda, periodista

«Qualsevol informació permet parlar en clau cristiana»

—Com ha d'enfocar un periodista creient la informació?

—Penso que amb les mateixes armes que qualsevol altre periodista de la nostra societat: la llibertat, la rigorsitat, l'ètica i el respecte a la veritat, entre d'altres.

—Quina és la responsabilitat dels periodistes a l'hora d'explicar la informació?

—La principal responsabilitat dels periodistes és ser fidels a la realitat del que passa sense alterar la importància de les coses.

—Quin futur té la informació d'Església?

—Penso que un futur que convida a l'optimisme perquè l'Església s'està adaptant als mitjans de comunicació actuals com una institució cada dia més respectada i valorada. El futur de l'Església, però, no depèn només de la informació que es dóna sobre el món cristià. La informació d'Església és també un instrument per donar a conèixer la seva realitat de cada dia.

—Els mitjans de comunicació serveixen per evangelitzar?

—Sí. El cristià no ha de tenir por de pensar en aquesta idea. El que s'ha de

superar és la relació que de vegades s'estableix entre l'evangelització i la imposició, perquè els mitjans de comunicació ofereixen avui dia moltes possibilitats de transmetre el missatge cristià. Per exemple, un tema relacionat amb el tercer món pot explicar molt bé la presència en la societat d'uns valors humans que ajuden a conèixer millor Jesucrist. En definitiva, qualsevol tema o secció informativa permet parlar en clau cristiana.

—Com a periodista esportiu, què és per a tu el millor de l'esport?

—Que l'esport és una escola de la vida. Practicar-lo ensenya moltes coses, com ara autosuperar-se, cuidar el nostre cos i alliberar-nos de l'estrès de cada dia. Seguir-lo com un espectacle també pot ser positiu, però és una altra història. L'esport, en l'àmbit professional, genera actualment moltes notícies que parlen de milions de pessetes, de disputes internes entre persones o clubs i d'altres factors negatius. Malgrat tot, l'esport té l'oportunitat històrica de ser el substitut de les guerres. Tot i que encara no hi ha una pau total al món, les competicions esportives fomenten una sana rivalitat que no necessita armes bèl·liques.

Com a dada positiva destacaria que, si l'esport professional té tants seguidors en el futur, això voldrà dir que hi haurà més pau en el món.

—Què es mereixeria una targeta vermella en la societat?

—No estimar els altres i fer mal. Seguint amb el vocabulari futbolístic, les dues juntes mereixen targeta vermella directa perquè signifiquen tallar, amb una falta, una ocasió manifiesta de fer el bé.

—I una felicitació?

—Hi ha molts motius per felicitar persones i col·lectius en aquest món. Es parla sovint de fets negatius, però hi ha actualment moltes entitats i moltes persones que, tant des de la fe com des d'altres motivacions humanes, ajuden els altres. I aquests són els grans actius de la nostra societat. Ara que som a l'estiu, puc destacar l'opció que molts joves han escollit per omplir les seves vacances. Per exemple, els camps de treball, altres projectes solidaris o simplement fomentar la bona convivència dins la família, que també és molt important.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Sortits del Pare (2)

Quan Déu fa nosa

La del fill pròdig és una paràbola central de l'Evangeli. Amb ella, en efecte, Jesús ens porta al centre del seu missatge: ens revela, amb una narració simple, l'amor de pare que Déu ens té (Lc 15:11-31).

El seu mateix enunciat, «un home tenia dos fills» (v 11), ja situa les relacions entre Déu i els homes en un clima familiar, afectuós, de proximitat. Déu no hi apareix com el desconegut que aterra, com el totpoderós les ires del qual convé aplacar amb la immolació de víctimes, sinó com un pare vulnerable i, en certa manera, afeblit per l'amor.

Tot i això, al fill petit el pare li fa nosa. Té la sensació que no el deixa ser plenament ell mateix. El veu com el *sobre-meu* que l'enganyava, el limita. I decideix reclamar-li la part de l'herència que li toca (v 11). És a dir, decideix anticipar,

d'alguna manera, la mort del pare i fer-se una vida sense ell. Ens cal, evidentment, no perdre de vista el gènere literari de la narració: no es tracta d'una història, sinó d'una paràbola orientada a un determinat ensenyament. No estem, doncs, com podria acudir-se-li, potser, al lector d'avui, davant d'un fet de maduresa psicològica, sinó davant de l'exemplificació d'un trencament sense causa, unit a l'opció per la «dilapidació de la fortuna amb una vida dissoluta» (v 13).

La independència del fill pròdig, tan anhelada, aviat es transforma en un seguit de dependències infinitament més oneroses i humiliants que la convivència amb el pare: «Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava» (v 16). Arribarà així, pel camí de la passió per si mateix, al fons de la seva desolació, des d'on avançarà, feliçment, cap a una nova i definitiva experiència: «Aniré a trobar el meu pare...» (v 18).

El fill pròdig és, en la perspectiva de Jesús, la imatge de l'home que considera Déu com una nosa. I en fuig. Les causes d'aquesta fugida són tantes que no les podem enumerar totes.

De vegades Déu ha estat vist com un rival incompatible amb la realització de l'home. La glòria del Pare comportaria l'anul·lació del fill... Humanisme *versus* religió. Ens resulta especialment dolorós que aquesta visió hagi pres cos en àmbits culturals de tradició cristiana. Vol dir que l'anunci de l'encarnació —la condició humana de Déu, a partir de Jesús— no ha arribat prou...

Altres vegades fa nosa que hi pugui haver una veritat de l'home, reflex del projecte de Déu. Molts tendeixen a tallar tot allò que té relació amb l'arrel última. Joan Pau II ha parlat de la persona que ha patit l'amputació de Déu. Aleshores és fàcil concebre l'home com un invent continu del mateix home, que es fa i es desfà ell mateix sense tocar vores. Déu ja no és el fonament de la dignitat de la persona ni el garant de la seva llibertat.

Sense oblidar la tendència que a tots, més o menys, ens afecta, a allò que la paràbola diu vida dissoluta i que avui connotaríem amb noms nous com consumisme, corrupció, egoisme insolidari.

Ara mateix

Impromptu

Ha mort l'amic

Es fa molt difícil expressar el sentiment quan la mort fa acte de presència i arrabassa la vida de l'amic. Encara que des de temps fos anunciada, sorprèn per implacable i deixa al nostre entorn un inefable sentiment de buidor.

Ha mort un amic. Ha mort l'amic. L'amic amb qui he compartit anys i anys de la meua vida, amb qui he compartit il·lusions de present i de futur, amb qui he compartit el sentiment de pàtria, i fins i tot, amb ell, n'he viscut la tràgica aventura.

L'amic que m'ha acollit en els grans moments de confidència íntima, quan l'amor ha trucat a la porta i ha separat els camins. Els camins que al llarg del temps s'han anat trobant, i cada trobada ha estat una nova afirmació de l'amistat... Ha mort l'amic i ja no podré percebre el seu somriure d'acollida...

Parlo d'en Magí Hortal i Samsó. Amb tots els nostres amics comuns en la fe i l'esperança, arreveure, Magí!

Oriol Camps